

AMB EL PAPA, A LA SAGRADA FAMÍLIA

Benet XVI: «La pau no és la simple absència de guerra sinó la convivència de tots els ciutadans en una societat governada per la justícia»

Falten
2
setmanes

EL DOMUND CONVIDA A FER VISIBLE JESÚS AMB EL PROPI TESTIMONI

Cridats a ser «germans universals»

El 24 d'octubre se celebra el Domund, el diumenge mundial de la propagació de la fe, que enguany té com a lema «Voldríem veure Jesús». D'aquesta manera se'ns proposa fer visible Jesús amb la pròpia vida. Com diu Benet XVI, «en una societat multi-ètnica, que cada vegada més experimenta formes de solitud i d'indiferència preocupants», els cristians som cridats a oferir signes d'esperança i a ser «germans universals». En aquesta jornada, l'Església ens anima a pregar pels missioners i missioneres i a col·laborar-hi econòmicament.

P 2, 11, 15 i 25

OMP

TESTIMONI MISSIONER DE SEBASTIÀ SALOM

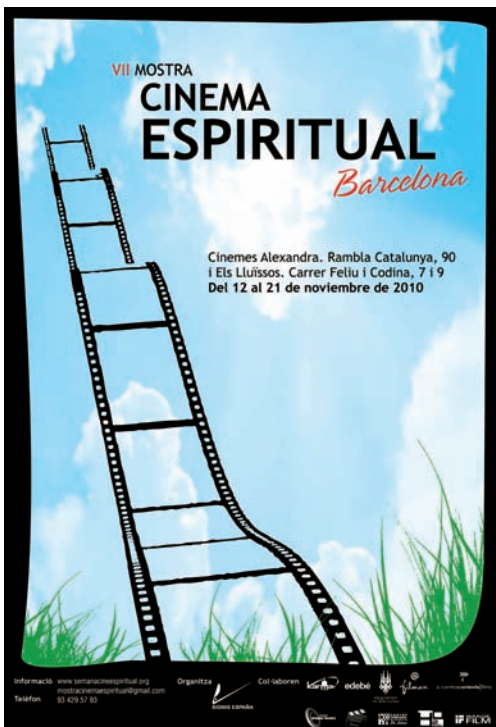
Després d'una vida lliurada a la diòcesi de Mallorca, Sebastià Salom, sacerdot diocesà, va tornar fa tres anys a Burundi, on l'any 1969 va fer una experiència d'acompanyament. Salom ens parla d'esperança, de reptes i d'incertesa en el futur d'un continent cada vegada més pobre.

Les facultats eclesiàstiques inicien amb il·lusió el nou curs

P 22

Salt de qualitat de la Setmana de Cinema Espiritual de Barcelona

La VII Setmana de Cinema Espiritual de Barcelona s'iniciarà el pròxim 12 de novembre amb un canvi de nom: passarà a denominar-se Mostra de Cinema Espiritual. Amb aquesta refundació els organitzadors volen fer un salt de qualitat i obrir a un públic més ampli la seva proposta de cinema amb una mirada transcendent. L'altra gran novetat és el canvi de seu: dels Lluïsos d'Horta es passa als cèntrics Cinemes Alexandra. Fidels a les intuïcions fundacionals, el festival barceloní projectarà, fins i tot en estrena, algunes de les pel·lícules recents més importants en l'àmbit del cinema espiritual. La Mostra, nascuda amb vocació de diàleg interreligiós i cultural, té com a gran objectiu l'aprofundiment en la presència de la dimensió espiritual en la cultura audiovisual contemporània. P 3-5

Dicasteri per a la nova evangelització

El 12 d'octubre es va publicar la carta apostòlica de Benet XVI titulada *Ubicumque et semper*, amb la qual s'institueix un nou dicasteri de la Cúria romana, dedicat a la nova evangelització. La finalitat d'aquest consell pontifici inclou estimular «la reflexió sobre els temes de la nova evangelització» i identificar i promoure «les formes i els instruments adients per fer-la». P 7-8

ELS CANDIDATS RESPONEN A...

P 26-27

JOAN RIGOL

President-delegat de la Junta Constructora de la Sagrada Família

ENRIC OLLÉ

Portaveu de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya

Sumari

P 9 Les pedres vives del Pròxim Orient

P 13 «Els qui no esperen el Papa»

P 23 Projectió eclesial del santuari de Pompeia

P 31 Entrevista amb el pedagog Rafael Ruiz de Gauna

P 32 Llibre d'Ignasi Moreta sobre Joan Maragall

Editorial

Una nova visió del Domund

Avui 24 d'octubre l'Església celebra el diumenge mundial de la propagació de la fe, el Domund, amb el lema «Voldríem veure Jesús» (Jn 12,21). El Sant Pare en el seu missatge amb motiu de la jornada, explica que aquest «veure Jesús» fou la petició que alguns grecs arribats a Jerusalem per al pelegrinatge pasqual van presentar a l'apòstol Felip. Segons Benet XVI aquesta mateixa demanda, «ressona també en el nostre cor aquest mes d'octubre, que ens recorda com el compromís de l'anunci de l'evangeli és competència de tota l'Església, missionera per la seva naturalesa (*Ad gentes*, 2) i ens convida a fer-nos promotors de la novetat de vida, feta de relacions autèntiques, en comunitats fundades en l'Evangeli». El Papa, en una visió renovada del Domund, diu que «en una societat multiètnica, que cada vegada més experimenta formes de solitud i d'indiferència preocupants», els cristians hem d'aprendre a oferir signes d'esperança i hem d'esdevenir «germans universals», tot cultivant els grans ideals que transformen la història, i, sense falses il·lusions o pors inútils, ens hem de comprometre a fer del planeta la «casa de tots els pobles». Per entendre què significa esdevenir «germans universals» n'hi ha prou de contemplar el Mestre: Jesús va néixer i va viure en un poble petit i en un àmbit social i religiós excloent, però el seu missatge i la seva doctrina són universals. Per la missió que va encomanar als deixebles els va fer conscients que la seva vocació era ésser uns envers els altres. Aquest és el sentit de la universalitat i de la catolicitat. D'altra banda és bonic que el Sant Pare empli l'expressió «casa de tots els pobles» per parlar d'una nova manera d'entendre les relacions interplanetàries. Hi ressona aquella frase d'Ovidi: «Tota terra és pàtria per als forts.» És una altra manera d'entendre l'anomenada globalització en

sinergia amb el missatge final de la recent Trobada Internacional de Pregària per la Pau que critica «una globalització que de vegades no té ni ànima ni rostre», però que, alhora, «és una oportunitat històrica». «Com els pelegrins grecs de fa dos mil anys —continua dient el Papa— també els homes i dones del nostre temps, potser no sempre de manera conscient, demanen els creients, no sols que "parlin" de Jesús, sinó, que "facin veure" Jesús, que facin resplendir el rostre del Redemptor en cada angle de la Terra davant de les generacions del nou mil·lenni i, especialment davant dels joves de tots els continents, destinataris privilegiats i subjectes actius de l'anunci de l'evangeli. Aquests han de percebre que els cristians porten la paraula de Crist perquè Ell és la Veritat, perquè en Ell han trobat el sentit, la veritat per a les seves vides.» Darrera d'aquest canvi de mentalitat hi ha l'implícit que per evangelitzar una cultura de la imatge, del «veure», cal una «cultura del testimoni» una inquietud que ens prepara per a la Jornada Mundial de la Joventut d'aquest mateix curs. D'altra banda, «la consciència de la crida a anunciar l'Evangeli» va més enllà: «Estimula no sols cadascun dels fidels, sinó totes les comunitats diocesanes i parroquials a una renovació integral i a obrir-se cada vegada més a la cooperació missionera entre les Esglésies per tal de promoure l'anunci de l'Evangeli en el cor de cada persona, de cada poble, cultura, raça, nacionalitat i a totes les latituds.» Catalunya Cristiana, des de fa anys, es preocupa dels missioners i missioneres fills de la nostra terra esparsos arreu del món i procura no sols fer-los arribar el nostre setmanari sinó que hi hagi persones que «apadrinin» missioners per tal de prendre consciència agraïda de la tasca de tants germans nostres que amb el seu testimoni abnegat i fins i tot heroic, són transparència de Jesús.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronà, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Stefano Abbate, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Xavier Biosca, Antoni Coll, Montserrat Esteve, Pere Fàbregues, Enric Frigola, Jaume Garró, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Francesc Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Francesc Raventós, Josep Rius-Camps, Manuel Roig, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

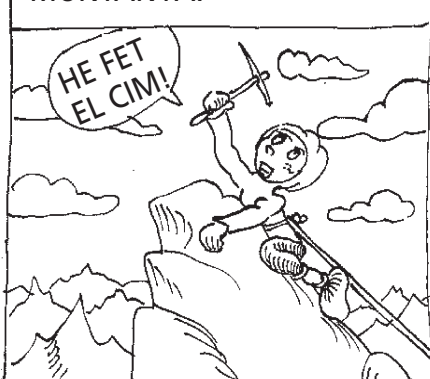
Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

A TORELLÓ, CINEMA DE MUNTANYA.

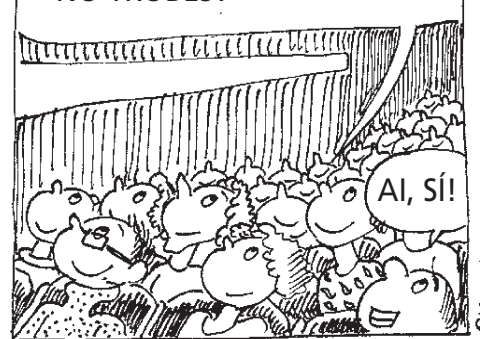
A CANNES, CINEMA DE GLAMUR.

A SITGES, CINEMA DE TERROR.

UNA MICA DE CINEMA ESPIRITUAL VA MOLT BÉ, NO TROBES?

Refundació de la Setmana de Cinema Espiritual

La secció per al públic obert tindrà enguany com a seu principal els Cinemes Alexandra de Barcelona

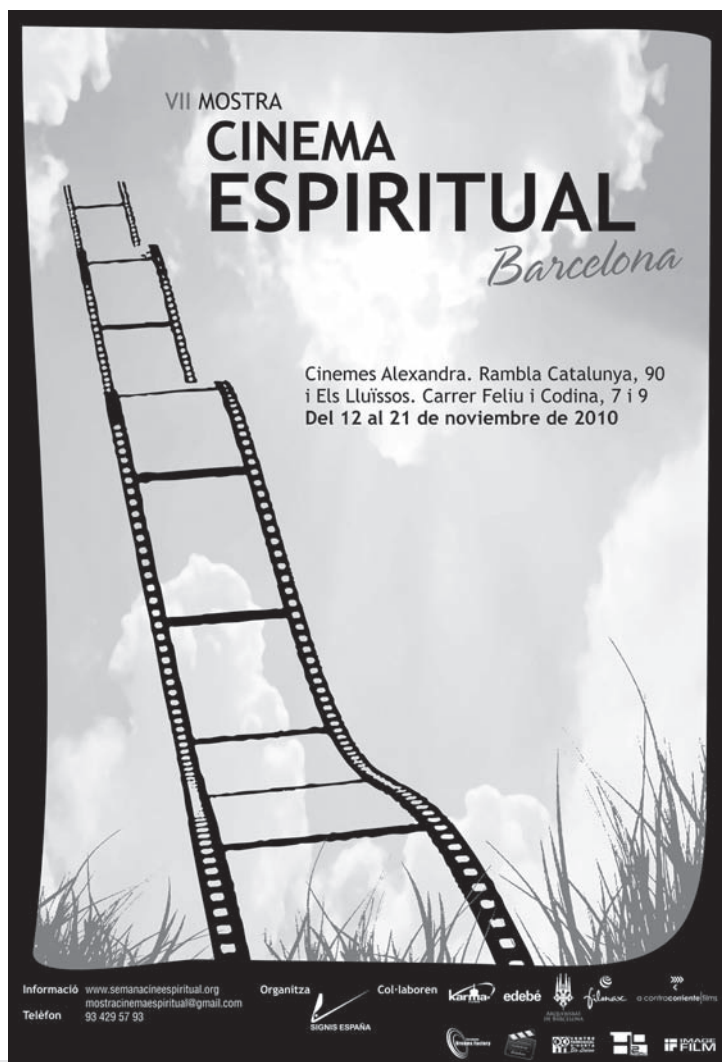
Samuel Gutiérrez
Barcelona

L'èxit espectacular que en els darrers anys ha viscut la Setmana de Cinema Espiritual de Barcelona, l'onada expansiva de la qual arriba ja a 55 ciutats de tot Espanya, ha obligat enguany els seus organitzadors a refundar-la i diversificar-ne els focus d'interès. És la gran novetat de la setena edició d'un certamen que s'ha consolidat plenament com a referent mundial del cinema en valors espirituals. Així, mentre la secció educativa-pastoral mantindrà el format i la denominació que tenia fins ara, a més de continuar comptant amb la col·laboració de les diòcesis, les escoles catòliques i l'editorial Edebé, l'associació catòlica per a la comunicació Signis, organitzadora del certamen, ha apostat enguany per refundar la secció dedicada a públic obert, que ha passat a denominar-se Mostra de Cinema Espiritual de Barcelona. «És el moment —assegura Peio Sánchez, director del certamen— de fer un salt de qualitat i de difusió.»

Aquesta nova etapa que ara s'inicia coincideix, a més, amb l'aposta ferma i convençuda que algunes distribuïdores han fet pel cinema espiritual. És el cas de Karma, A Contracorriente, Filmax o European Dreams Factory. En estreta col·laboració i sintonia amb totes elles, l'objectiu de la Mostra serà presentar, i en molts casos estrenar, els títols més significatius del moment pel que fa al cinema espiritual i els valors. «Volem esdevenir espai de referència —afirma el director del festival— per reflexionar sobre aquest cinema i les seves possibilitats. En definitiva, la nostra intenció és convidar l'espectador preocupat per qüestions espirituals i religioses a veure i aprofundir en aquesta mena de pel·lícules, que d'altra banda no sempre estan a l'abast de la gent corrent en els circuits convencionals.» I afegeix: «Més enllà del cinema d'exclusiu entreteniment hi ha espectadors que trien un cinema de qualitat i de profunditat. El creixement d'aquest sector del públic i d'aquesta mena de pel·lícules és la demostració clara que anem pel bon camí, tot i que encara queda molt per fer, especialment entre els més joves.»

Canvi de seu

Juntament amb el canvi de nom, la secció oberta de la Setmana presenta enguany una altra novetat: el canvi de seu. Després de sis edicions celebrades al Centre Els Lluïsos d'Horta, entitat amb la qual hi ha hagut una gran sintonia i que enguany acollirà encara la cloenda del certamen, els organitzadors han vist clar que per potenciar la Mostra i obrir-la a un públic més ampli era necessari projectar-la en un espai més cèntric i, si és possible, on es projecti cinema habitualment. L'indret escollit ha estat els Cinemes Alexandra, en plena Rambla de Catalunya de Barcelona, on ja en els darrers temps

Documental sobre el Gaudí creient

Només 12 dies després de la presència a la Ciutat Comtal del Sant Pare per dedicar la Sagrada Família, la VII Mostra de Cinema Espiritual de Barcelona estrenarà un esperadíssim documental sobre la dimensió religiosa del genial arquitecte Antoni Gaudí: *Buscando las siete llaves. Para descubrir al Gaudí desconocido*. El film és obra del capellà i director de cinema italià Massimo Manservigi, impulsor també al seu país d'un festival de cinema espiritual. L'objectiu d'aquesta pel·lícula, realitzada en estreta col·laboració amb el mateix Peio Sánchez, director de la Mostra i guionista del film, és «recuperar el Gaudí creient, cosa que és una exigència de l'evangelització a través de l'art i de la cultura». «Aquest documental —explica Peio Sánchez— parteix de la metàfora de les set claus, que són les que obririen les set portes que tindrà el pòrtic de la Glòria. A través d'aquesta imatge s'exploren set claus per conèixer l'experiència creient de Gaudí.» La bellesa de les imatges, la qualitat de les entrevistes i la novetat amb què es presenta l'arquitecte de Déu faran d'aquest documental una referència internacional.

mo bailarín de Mao.»

De les deu pel·lícules projectades enguany, set seran d'estrena a Espanya, i tres més són pel·lícules importants en el camp del cinema espiritual. «El nostre interès —indica Peio Sánchez— és animar el públic perquè vegi aquesta mena de cinema.» Per això continuaran comptant amb les reflexions introductòries de diferents presentadors, que ajudaran l'espectador a descobrir «un cinema per contemplar, per pensar, per dialogar i per comprometre's». Des de Signis ja es considera la Mostra com un model de referència internacional. Destaca, a més, la seva vocació de diàleg interreligiós i cultural, així com la convicció de la importància de la dimensió espiritual en la cultura audiovisual.

Propostes complementàries

Com a complement a la projecció a la sala de les deu pel·lícules escollides aquest any, la VII Mostra de Cinema Espiritual de Barcelona ofereix també tres propostes paral·leles molt interessants. D'una banda, s'aprofitarà el certamen per presentar la col·lecció de cinema religiós i espiritual de Karma Films i el llibre de l'editorial Encuentro *Celuloide posmoderno*, de Juan Orellana i Jorge Martínez. Totes dues presentacions tindran lloc a les 18.30 h, als cinemes Alexandra, els dies 16 i 17 de novembre respectivament. D'altra banda, en el marc del certamen, també se celebrarà el Seminari *El cinema espiritual com a oportunitat educativa i pastoral*. Dirigit per Peio Sánchez i organitzat per Signis, tindrà lloc del 23 de novembre al 21 de desembre a l'ISCR Don Bosco Martí-Codolar. El programa d'aquest seminari, que oferirà quatre DVD amb material complementari, estarà format per aquests temes: *El cinema en el context de la dimensió espiritual: vers una lectura espiritual de les pel·lícules (anàlisi filmica, teològica i pastoral)*; *Els símbols i les històries sobre Déu en la pantalla*; *Les figures críiques i la imatge de Jesucrist al cinema*; *La pregària en el cinema i al llarg de la seva història*, i *Les possibilitats pastorals del cinema per a la infància i la joventut*.

Més informació a:
www.semanacineespiritual.org
tel. 934 295 793

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Places disponibles i preu assequible

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

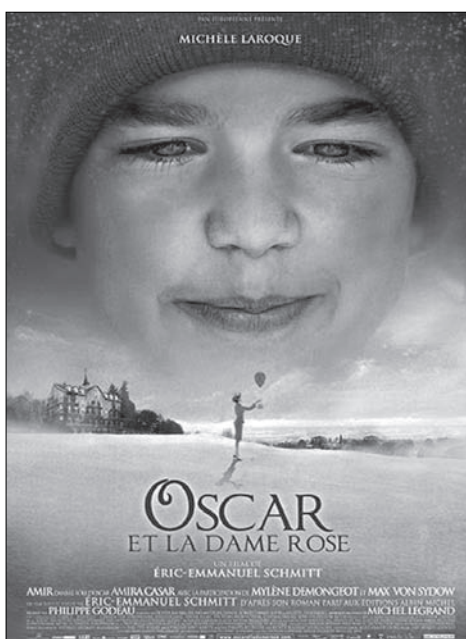
LA VII MOSTRA DE CINEMA ESPIRITUAL DE BARCELONA OFEREIX UNA

Un programa «de cine»

Vivir para siempre, de Gustavo Ron**Divendres 12 novembre, a les 19.30 h,
als Cinemes Alexandra, sala 2**

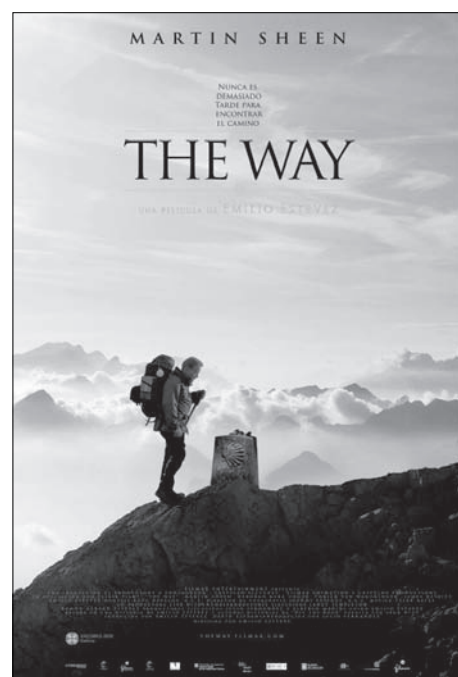
«Llista número u: cinc fets sobre mi. Un, em dic Sam; dos, tinc onze anys; tres, recopilo històries i fets fantàstics; quatre, tinc leucèmia; cinc, quan veieu això probablement ja seré mort.» Així comença el segon film de Gustavo Ron (Mia Sarah) que sorprèn amb aquesta història de gran profunditat antropològica i una brillant realització tècnica. Una de les produccions recents del nostre cinema amb una guió que enfronta a les preguntes radicals i unes imatges que emocionen l'espectador.

Presentació: Francesc Grané, professor Universitat Ramon Llull i Javier Gazulla, coproductor de la pel·lícula

Cartas a Dios, d'Eric-Emmanuel Schmitt**Dissabte 13 novembre, a les 18 h,
als Cinemes Alexandra, sala 1**

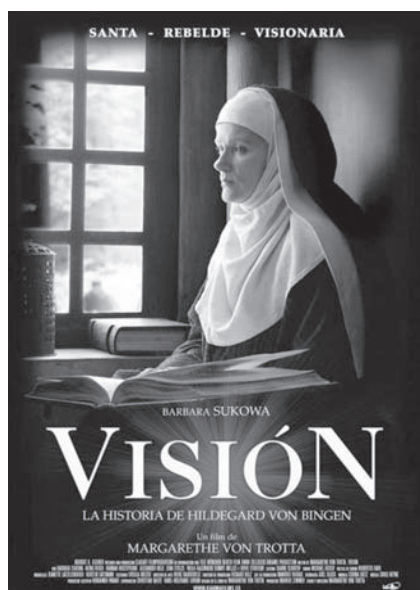
Estrena basada en el gran èxit editorial *Òscar i Mamie Rose*, d'Eric-Emmanuel Schmitt. El mateix escriptor i dramaturg francès, al qual recordem per *El señor Ibrahim y las flores del Corán*, es posa darrera de les càmeres per plasmar en imatges les cartes que un nen malalt terminal escriu a Déu per explicar-li la seva angixa i demanar-li cada dia un desig. Ingressat en un hospital i envoltat de personatges entranyables, el petit Òscar compta amb l'ajuda d'una obligada voluntària venedora de pizzes, la Dama de Rosa. Ella l'acompanyarà en els seus últims dies, que seran tota una vida plena de sorpreses, regals i descobriments. I els espectadors seran convidats a un inesperat viatge cap a la fe més enllà del dolor i la mort.

Presentació: Francesc Torralba, escriptor i professor de la Universitat Ramon Llull

The way, d'Emilio Estévez**Diumenge 14 novembre, a les 18 hores,
als Cinemes Alexandra, sala 1**

Estrena anticipada d'una pel·lícula imprescindible per comprendre l'experiència espiritual que suposa el *Camí de Sant Jaume*. Un reconegut oftalmòleg (Martin Sheen) que viu a Califòrnia rep un dia una trucada des de França en la qual se li comunica que el seu fill Daniel (Emilio Estévez) ha mort en un accident en començar el Camí. Quan va a recollir-ne el cadàver, sent que per poder comprendre les motivacions del seu fill ha de continuar l'itinerari que ell tot just havia començat. Durant el trajecte s'anirà trobant amb una sèrie de personatges que aniran acompanyant el seu procés interior que culminarà amb una forta renovació personal. Certament que es tractarà d'una invitació a posar-se en marxa.

Presentació: Jerónimo José Martín, president del Cercle d'Escriptors Cinematogràfics

Visión, de Margarethe Von Trotta**Dilluns 15 novembre,
a les 19.30 h,
als Cinemes Alexandra, sala 1**

Hildegarda de Bingen va ser una monja benedictina que en el segle XII va viure en profunditat l'experiència de Déu enmig d'un temps difícil. La reputada directora Margarethe Von Trotta s'endinsa amb admiració en aquesta figura singular que ens va deixar una obra enciclopèdica que va de la medicina a la poesia i al teatre, de la música a la filosofia i la teologia. Plasmar la seva trajectòria monàstica i personal no era un assumpte fàcil. No obstant això, la directora s'atreveix fins i tot a apuntar les motivacions més profundes i espirituals que mouen la seva vida. Una suggeridora proposta que, d'alguna manera, també podem traslladar al moment actual.

Presentació: Teresa Forcades, benedictina de Montserrat, metgessa i teòloga

The secret of Kells, de Tomm Moore**Dimarts, 16 novembre,
a les 19.30 h, als
Cinemes Alexandra, sala 1**

Inspirada en les miniatures irlandeses, aquesta cinta d'animació ens presenta de forma enlluernadora les aventures de Brendan, un aprenent de monjo de 12 anys. El noi ha de triar entre seguir les instruccions del seu oncle, l'abat, per construir un mur entorn del convent per defensar-se de la invasió dels vikings, o llançar-se a l'aventura per aprendre a pintar miniatures del germà Aidan de Iona i així acabar el llibre de Kells, un manuscrit il·luminat sobre els Evangelis i que és una peça clau del cristianisme irlandès. Aquesta autèntica meravella és una delícia estètica, ètica i espiritual que ens permetrà gaudir d'aquesta animació imprescindible des del punt de vista educatiu i pastoral.

Presentació: Josep Mascaró, salesià i professor de l'ISCR Don Bosco i de l'ISCREB

MIRADA TRANSCENDENT ALS GRANS TEMES DE L'EXISTÈNCIA HUMANA

Cartas al padre Jacob, de Klaus Härö

Dimecres 17 novembre, a les 19.30 h, als Cinemes Alexandra, sala 1

Presentem aquesta preciosa pel·lícula, inèdita entre nosaltres, sobre l'esperança a la meitat de la nit. Ha estat representant de Finlàndia per a l'Oscar 2010 a la millor pel·lícula de parla no anglesa, a més de ser guardonada en el Festival del Caire i en el certamen Black Night de Tallinn. Aquesta història sobre la fragilitat humana i la transcendència de la fe explica com una exconvicta d'assassinat comença a treballar en una desgavellada casa parroquial com a secretària del pare Jacob per ajudar-lo a respondre les cartes dels seus fidels que li demanen ajuda espiritual. D'aquesta trobada entre la vulnerabilitat del pare Jacob i la ira tot just continguda de Leila sorgirà un procés sorprenent de redempció que és narrat amb bellesa visual i una partitura de piano plena d'emoció.

Presentació: Peio Sánchez director de la Mostra i de la Setmana de Cinema Espiritual.

El último bailarín de Mao, de Bruce Beresford

Dijous 18 novembre, a les 19.30 h, als Cinemes Alexandra, sala 2

Preestrena de l'última pel·lícula del director de *Gracias y favores* (1982), *Paseando a Miss Daisy* (1989) i *Evelyn* (2003). Basada en una història real i en un llibre d'èxit ens narra la peripècia de Li Cunxin, un noi que va ser rescatat d'un poblet xinès pels delegats culturals del règim comunista per convertir-lo, després d'un procés d'entrenament brutal, en una gran ballarina. El drama comença quan el jove, en un intercanvi amb Texas (EUA), s'enamora i sobretot descobreix la llibertat. Aquí la dansa expressa la bellesa de la llibertat que desitja volar i arribar més alt. Una cosa que suposa eleccions, en el fons dramàtiques per al protagonista.

Presentació: Josep Maria Caparrós, professor de la Universitat de Barcelona

Cercant les set claus. Per descobrir el Gaudí desconegut, de Massimo Manservigi

Divendres 19 novembre, a les 19.30 h, als Cinemes Alexandra, sala 2

De Gaudí s'ha ressaltat la seva genialitat artística i la seva capacitat de sorprendre i atreure multituds de tots els pobles per contemplar la seva obra. No obstant això, i el temple de la Sagrada Família n'és una clara mostra, no podem comprendre les seves creacions sense entendre la seva persona i aquesta quedarà desconeguda sense endinsar-nos en la seva inspiració. En aquesta pel·lícula del documentalista i sacerdot italià Massimo Manservigi se'ns desvetllen les claus de l'itinerari creient de l'arquitecte de Déu. Com set són les portes del pòrtic principal de la Sagrada Família, set seran les claus que diferents coneixedors de l'obra de l'arquitecte ens mostraran. Obra, doncs, imprescindible per acostar-nos a un Gaudí desconegut, però essencial.

Presentació: Massimo Manservigi capellà i director de cinema

Babies, de Thomas Balmes

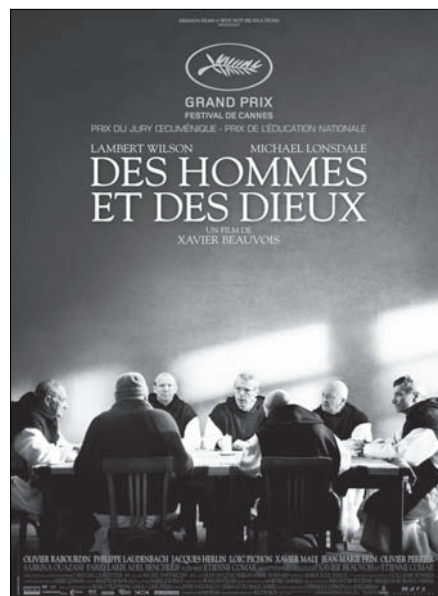

Dissabte 20 novembre, a les 18 h, als Cinemes Alexandra, sala 1

Un cant a la vida ple de frescor i novetat. Un documental sobre el primer any de quatre nens petits amb vides semblants però enormement diferents. Són les històries de Ponijao, un petit de Namíbia; Mari, una nena de Tòquio; Bayar, a l'estepa de Mongòlia, i Hottie, a San Francisco. Quatre cantons del món, quatre formes de vida diverses però amb la mateixa alegria i espontaneïtat infantil, amb les mateixes cures i atencions maternals. Una pel·lícula on les proeses dels protagonistes van més enllà de fer els primers passos, són un reflex eloqüent del miracle quotidià i sorprenent de la vida. Un documental que no fa sinó mostrar allò que tenim al costat i del que en gaudim massa ràpidament.

Presentació: Daniel Arasa, escriptor i professor de la Universitat Abat Oliba CEU

Des hommes et des Dieux, de Xavier Beauvois

Diumenge 21 de novembre, a les 19 h, als Lluïsos d'Horta

Guanyadora del Gran Premi del Festival de Cannes i pel·lícula que representarà a França per a l'Oscar a la millor pel·lícula estrangera 2011, *Des hommes et des Dieux* recrea en ficció els fets reals ocorreguts al monestir de la Mare de Déu de l'Atlas, enclavat a Tibhirine, a les muntanyes algerianes, en els anys 90. Vuit monjos trapencs francesos viuen en harmonia amb els seus germans musulmans. Però, de mica en mica, la violència i el terror s'instal·len en la regió. Malgrat les creixents amenaces que els envolten, la decisió dels monjos de quedar-se a qualsevol preu, es fa més ferma dia rere dia. Com va deixar escrit el pare abat: «Si un dia —i aquest dia podria ser avui— fos víctima del terrorisme que sembla voler abastar en aquest moment tots els estrangers que viuen a Algèria, voldria que la meva comunitat, la meva Església, la meva família, recordin que la meva vida estava lliurada a Déu i a aquest país.»

Presentació: Joan-Andreu Rocha, vice-degà de Periodisme de la Universitat Abat Oliba

Programació 2010

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatge a Terra Santa

Del 3 al 10 desembre

Vols veure la teva fotografia publicada al calendari 2011 de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana?

Ara pots participar en el concurs fotogràfic del Club+amics sobre el tema **“jovent: valors i Església”**.

Envia'ns una o més fotografies per correu electrònic a info@clubmes.cat o a l'adreça postal Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 de Barcelona.

Tens temps fins al 17 d'octubre

Les fotografies seleccionades seran publicades al calendari juntament amb el nom del seu autor, i rebran com a premi un cap de setmana al balneari Rocallaura i una subscripció durant 3 mesos al setmanari Catalunya Cristiana.

Per a més informació 934092770

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Un dicasteri per pensar i portar endavant la nova evangelització

Presentat el contingut del «*motu proprio*» «*Ubicumque et semper*»

Zenit
Ciutat del Vaticà

La Santa Seu va publicar el 12 d'octubre la carta apostòlica de Benet XVI en forma de *motu proprio* titulada *Ubicumque et semper*, amb la qual s'institueix un nou dicasteri de la Cúria romana, el Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització.

El document conté quatre articles i una reflexió del Papa sobre la necessitat d'evangelitzar i les particularitats de l'evangelització actual.

La finalitat del nou consell pontifici, indicada a l'article 1 del *motu proprio*, inclou estimular «la reflexió sobre els temes de la nova evangelització» i identificar i promoure «les formes i els instruments adients per realitzar-la».

El *motu proprio* indica que l'acció del nou Consell «està al servei de les Esglésies particulars, especialment en aquests territoris de tradició cristiana on amb més evidència es manifesta el fenomen de la secularització».

Entre les tasques específiques del dicasteri, el document, datat a Castelgandolfo el 21 de setembre, assenyala «aprofundir en el significat teològic i pastoral de la nova evangelització».

També promoure i afavorir el Magisteri pontifici relatiu a les temàtiques relacionades amb la nova evangelització, donar a conèixer iniciatives lligades a aquesta que ja es realitzen i promoure'n de nou la realització.

I això en estreta col·laboració amb les conferències episcopals interessades, i «implicant activament també els recursos presents als instituts de vida consagrada i en les societats de vida apostòlica, com també en les associacions de fidels i en les noves comunitats».

Una altra de les tasques del Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització és «estudiar i afavorir l'ús de les formes de comunicació modernes, com a instruments per a la nova evangelització».

I finalment, el dicasteri s'encarrega també de «promoure l'ús del catecisme de l'Església catòlica, com a formulació essencial i completa del contingut de la fe per als homes del nostre temps».

Per proclamar l'Evangeli cal una profunda experiència de Déu.

El nou dicasteri està dirigit per un arquebisbe president, el primer dels quals és l'arquebisbe italià Rino Fisichella. També comptarà amb un secretari, un subsecretari, «un adequat nombre d'oficials» i membres propis. A més pot disposar de consultors propis, estableix *Ubicumque et semper*.

Sempre i arreu

El títol del *motu proprio* (traduït del llatí al català, «sempre i arreu») fa referència al deure que té l'Església d'anunciar sempre i a tot arreu l'Evangeli de Jesucrist.

En el document, Benet XVI constata que la missió evangelitzadora de l'Església «ha assumit en la història formes i modalitats sempre noves segons els temps, les situacions i els moments històrics».

I continua explicant que «en el nostre temps, un dels seus trets singulars ha estat confrontar-se amb el fenomen de l'allunyament de la fe, que s'ha manifestat progressivament en societats i cultures que des de feia segles semblaven amarades per l'Evangeli».

També esmenta algunes transformacions socials de les darreres dècades «que han modificat profundament la

percepció del nostre món».

Entre elles, el Papa destaca «els progressos gegantins de la ciència i de la tècnica», «l'ampliació de les possibilitats de vida i dels espais de llibertat individual», «els canvis profunds en el camp econòmic», «el procés de barreges d'ètnies i cultures causat per fenòmens migratoris massius» i «la creixent interdependència entre els pobles».

A continuació, constata les conseqüències —algunes de beneficioses i altres de preocupants— de tot plegat en la dimensió religiosa de la vida de l'home.

«D'una banda la humanitat ha conegut innegables beneficis d'aquestes transformacions i l'Església ha rebut ulteriors estímuls per donar raó de l'esperança que porta», explica el Pontífex.

«D'altra banda —afegeix—, s'ha verificat una pèrdua preocupant del sentit del sagrat, i s'ha arribat fins i tot a qüestionar-se aquests fonaments que semblaven indiscutibles, com la fe en un Déu creador i provident, la revelació de Jesucrist únic salvador, i la comprensió comuna de les experiències fonamentals de l'home com el fet de néixer, morir, viure en una família, la referència a una llei moral natural.»

Benet XVI indica que recull els ensenyaments del Concili Vaticà II i dels seus predecessors sobre la qüestió de la relació entre l'Església i aquest món contemporani i «la necessitat de trobar formes adients per permetre als nostres contemporanis escoltar encara la Paraula viva i eterna del Senyor».

Particularment recorda que Pau VI va destacar la cada cop més gran necessitat del compromís de l'evangelització a causa de les freqüents situacions de descristianització, així com el concepte de «nova evangelització» en el qual va aprofundir Joan Pau II.

Respostes adients

El concepte de «nova evangelització», recorda Benet XVI al *motu proprio*, resumeix la tasca que espera l'Església avui, particularment a les regions d'antiga cristianització, que «si bé es refereix directament a la seva forma de relacionar-se vers l'exterior, pressuposa això no obstant primerament una constant renovació interior».

«Considero oportú oferir respostes adients perquè tota l'Església, deixant-se regenerar per la força de l'Esperit Sant, es presenti al món contemporani amb un impuls missioner capaç de promoure una nova evangelització», afirma Benet XVI al document pel qual institueix el dicasteri.

I afegeix: «Aquesta fa referència sobretot a les Esglésies d'antiga fundació, que això no obstant viuen realitats molt diferenciades.»

El Papa constata la necessitat d'evangelitzar de manera diferent territoris on la pràctica cristiana manifesta una bona vitalitat i un profund arrelament; altres on es nota una més clara presa de distància de la societat en el seu conjunt envers la fe, amb un teixit eclesial més feble, i, finalment, zones que semblen completament descristianitzades.

Aquestes últimes terres, en què «la llum de la fe es confia al testimoni de petites comunitats», explica Benet XVI, «necessiten un renovat primer anunci de l'Evangeli» i, ahora, «semblen ser particularment refractàries a molts aspectes del missatge cristià».

El Papa afegeix que «del que tenen necessitat totes les Esglésies que viuen en territoris tradicionalment cristians és d'un renovat impuls missioner, expressió d'una nova generosa obertura al do de la gràcia».

I conclou que «per proclamar de forma fecunda la Paraula de l'Evangeli, cal primerament que es faci una profunda experiència de Déu».

El Vaticà denuncia una nova cursa d'armaments a escala global

Zenit / Nova York

En menys d'una dècada han augmentat les despeses militars mundials, ha denunciat el Vaticà davant de les Nacions Unides, rellançant la idea de destinar el que avui es gasta en armes a la creació d'un fons mundial per al desenvolupament. L'arquebisbe Francis Chullikatt, nunci apostòlic, observador permanent vaticà davant l'ONU, ha intervingut davant de la 65a assemblea general d'aquesta institució que afrontava el debat sobre el desarmament i

la seguretat internacional.

El representant del Papa va començar recollint un informe que mostra com les despeses militars mundials van arribar el 2009 als 1.531 bilions de dòlars, un increment en termes reals d'un 49% respecte de l'any 2000 i d'un 6% respecte del 2009. «Són xifres impressionants, sobretot a la llum de la Carta de les Nacions Unides, que no cerca edificar la seguretat i la pau sobre un equilibri de por, sinó sobre el respecte ple dels drets i les llibertats fonamentals de les persones i els pobles.»

A més, va recordar, la carta de les Nacions Unides compromet els estats per promoure l'establiment i manteniment de «la pau i la seguretat internacionals amb el menor desviament possible dels recursos econòmics i humans». «Els importants recursos, tant humans com materials, dedicats a objectius militars, no únicament distreuen sinó que a més impedeixen la promoció d'un autèntic desenvolupament, la lluita contra la pobresa i acabar finalment amb l'actual crisi internacional.»

El prelat va reprendre la proposta

lançada el 1964 per Pau VI, que va considerar que els recursos destinats a les despeses militars podrien ser utilitzats per crear un «fons mundial» per a programes de desenvolupament, que podrien ser d'especial benefici per als més pobres». «Malauradament, és un projecte que encara està esperant ser realitzat, ja que requereix que tots els estats s'uneixin en una manifestació de la seva bona fe i contribueixin d'aquesta manera a la pau i a la seguretat internacionals», va indicar el nunci apostòlic.

Mons. Rino Fisichella presenta el nou dicasteri vaticà

Es dedicarà a omplir de continguts pastorals la nova evangelització

Zenit

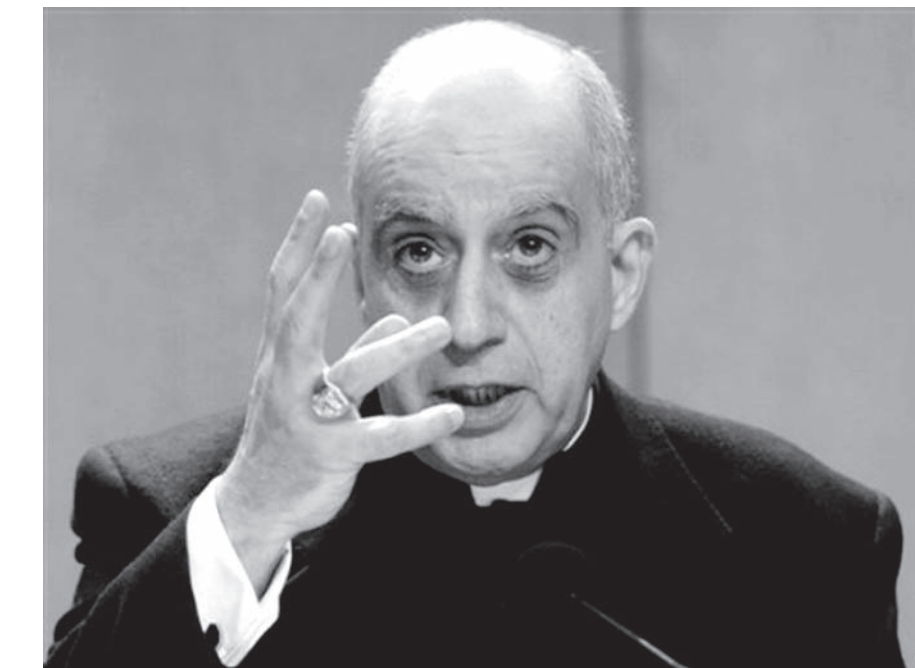
Ciutat del Vaticà

Ja ha començat a treballar el Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització, un nou dicasteri que té la finalitat de «reflexionar» i «trobar formes adients» per anunciar l'Evangeli «a tants batejats que ja no comprenen el sentit de pertinença a la comunitat cristiana», ha subratllat el seu president, Mons. Rino Fisichella.

El prelat va presentar en roda de premsa al Vaticà el *motu proprio Ubicumque et semper*, del papa Benet XVI amb el qual s'institueix oficialment aquest nou òrgan de la Cúria romana.

Benet XVI n'havia anunciat la creació durant l'homilia en les vespres celebrades el 28 de juny a la basílica de Sant Pau Extramurs de Roma, amb motiu de la celebració de la festa de Sant Pere i Sant Pau.

El seu president està a l'espera del nomenament del secretari i del subsecretari per part del Pontífex. L'oficina es troba a la famosa Via della Conciliazione, que connecta el Vaticà amb la capital italiana.

El Consell Pontifici per a la Nova Evangelització pretén fer front al «subjectivisme dels nostres temps» que s'inclou «en un individualisme privat de responsabilitats públiques i socials», va indicar Mons. Fisichella.

Per això buscarà trobar les formes que el progrés de la ciència de la comunicació ha realitzat, per fer que esdevinguin instruments positius al servei de la nova evangelització, entenent que aquests «tenen el timó de la cultura i de la mentalitat en el context actual».

Una acció burocràtica?

Un dels periodistes va preguntar si la creació d'aquest nou dicasteri no era una acció burocràtica per part del Vaticà, a la qual cosa Mons. Fisichella va respondre que és necessari «confiar en el papa Benet XVI», i va dir que, personalment, no creu que el Papa «sigui l'home de la burocràcia», sinó més aviat «l'home de l'anunci, que amb profunda intel·ligència i cultura ha sabut crear aquest espai per comprometre l'Església de manera concreta en el servei».

Mons. Fisichella va assenyalar que el Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització es dedicarà a combatre el relativisme, que sempre ha denunciat Benet XVI, i a difondre «una correcta antropologia» enmig d'una mentalitat marcada «per les

conseqüències del secularisme», el qual «tendeix a allunyar l'home contemporani de la seva relació fonamental amb Déu».

Un dels objectius del Consell Pontifici per a la Nova Evangelització serà la promoció de l'estudi i la difusió del Catecisme de l'Església catòlica, publicat el 1992.

Mons. Fisichella el va qualificar com «un dels fruits més madurs de les indicacions conciliars», el qual recull de manera orgànica «el patrimoni sencer del desenvolupament del dogma» i representa «l'instrument més complet per transmetre la fe de sempre, entre els constants canvis i interrogants que el món posa als creients».

Línies d'acció

El prelat va dir que espera posar-se aviat en contacte amb els presidents de les conferències episcopals per buscar i organitzar diferents iniciatives pastorals que tinguin com a finalitat fer front a la secularització.

Davant de la pregunta d'un periodista procedent de Mèxic, sobre les accions que emprendreà aquest dicasteri a Amèrica Llatina, Mons. Fisichella va indicar que «he de posar en primer lloc Europa», ja que aquest continent està patint un procés de descristianització més agressiu.

Va assegurar que el Consell Pontifici per a la promoció de la Nova Evangelització ha de ressaltar i actualitzar «les diferents tradicions i objectius que les Esglésies tenen a causa de la riquesa de tants segles d'història».

Va advertir que el terme «nova evangelització» no pot sonar com una «fórmula abstracta», sinó que s'ha d'omplir «de continguts teològics i pastorals i ho farem pel magisteri d'aquestes darreres dècades».

En diàleg amb els periodistes, Mons. Fisichella va citar una expressió de sant Gregori Magne: «Els fidels ens deixen i ens abandonen i nosaltres restem en silenci.» I va dir que la creació d'aquest nou dicasteri és «el signe que el Papa ens ha donat en el sentit de no restar en silenci».

«Ara és el moment de reprendre la nostra paraula i de forma valenta perquè som heralds de l'Evangeli», va concloure el president del Consell Pontifici per a la promoció de la Nova Evangelització.

Benet XVI nomena un nou custodi del Sant Sudari

ACI / Torí

El Papa ha nomenat Mons. Cesare Nosiglia, fins ara arquebisbe de Vicenza, com a nou arquebisbe de Torí. Amb aquest nomenament aquest prelat esdevé el nou custodi del Sant Sudari que es troba en aquesta arxidiòcesi italiana.

Mons. Nosiglia succeeix així el cardenal Severino Poletto, la renúncia del qual al govern pastoral de l'arquebisbat de Torí va ser acceptada en haver arribat al límit d'edat establert al Codi de Dret Canònic.

El nou arquebisbe de Torí va néixer el 5 d'octubre del 1944 a Rossiglione, a la diòcesi d'Acqui, província de Gènova.

Va ser ordenat prevere el 29 de juny del 1968. Va ser designat bisbe auxiliar de Roma el 6 de juliol del 1991 i va rebre l'ordenació episcopal el 14 de desembre d'aquell mateix any. El 6 d'octubre del 2003 va ser transferit a la diòcesi de Vicenza.

Entre altres càrrecs ha exercit els següents: president del Consell Nacional de l'Escola Catòlica, president de l'Organisme Internacional de l'Educació Catòlica (OIEC), delegat del Consell de les Conferències Episcopals d'Europa per a la Catequesi i la Universitat.

Actualment és vicepresident de la Conferència Episcopal Italiana, càrrec per al qual va ser escollit el maig d'enquany.

A la teva parròquia, a més del propi full de la parròquia,

DESCOBREIX:

El full diocesà

(al bisbat de Vic: **Full diocesà**; al bisbat d'Urgell: **Full dominical**; al bisbat de Tortosa: **Vida diocesana**; al bisbat de Terrassa: **Full Dominical**; a l'arquebisbat de Tarragona: **Full Parroquial**; al bisbat de Solsona: **Full Diocesà**; al bisbat de Sant Feliu: **Full Dominical**; al bisbat de Lleida: **Vida Parroquial**; al bisbat de Girona: **Full Parroquial**; a l'arquebisbat de Barcelona: **Full dominical**)

i el nostre setmanari Catalunya Cristiana

www.catalunyacristiana.cat

Mare Càndida Maria de Jesús, primera santa guipuscoana

Nascuda a Andoain, va fundar les Jesuïtines

Redacció
Ciutat del Vaticà

El 17 d'octubre van ser canonitzats sis nous sants procedents d'Espanya, Itàlia, Polònia, Canadà i Austràlia: Càndida Maria de Jesús, fundadora de les Filles de Maria o Jesuïtines; Camil·la Battista Varano, que va passar de ser una princesa de la cort de Varano a ser religiosa de l'orde de les clarisses; Júlia Salzano, fundadora de les Germanes Catequistes del Sagrat Cor; Stanislaw Soltys, el sant més antic d'aquest grup; Andreu Bessette, pertanyent als Germans de la Santa Creu de Montreal, i Mary Mackillop, fundadora de les Germanes de Sant Josep del Sagrat Cor i primera santa australiana.

En l'homilia, Benet XVI va destacar la necessitat d'una pregària constant, basada en la fe: «De vegades ens cansem de resar, tenim la impressió que la pregària no és tan útil per a la vida, que és poc eficaç. (...) Per això tenim la temptació de dedicar-nos a l'activitat, a emprar tots els mitjans humans per aconseguir els nostres objectius i no recorrem a Déu.» El Pontífex va explicar que «Jesús afirma que cal resar sempre. Déu és la generositat en persona, és misericordiós, i per tant està sempre disposat a escoltar les pregàries».

El Papa també va destacar que, com en els sis nous sants, «la pregària ha de ser expressió de fe, en cas contrari no és veritable oració». «Si no creus en la bondat de Déu, no pots resar d'una manera veritablement adequada—va advertir—. La fe és essencial com a base de l'actitud de la pregària.»

Sobre la mare Càndida de Jesús, va assenyalar que «va viure per a Déu i per al que Ell més estima: arribar a tothom, portar-los a tots l'esperança que no vacil·la i, especialment, als qui més la necessiten». L'amor profund als pobres i la fidelitat al pla de Déu va ser el motor de la vida de la mare Càndida. Com va recordar el Papa, la nova santa solia dir que «on no hi ha lloc per als pobres, tampoc no n'hi ha per a mi».

En un article escrit per a l'ocasió, el bisbe de Sant Sebastià, Mons. José Ignacio Munilla, comenta que «molt podríem parlar de la gran aportació pedagògica realitzada per aquesta religiosa del segle XIX: normalització de l'accés de la dona a l'ensenyament, integració de totes les classes socials a la mateixa aula (quan encara

les classes mitjanes eren minoritàries), sistema de beques per a les joves de famílies sense recursos, concepció integral de l'educació cristiana, etc.» I afegeix: «La nostra Església diocesana sent la joia d'haver donat a llum aquest model de santedat, per a bé de tot l'orbe catòlic. Però també sentim una gran responsabilitat de descobrir que som hereus de la seva estela... qui n'agafarà el testimoni i qui s'alçarà ara sobre les seves espatlles?»

La mare Càndida va néixer a Andoain (Guipúscoa) el 31 de maig del 1845. Filla de pares teixidors, va treballar com a serventa. Es va caracteritzar per un amor intens als pobres. Analfabeta, va saber escoltar Déu en la seva vida i reconèixer la seva voluntat: fundar una congregació dedicada a l'educació. Miguel de San José Herranz, s.j., la va ajudar des de l'aprenentatge de les primeres lletres en castellà fins a l'adaptació de les constitucions de la Companyia a la situació del nou institut, que va tenir lloc a Salamanca, el 8 de desembre del 1871.

El Vaticà demana un respecte més gran a la dona

Zenit / Nova York

La cònsol de la missió vaticana Cathy Murphy va intervenir, en nom de l'observador permanent vaticà davant l'ONU, l'arquebisbe Francis Chullikatt, davant del tercer Comitè de l'Assemblea General de les Nacions Unides, en un debat sobre el progrés de les dones. La delegada va declarar que «l'autèntic desenvolupament de les dones implica el respecte a la seva dignitat inherent, incloent-hi la identitat ètnica i religiosa». «El benestar del futur de la comunitat humana depèn en gran mesura de l'habilitat dels governs i de la societat civil per respectar veritablement les dones, la seva dignitat i el seu valor.»

La delegada va denunciar «la tragèdia del tràfic de persones». «És important que els Estats destaquin cada cop més la necessitat d'afrontar les condicions que fan les dones i els infants vulnerables al tràfic, com la pobresa i la falta de feina i d'oportunitats educatives com a part

de les estratègies de prevenció.» «La persona humana no pot ser objecte de comerç per a cap objectiu!», va declarar Murphy.

La delegada també va recordar la importància de proporcionar a les mares «assistència prenatal de base, personal preparat en els parts i experts en les complicacions que poden posar en perill la vida, tant de la mare com del nen». «Sostenir l'ajuda als països en via de desenvolupament sobre la base de l'acceptació dels mètodes de planificació familiar no respectuosos amb la persona humana no fa progressar la salut i el benestar de les dones d'avui i de demà», va reconèixer. «El que en canvi és necessari és una aproximació centrada en la persona, una aproximació que sigui plenament respectuosa amb la dignitat intrínseca i el valor de tota persona—des de la concepció fins a la mort natural—, una aproximació que vegi l'individu no com un pes, sinó com una contribució a la família humana.»

Anàlisi

Stefano Abbate
Analista en política
internacional

Les pedres vives del Pròxim Orient

Des del 10 fins al 24 d'octubre s'ha celebrat a Roma el Sínode dels Bisbes de les Esglésies del Pròxim Orient, per tractar els problemes que afecten aquesta regió tan plena i rica de significat per al món cristià. Els greus problemes de l'àrea que va des de Terra Santa fins a l'Iran són ben coneguts i en els darrers anys s'han agreujat. En especial el nombre de cristians es veu amenaçat per règims que amb prou feines en toleren la presència, i aquest fet alarma els bisbes en aquest desagradable procés que sembla imparable. Les guerres, les tensions religioses, la dificultat d'expressar clarament la seva fe, la pobresa, el terrorisme, unes polítiques més o menys obertament anticristianes han fet possible que «les pedres vives del Pròxim Orient» es vegessin obligades a deixar casa seva de fa segles i abandonar la terra on va habitar Jesús en la seva vida terrenal i on s'ha expandit la predicació dels apòstols. La relació amb el món islàmic i la presència de l'Estat jueu d'Israel sembla subratllar com els catòlics es troben entre dos focs on el diàleg es fa molt difícil. No és cap novetat com a Terra Santa el problema dels territoris ocupats, les guerres contínues i la política ambigua del govern israelià en l'accés de sacerdots catòlics perjudiquen la vida de les comunitats cristianes a ciutats com Betlem, Natzalet i a la mateixa Jerusalem. I com les relacions amb el món islàmic s'han de confrontar amb un creixent fonamentalisme religiós que, sovint, desemboca en persecucions brutals a les famílies que viuen en territoris àrabs que, per si sols, pateixen una situació de pobresa i d'exclusió social. Per poder-se preservar de la creixent cristianofòbia, com l'ha definit el cardenal Turkson, president del Pontifici Consell de Justícia i Pau, cal restablir el principi de llibertat religiosa que inclogui la «llibertat de predicar i convertir», cosa que està prohibida a Israel i en molts països islàmics del Pròxim Orient.

En una terra esquingada per ideologies fanàtiques i bel·ligerants (sionisme i fonamentalisme islàmic en són un exemple), la presència cristiana assumeix el seu veritable fi i definició: anunciar i testimoniar l'«esperit de les Benaunces evangèliques, que anima a la pràctica del perdó i la reconciliació», citant les paraules de Benet XVI en la missa d'obertura del Sínode. Tot el Pròxim Orient pateix la situació de Terra Santa: l'augment de la tensió a Israel té els seus ressons en els altres països musulmans de l'àrea, exacerbant la convivència i allunyant cada cop més la possibilitat d'una normalització de la zona. La fugida dels cristians de territoris que van ser llars per als primers seguidors de l'Evangeli, de la predicació de sant Pau i de molts màrtirs de la fe equival a perdre l'esperança de pau i convivència en aquestes terres. Els cristians «seran una minoria, però són el ferment de la massa en aquestes regions», ha afirmat Mons. Atallah, bisbe maronita de Baalbek al Líban, i si deixen de viure als seus indrets primordials, a més de ser una gran injustícia històrica, seria la pèrdua de la possibilitat de pau. Un tema crucial és la qüestió del conflicte araboisraelià, que s'arrossega des de fa més de mig segle. L'estatus de Jerusalem és un dels nusos crucials per a una solució compartida, juntament amb la terrible situació que viu la franja de Gaza i la qüestió dels assentaments il·legals dels colons jueus a Cisjordània. Cal que la ciutat de Jerusalem no sigui denominada únicament capital de l'Estat d'Israel i que no sigui més teatre de les divisions i de l'odi, sinó que hauria de ser fidel a la seva «vocació universal», oberta a jueus, musulmans i cristians, ensenyant «el respecte als altres, el diàleg i la mútua comprensió», com ha afirmat el Sant Pare. També la decisió del jurament a «Israel, Estat jueu i democràtic» proposada pel govern israelià, ha trobat la desaprovació del bisbe copte i relator general del Sínode, Antonios Naguib, que ha definit la mesura «contradictòria» per un Estat que es declara democràtic. Els problemes del Pròxim Orient són molt greus i calen els cristians i l'Església per a la seva contribució de pau i esperança.

Madrid

«Haití renaixerà de la cendra»

La directora del Servei Jesuïta a Refugiats i Migrants de la República Dominicana relata la situació dels camps de desplaçats

Redacció
Madrid

La directora del Servei Jesuïta a Refugiats i Migrants (SJR) de la República Dominicana, Sonia Adames, ha explicat la situació dramàtica dels camps de desplaçats nou mesos després del terratrèmol d'Haití i quan falta un mes per a les eleccions presidencials i legislatives en aquest país.

En la seva visita a l'Estat espanyol, Sonia Adames ha transmès la tasca que s'està fent des d'Entrecultures amb els seus dos socis estratègics, Fe i Alegria i l'SJR a Haití, després del terratrèmol del 12 de gener passat. «La situació a Haití ha empitjorat. És un caos. La situació dels 2 milions de desplaçats és molt dura. No és el mateix morir, que anar morint», ha explicat Adames. En

fet el Govern haitià juntament amb algunes organitzacions internacionals, encara tarden a fer-se realitat per als desplaçats.

El Servei Jesuïta a Refugiats, que acompanya diversos campaments de desplaçats des del terratrèmol, continua demanant a les autoritats haitianes i a les diverses agències internacionals que facin accions concretes, ràpides i articulades amb els comitès de desplaçats dels camps i altres actors locals per respondre de manera més eficaç a les necessitats de la població desplaçada i protegir així els seus drets fonamentals, com ho és en aquest cas el dret a un habitatge digne i segur.

«Abans d'anar a les urnes, hem de tenir un habitatge i un accés a l'alimentació, la salut i l'educació per als nostres fills», ha declarat un dels organitzadors de la manifestació que va tenir lloc el 10 de setembre passat davant de la seu del Govern haitià. «Cada vegada que plou, se'ns inunda la tenda de campanya i hem de treure l'aigua; a vegades, hem hagut de passar tota la nit desperts i enmig d'una gran quantitat d'aigua que l'endemà es converteix en un fangar», ha expressat Jocelyne, una mare de tres fills, que viu al camp de l'Escola Sant Lluís Goçaga a Delmas 31. Les eleccions tindran lloc el diumenge 28 de novembre i s'hi han presentat 19 candidatures.

Durant el mes de setembre, diversos huracans com ara *Igor* i *Júlia* que van assotar el mar Carib van despertar les alarmes, ja que no van arribar de miracle a les costes d'Haití, però van provocar pluges que van inundar les tendes de campanya dels desplaçats.

la seva gira per diferents ciutats espanyoles (Santiago de Compostel·la, Màlaga, Logronyo, Santander, Valladolid i Lleó), Sonia Adames ha pronunciat la conferència *Haití. La terra es mou, les persones es mouen*, en què ha posat èmfasi en la necessitat de «reinventar Haití, no reconstruir Haití», a la vegada que ha assenyalat la importància de la formació de líders: «Cal crear una base social, acompanyar en els camps de desplaçats, descentralitzar Port-au-Prince i donar força i veu a les províncies.»

Davant de la propera convocatòria d'eleccions del mes de novembre, Adames s'ha mostrat prudent davant de la dificultat de garantir unes eleccions transparents en un context d'emergència i crisi com l'actual. Malgrat tots aquests aspectes, Adames està convençuda que «Haití renaixerà de la cendra, ressorgirà».

Aquesta visita coincideix amb el fet que diversos grups de persones desplaçades continuen protestant cada vegada més a Port-au-Prince contra les autoritats haitianes per exigir la protecció del seu dret a un habitatge digne i segur, davant de l'amenaça constant dels huracans en temporada actual ciclònica i com a reacció a les expulsions violentes per part dels propietaris dels terrenys on s'han instal·lat des del 12 de gener passat. Aquestes protestes han augmentat considerablement els darrers mesos.

A més de vuit mesos del terratrèmol que va devastar la capital d'Haití i la rodalia, 1,3 milions de persones desplaçades continuen vivint en campaments improvisats construïts sobre terrenys privats i en llocs públics, mentre que altres supervivents es troben al carrer. Davant de la indiferència i la inacció del Govern haitià, que no ha pres mesures per resoldre els conflictes relacionats amb la tinença de la terra i relocalitzar els desplaçats, diversos propietaris s'han dedicat a realitzar expulsions violentes que són «il·legals» perquè no tenen l'aval d'una autoritat judicial, entre altres raons. Les diferents promeses de relocalització, que ha

Assassinen un col·laborador de Càritas Suïssa

Misna / Port-au-Prince

«És una pèrdua terrible per a la família i els amics de Julien. Col·laborador lleial i molt dedicat a la seva feina, Julien ajudava les víctimes del terratrèmol a reconstruir les seves vides. Els seus companys el trobaran molt a faltar.» D'aquesta manera s'expressava Lesley-Anne Knight, secretària general de Càritas internacional en referir-se a l'assassinat de Julien Kénord, col·laborador haitià de Càritas Suïssa, a qui un desconegut va disparar amb armes de foc el 8 d'octubre a Port-au-Prince. Segons les reconstruccions de Càritas, el jove treballador humanitari acabava de treure diners d'un banc; va aconseguir pujar al cotxe abans de ser disparat i va morir poc després a l'hospital. Càritas treballa a Haití des de fa molts anys i ha dut ajuda a les víctimes del terratrèmol del 12 de gener immediatament després de la catàstrofe. Els primers sis mesos d'activitats després del sisme, entre altres ajudes ha ofert aliments, aigua, refugi, atenció mèdica i atenció sanitària.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom		
Cognoms		
Adreça		
Població		
DP	Tel.	NIF
Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)		
☐ Amèrica i Àfrica: 230€	☐ Missioner	☐ Edició en català
☐ Àsia i Oceania: 308€	☐ Missionera	☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu	☐ Domiciliació bancària	

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular				
Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Madrid

L'amor, camí per veure Déu

El 24 d'octubre l'Església celebra el dia del Domund

Redacció
Madrid

En el darrer número de la revista *Illuminare*, l'arquebisbe de Pamplona i director d'Obres Missionals Pontificies a Espanya, Mons. Francisco Pérez, presenta la campanya del Domund d'enguany, que se celebra el diumenge 24 d'octubre. El lema triat per a aquesta ocasió està extret de l'evangeli de Joan: «Voldríem veure Jesús.»

Mons. Pérez assenyala que «la nova evangelització i la nova manera de viure la missió és antiga, però al mateix temps és contemporània, perquè només hi ha un estil i una forma de viure: l'amor a Déu i al proïsme». Segons el prelat, «sense Déu, la vida perd tot el sentit; i Ell és molt zelós, com a bon Pare, de manifestar-se, per sorpresa, en els moments més inesperats. (...) Déu té el moment oportú per a cadascú, i per això hem de tenir l'esperança que Déu mateix es farà trobadís quan menys ens ho esperem. No abandona mai els seus fills, els deixa lliures, però sempre els ofereix unes mans obertes plenes d'acollida, com va fer amb el fill pròdig».

L'arquebisbe de Pamplona adverteix que qui realment sent el desig de veure Déu «no té cap altre camí possible que el de l'amor». I afegeix: «Si per veure Déu cal viure de la caritat, aquesta no s'aconseguirà per pur desig o fins i tot per pur sentiment. La font d'aquest amor rau en l'Eucaristia; per això se la

denomina la font d'on brolla i corre l'amor de Déu. No trobem cap sant que no hagi tingut aquests dos amors: Crist Eucaristia i Crist en els pobres.»

Per això, assegura que «qui vol veure Déu s'ha de deixar sorprendre per la bellesa i bondat de l'Eucaristia, que és escola de vida: de la vida de cada

dia. Amb ella i des d'ella podem no només veure Déu, sinó també fer possible que els altres el vegin. Aquesta és la missió de l'Església: que els que encara no coneixen Jesucrist puguin veure Déu. Qui veu Crist i contempla Crist veu Déu».

L'arquebisbe finalitza la presentació de la campanya dient que «en la jornada del Domund, posem totes les ofrenes perquè amb totes elles continuem mostrant que l'amor veritable no només es fa camí de la santificació, sinó que és mitjà i suport perquè Déu sigui conegut, estimat i lloat».

El Diumenge Mundial de les Missions és el dia en el qual tota l'Església universal prega per l'activitat evangelitzadora dels missioners i missioneres, i col·labora econòmicament amb ells en la tasca, especialment entre els més pobres i necessitats.

El 37% de l'Església catòlica el constitueixen territoris de missió, un total de 1.069 circumscripcions eclesiaístiques que depenen de l'ajuda personal de missioners i missioneres i de la col·laboració econòmica d'altres Esglésies per realitzar la seva tasca.

Amb els donatius se subvenciona el sosteniment dels missioners i dels seus col·laboradors. També s'atenen altres necessitats especials: construcció d'esglésies i capelles, formació cristiana, compra de vehicles..., a més de desenvolupar projectes socials, educatius i sanitaris.

MN. JORDI JORBA, MISSIONER A CALAMA (XILE)

«L'Església és missionera o no és res»

Mn. Manuel Roig

Delegat de Missions de l'arquebisbat de Barcelona

Mn. Jordi Jorba és missioner a Calama (Xile) i ha passat una estada breu a Barcelona. Comparteix per a *Catalunya Cristiana* unes quantes reflexions entorn del Domund i de la missió.

Aquest Domund té per lema «Voldríem veure Jesús». Què ens en vol dir?

Porto deu anys en segona etapa a Calama, al nord de Xile, al desert d'Atacama, a dos mil tres-cents metres d'altura, en una zona de mines de coure. La gent vol veure Jesús. Almenys hi ha una actitud d'obertura al Senyor.

Com deia el bisbe Ariztia de Copiapó, gran amic nostre, per veure Jesús la gent necessita la Mare de Déu. La Mare de Déu és el pas, és la mà que condueix aquella gent tan senzilla cap a Jesús. La qual cosa és la tasca que el Senyor li va encarregar. Per tant, cal allà a Xile tenir molt en compte el paper de la Mare de Déu. Nosaltres hi tenim un santuari, el nostre Montserrat humil, com dic jo, que és justament el santuari d'Aiquina. Un poble de 70 habitants que el dia 8 del setembre n'aplega més de trenta mil, presidits pel nostre bisbe. Hi ha una gran celebració i una processó amb els balls religiosos. Tot això la Mare de Déu ho va portant cap a Jesús. Quanta gent rep els sacraments en aquest santuari! Quanta gent es confessa i participa a l'Eucaristia! Davant l'actitud molt freda d'aquí a Europa, i en concret a

Catalunya, hom queda corprès quan veu l'actitud d'anar a Jesús, el Fill de Déu, el fill de la Verge Maria.

Què ens vol dir dels missioners?

Llegeixo moltes revistes missioneres i m'assabento del que passa a l'Àfrica i a l'Àsia, però la meua experiència és de l'Amèrica, al nord de Xile. Molta gent missionera de Barcelona havíem anat a Xile. Ara de sacerdots de la província eclesiaística de Barcelona només en quedem dos. Als missioners que caminem pel món allò que ens preocupa, i

que volem, és fer que la gent conegui i estimi Jesús. I Jesús estima tota la persona, no solament el seu esperit, sinó també el cos. I per tant també ens hem de preocupar de moltes coses materials.

Nosaltres hem tingut últimament el terratrèmol que tots coneixeu, i el tsunami o sisme marí, que se'n va emportar més de 500 persones. Va destruir cases i ho va malmetre tot. Hem procurat estar molt a prop d'aquesta gent. Encara que ens trobem molt al nord del país, vam ser molt generosos amb els perjudicats. Donatius que em fan arribar des d'aquí jo també els he fet a mans d'un company de Talca, ciutat molt afectada pel terratrèmol. Els missioners, a semblança de Jesús, amb totes les deficiències i pecats, volem ocupar-nos de tota la persona, especialment del seu vessant espiritual però també de les seves necessitats materials.

De la nostra Església, en podran sortir nous missioners?

Jo penso que sí. Si mirem les estadístiques, la cosa està negra. Però vosaltres, els que llegiu això, creieu en l'Esperit Sant, i jo també. L'Esperit Sant té molts recursos, insospitats, per tal de suscitar missioners i poder complir justament allò que el mateix Jesús va dir als apòstols: aneu per tot el món, prediqueu l'Evangeli i bategeu, feu present el meu Regne enmig del món.

Ens pot explicar alguna anècdota?

L'anècdota pot ser que jo vaig estar deu anys a Xile, del 1963 al 1973. Hi

vaig tornar tres setmanes abans del cop d'estat de Pinochet. Vaig ser més de vint anys delegat de Missions aquí a Barcelona. Després d'enviar molts missioners i missioneres a diferents indrets del món, va arribar un moment en què a Calama hi havia hagut quatre capellans de Barcelona i, per diferents raons que seria llarg explicar, va quedar només Mn. Enric Olivé, fill de Castellsbisbal, company meu amb el qual havia arribat a Xile el 1963. Ja em teniu a mi, que vaig agafar una capsa i m'hi vaig posar a dins. Hi vaig posar un rètol que deia: a Calama. Ara ja hi porto pràcticament deu anys altra vegada. Content que Nostre Senyor m'hagi enviat novament a un lloc que ja coneixia. Allà hi tinc molts exalumnes, molta gent m'aprecia, perquè jo vaig ser director d'un col·legi de la diòcesi la primera vegada. I per tant em sento molt estimat de la gent i també del bisbe. La meua anècdota és que em poso dins una capsa i m'envio a mi mateix de missioner, cap a les Amèriques una altra vegada.

Què ens demana el Domund a les parròquies catalanes?

El Domund és un crit d'universalitat i de missió: l'Església és missionera o no és res. L'Església no s'acaba en una diòcesi, en una ciutat, un país o en un continent. Els missioners no només fem un bé als llocs on estem treballant tant si és a l'Àfrica, a l'Àsia o a Amèrica o a Oceania, sinó que també fem un bé a les nostres diòcesis d'origen perquè la nostra vida és un crit d'universalitat.

Punt de vista

Joan Pallarès-Personat
Historiador

L'oli

El fruit de l'olivera, *Olea europaea*, és l'oliva. Les olives, esclafades i premsades donen un suc, l'oli. *Oli* és una paraula que gairebé es diu igual en qualsevol parla europea, només en castellà i en portuguès, tot i poder anomenar-se *óleo*, utilitzen l'ètim àrab i diuen *aceite*.

L'olivera és un conreu mediterrani que gairebé segueix la línia de la costa i no se n'allunya a més de cent o dos-cents quilòmetres a tot estirar. Arribà a Egipte cap a la XIX dinastia (1700-1400 aC); al tombar el primer mil·lenni abans de Crist ja es conreava a les illes de la Mediterrània, com a Grècia i Turquia, i sis-cents anys abans de Crist ja havia arribat a la península Ibèrica per l'Empordà a través dels grecs.

L'oli, utilitzat a bastament en la cultura mediterrània com a condiment per les seves virtuts calòriques i nutritives, per a il·luminació fins gairebé els nostres dies i com a remei, adquirí un caràcter sagrat, per això era ofrenat a les divinitats en llànties o s'ungia a les persones per revestir-les de caràcter sacre. Homer parla dels unts als herois de la *Illiada* i l'*Odíssea*, cap al mil abans de Crist, que ja s'untaven amb oli d'oliva; i si els egipcis coronaven algunes mòmies amb branques d'olivera, a Grècia coronaven els atletes vencedors amb branques de l'olivera silvestre plantada per Hèrcules a Olímpia o el vencedor de les Panatenees rebia la collita del bosc de *Moriar*, dedicat a Minerva, a l'Àtica.

El Gènesi explica com Noè deixà anar un colom que retornà a l'arca amb un ram d'olivera al bec i aquest, immortalitzat per Pablo Picasso el 1949, s'ha convertit en el símbol universal de la pau; a l'Èxode s'indica com preparar l'oli i els perfums per ungir i

Aaron ungeix com a sacerdots els seus quatre fills; Salomó fa entregar als irameus que construïen el temple de Jerusalem vint cors (60 hectolitres) d'oli del bo, i fins a dues-centes referències sobre l'oli trobem a la Bíblia.

Roma seguí la tradició grega i l'oli, a l'hora que d'aliment i combustible per il·luminar, fou utilitzat a les termes per untar-se el cos. El cristianisme però el reservà, a més de mantenir-ne els usos prosaics, per a pràctiques rituals sagrades, sent, juntament amb l'aigua, el pa i el vi, el conjunt d'elements revestits de caràcter sagrat. Si el pa i el vi són essencials en el sacrifici de l'eucaristia, l'aigua i l'oli conformen principalment els rituals de purificació, l'oli crismal, el beneït el Dijous Sant pel bisbe de la diòcesi, és emprat en els sacraments de Baptisme, Confirmació, Orde sacerdotal i Extremunció, l'extrema unció o darrera unció que rep un malalt en trànsit de mort.

Tot i parlar-se a bastament de l'oli a la Bíblia, en el Nou Testament no sovintaja tant, tot i que no hi manca. Marc 6,12-13 quan recomana què han de fer els dotze en la seva missió d'anar predicant de dos en dos, diu: «Aleshores partiren i predicaren que es convertissin; expulsaven molts dimonis, ungien amb

oli molts malalts i el guarien.» Però en canvi ens hem de fixar que de Jesús en els Evangelis no es diu mai que utilitzés oli per guarir. També Mateu 5,15 pregunta de qui posa una llàntia a sota un moble o a 25,1-15, explica la paràbola de les deu esposes que esperen el nuvi i mentre les cinc prudents porten oli de recanvi, les altres cinc, no.

I l'oli, emprat com a element sagrat a la litúrgia s'ha fixat també en la nostra parla, no cal explicar el significat d'un seguit de frases fetes d'ús quotidià: Ja ha begut oli; oli, vi i amic, antic; trencar el setrill, de mort diu perill; oli d'oliva, que tot mal esquivia o oli amb un llum.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

El cant, exercici saludable

El lector em permetrà referir-me al cant amb dues anècdotes més o menys pintoresques. A les *Aventures de Tintín i Milú*, del dibuixant belga Hergé, hi apareix Bianca Castafiore. És una cantant d'òpera italiana, coneguda internacionalment com a El Rossinyol de Milà. Viatja acompanyada de la seva secretària Irma i del seu pianista Igor Wagner. Per norma general, els qui estan al seu costat, no aprecien les qualitats del seu cant. A ella no sembla que li importi gaire. Sembla enamorada del capità Haddock, malgrat que no aconsegueix mai dir-li bé el nom (Harrok, Karpock, Kodac...). La Castafiore, tot i ser un personatge recurrent, no surt gaire ben parada en els guions de l'autor. Per això alguns el van titllar d'antifeminista. Fins aquí la nota d'enciclopèdia.

El 1983, Federico Fellini dirigí la pel·lícula *E la nave va*, on ridiculitza un grup de cantants d'òpera que s'embarquen per dipositar les cendres d'una compa-

nya difunta. Una obra on apareix la mà artística del director italià. Conec també homes que canten força malament i que, tot i això, tenen la dèria de cantar.

Cantar és una noble funció. No ens referim als professionals de cant, sinó també al cant de les assemblees litúrgiques. Cal mirar d'afinar, no cridar gaire i, si un és una mica dur per al cant, que procuri cantar sense alçar gaire la veu. Farà una obra bona!

Tot comptat i debatut, on vull anar? A una obra, editada a Torí, el 1929, destinada a saber llegir la música i saber-la copsar. «Un dels efectes útils del cant rarament és recordat, el que afavoreix la salut. L'afavoreix indirectament, elevat l'esperit i allunyant l'avorriment, el tedi i el desànim. Però l'afavoreix també directament, per l'exercici favorable dels pulmons i dels òrgans vitals. No es pot cantar sense intensificar l'acció pulmonar, cosa que estimula, amb renovada força, el treball, el cor i tots els altres òrgans de la digestió i de la nutrició. El cantaire aporta, a la circulació de la sang, una major quantitat d'aire; per tant, la sang esdevé més purificada i vitalitzada. La sang sana i ben oxigenada dóna energia al cervell, i, tant la ment com el cos participen de l'avantatge d'aquest exercici. Els cantors saben bé que el cant obre la gana, i de les consideracions que precedeixen resulta clar el perquè d'aquesta gana.»

La darrera reflexió prou valia per recordar la Castafiore, els personatges d'*E la nave va*... I ara el meu amic sacerdot, musicòleg i bon cantor, que s'exercita en el cant amb solitud i que quan canta ho fa molt bé. Un toc d'alerta per als que canten i els que no canten en els nostres temples.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Fonamentalismes i New Age (3)

Cal que reconeguem que tots dos extrems, fonamentalisme o fanatisme retrògrad, carregat de beateria, i una espiritualitat religiosa evanescent, potser de to cristià, tranquil·litzant, dintre de la irritabilitat dels primers i el sopor dels segons, però no arriben mai a desbordar de felicitat els que s'incorporen a aquestes tendències. Ara bé, parlar de fonamentalisme i de New Age, m'atreviria a dir que ja ha perdut actualitat, tot i que perduri. Assistim a un fenomen preocupant: la *catolicofòbia*. No em vull entretenir a analitzar les causes o l'origen d'aquest fenomen, que ofèn tots els fidels de l'Església. Cal afegir-hi l'aburgesament, ho assenyalava no fa gaire Benet XVI. És un enemic no cruent, però maligne, com ho van ser les persecucions de l'època romana on sempre acudim com a patró comparatiu. Acceptar-ho, en teoria, és fàcil, però reconèixer-ho a la pràctica no. Podem explicar a un infant l'exemple de sant Tarsici. Una jove de quinze anys pot veure l'heroïtat de Cecília, Agnès, Maria Goretti o Josefina Vilaseca. (Altra cosa és que n'imiti el testimoni.) Enfrontar-se a les feres o a un violador malvat té molt de mèrit. Però, saber que la recerca del triomf esporti o el malbaratament en modelets és una temptació pecaminosa, és més difícil d'acceptar. Ocupa el temps, però no omple la vida de felicitat. I cal ser valent per proclamar-ho. Una cosa és el clàssic *mens sana in corpore sano* («esperit net, en un cos saludable») i una altra, l'espectacle vergonyós de persones que se sotmeten per diners i altres que amb els seus diners els van a veure. L'aburgesament contemporani, enemic de l'ànima, es fica en l'elecció del cotxe, qui en compra un de gamma alta i en té prou amb un utilitari, en l'adquisició dels mobles, perquè estan de moda uns altres models, o l'elecció de la mida de la televisió, la mida ha d'estar en relació directa al nombre de persones que la faran servir, etc. Els criteris burgesos dicten la norma: puc, per tant, adquireixo. Jo, personalment, no acostumo a portar gaires monedes. Utilitzo els anomenats diners de plàstic. Quan es presenta l'ocasió em pregunto: és gaire cristià que compri això? Si el «pati» està ocupat per fanàtics o per espiritualistes exòtics, si la resta l'omplen els consumidors, què ens toca fer als deixebles de Jesucrist? Hem de gastar energies a condemnar desviacions i tendències o llibertinatges matrimonials? Ocupar-nos en aquestes feines, dirigides a persones a qui manca fonament, dóna un resultat nul. Ha arribat l'hora d'evangelitzar purament i senzillament, de sembrar la bona llavor amb il·lusió, emparada la nostra activitat per aquells que han dedicat la seva vida a la pregària, i estimulats pels que lliuren la seva vida al servei dels més necessitats.

Mentre hi hagi cartoixans, trapencs, carmelites i clarisses, mentre hi hagi Cottolengos, germanetes dels pobres i seguidors de Teresa de Calcuta, els que hem triat la vocació missionera, podem continuar tranquils. No hem de témer ni els fonamentalistes sectaris, ni la New Age, ara bé, periòdicament, ens haurem d'examinar d'aburgesament, una infecció difícil de descobrir i d'eradicar.

Vivim una situació tràgica nova? La nostra aventura s'assembla a aquella que va néixer per Pentecosta. Recordem fariseus, saduceus i zelotes, a més de seguidors de Mitra i dels cultes grecoromans. La nostra tasca s'assembla a la de Pere, Joan i Pau, etc. Una aventura apassionant.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Per un futur millor

L'única manera de trencar la cadena de la marginació heretada de pares a fills és una bona educació.

Una de les tasques més lentes però segures és l'acompanyament de famílies i joves per tal de fer canviar la trajectòria, aparentment predestinada, de les seves vides excloses d'una societat competitiva que dona oportunitats a uns i les nega a uns altres. Fa uns dies vaig tenir una d'aquelles alegries que es donen en aquest món dels exclosos quan alguna cosa comença a tenir un caire nou que dibuixa un futur millor.

Des de feia molt anys l'acompanyament que feia Joan Lluís —un gran educador que ens va deixar l'any passat— d'un noi procedent d'una família amb moltes dificultats i mancances va fer possible que posés la seva il·lusió en els estudis. Passant per moltes dificultats va arribar al Batxillerat —al qual accedeixen poquíssims joves d'aquest barri— i, fins i tot a la universitat. Ara està acabant una diplomatura i vol continuar fins que aconsegueixi ser llicenciat. Això que en uns altres ambients pot ser normal, és un veritable miracle en el seu. Quants patiments per arribar on és ara!

Però tot s'ha de dir: sense l'ajut d'unes beques per accedir als estudis i un acompanyament acurat per donar ànims quan els necessitava, potser no hauria estat possible. Ell em parlava de l'angoixa d'aquell primer any d'universitat, amb un nivell diferent en molts aspectes i sentint-se fora del seu ambient. Això, deixant de banda que havia d'ajudar a casa treballant a les tardes. «No-més vaig aprovar una assignatura, però no em vaig desanimar i vaig continuar el curs següent començant a aconseguir millors resultats.»

Catalunya Caixa té un programa social que mira cap a l'educació de joves, donant beques d'estudis als que estan més necessitats i les saben aprofitar. Als qui ho aconsegueixen els lliuren un diploma. L'acte de lliurament va tenir lloc en una de les meravelloses sales de la Pedrera de Gaudí.

Un centenar de nois i noies —la majoria immigrants o procedents de classes socials necessitades— van anar amb els seus educadors. Jo acompanyava el nostre universitari.

Davant del faristol preparat a l'estrada, una noia índia de Bangla Desh, amb una senzillesa increïble, ens va parlar del seu somni de poder estudiar, alimentat des de petita. Ara agraïa als seus pares que, malgrat la seva pobresa i les dificultats per les quals van haver de passar per prescindir del seu treball prematur o de la tradició d'aquells pobles envers les dones, li haguessin permès d'estudiar fins a primer de Batxillerat al seu país. Quan van arribar a Barcelona buscant una millora de vida, va pensar que era impossible fer realitat el seu somni. Però una educadora la va engrescar, li va aconseguir una beca, i ara havia acabat els estudis i se sentia tan agraïda com feliç amb un futur més lluminós.

No em negareu que aquesta és una de les alegries més grans que es poden tenir al món de la marginació: educar per un futur millor.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Els qui no esperen el Papa

N'hi ha que esperen el Papa, en la seva visita a Barcelona, i n'hi ha que no. S'ha posat en marxa la campanya «Jo no t'espero», alimentada per determinats col·lectius i amplificada per poders mediàtics afins. L'arquebisbat de Barcelona, amb la majoria de cristians, l'espera amb goig i representa un alè per a les comunitats, que s'esforcen per viure, amb llums i ombres, la fe en Jesús en una societat poc permeable als seus valors. Benet XVI no és ingenu i sap que la seva presència suscita controvèrsies, algunes de les quals són orquestrades per poders que volen desertitzar la societat de les empremtes religioses. Pau, en el primer segle del cristianisme, no va ser més afortunat: «Aquesta és la bona nova que jo anuncio, i per ella haig de sofrir fins al punt de trobar-me encadenat com si fos un malfactor. Però la paraula de Déu no està pas encadenada! Per això, jo ho suportó tot pel bé dels elegits, perquè ells també aconsegueixin la salvació que ens és donada per Jesucrist juntament amb la glòria eterna» (2 Tm 2,8-18).

Tinc dubtes que es puguin produir, fora de l'àmbit intern, les condicions objectives per a un diàleg sincer de temes interessants i per a una informació dels fets. N'hi ha prou de recordar quin ha estat al nostre país el tractament que s'ha donat a la visita del Papa a la Gran Bretanya. Distorsions, silenci, ampliació de la disidència, fragmentació del missatge... Tot, menys escoltar. La percepció que van tenir allà té calibre i profunditat, cosa impensable per als que parteixen del prejudici sistemàtic i de l'esquematisme ideològic.

No és estrany la presentació que es fa en molts mitjans del proper viatge del Papa a Barcelona. Qui rebutja la causa, en pot argumentar l'oposició amb raonaments pensats i en clima de diàleg o pot utilitzar estratagemes per desfigurar-la, llançant àcid al rostre dels esdeveniments.

AFP (Agència France-Presse) informa que «la visita del papa Benet XVI a Barcelona per a la consagració del temple de la Sagrada Família té un pressupost estimat d'entre 500.000 i 600.000 euros, va explicar aquest dimecres el cardenal arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. En aquest pressupost, que pagarà l'arquebisbat de Barcelona, no s'inclouen les despeses de seguretat i del centre de premsa, que estaran a càrrec de les diferents administracions nacional, autonòmica o municipal». I afegeix: «La nostra actitud és la de demanar el mínim a l'administració», va dir Sistach. Aquests diners provenen de les aportacions voluntàries dels fidels. Quantitat que equival a la prima que cadascun dels jugadors espanyols del mundial de futbol es va embutxacar per haver aconseguit el títol. En aquest cas, no hi va haver protestes.

Vaig anar a veure el piromusical de la Mercè amb un amic rwandès, que actualment estudia castellà a Barcelona. L'espectacle de quaranta minuts entra dins del pressupost auster de 3,6 milions d'euros que l'administració municipal ha destinat a les festes de la Mercè. A la classe de l'endemà, els estudiants, tots estrangers, van comentar que Barcelona no vivia cap crisi perquè un piromusical d'aquestes dimensions no fa pensar d'altra manera. Quanta gent de la que contemplava el magnífic espectacle va reflexionar i protestar per aquestes xifres? Ens haurem de preguntar per les nostres incoherències i la nostra manca de lògica. Es veu tant el llautó que és difícil amagar-lo. Els exemples són tants que valdria més dedicar un temps a la meditació per començar a millorar el món començant per nosaltres mateixos.

Zoom

Eduard Brufau

El dia 4 d'octubre es va beneir a la parròquia de Sant Francesc de Badalona la nova imatge del sant d'Assís, obra del famós escultor del temple de la Sagrada Família, Etsuro Sotoo. La inauguració de la imatge, que fa uns dos metres d'alçada, es va fer coincidir amb la trobada internacional per la Pau de la Comunitat de Sant'Egidio, una conferència de la qual va tenir lloc a la parròquia. A la imatge, el vicari episcopal, Mn. Salvador Bacardit, el rector, Mn. Jaume Aymar, amb Etsuro Sotoo i diversos participants a la trobada davant de la imatge.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

Homenatge musical al germà Odiló

Al nostre petit monestir de Solius a vegades hi passen coses —si més no— úniques. Per exemple, el Concert-Homenatge que quinze violoncel·listes van oferir al germà Odiló Maria Planàs, monjo de Montserrat, amb motiu del seu 85è aniversari. Tots ells exalumnes seus de l'Escolania. L'ambient era emotiu pels records, l'estimació, l'agraïment. L'església, plena de gent atenta a escoltar. Si bé aquest concert era previst fer-lo a Montserrat, una convalescència del germà Odiló a Solius aconsellà tenir-lo aquí mateix. El germà Odiló, nascut a Barcelona el 1925, és conegut sobretot com a compositor, professor de l'Escolania i organista de Montserrat, d'on és monjo profés des de 1943. En relació amb Solius, encara no feia tres anys de la fundació del monestir (1967), que el germà Odiló ja hi venia. Fruit primerenc de les seves es-

tades entre nosaltres, va ser el cantoral *Preguem cantant* l'el 1971 —després seguit d'altres reculls. Però sobretot valorem una enorme aportació seva: musicar, des de zero, pràcticament totes les antífones i cants de la Litúrgia de les Hores postconciliar, i de la missa, melodies que la nostra comunitat ha anat aprenent i utilitzant, des de bon començament, per als diversos dies i festes de l'any.

Les vacances del germà Odiló, que consisteixen a canviar de monestir, a partir de 1988 es van allargar, tant perquè aleshores es pogués refer d'un tropell de salut com també a causa d'aquesta tasca d'ajuda musical. Sol estar a Solius tot el mes de juliol, i durant els darrers quinze anys ha pogut oferir un concert públic algun dels diumenges d'aquest mes al vespre.

Tornant al concert del propassat 12 de setembre,

justament el va dirigir Joan Palet, el violoncel·lista que a l'estiu interpreta amb el germà Odiló a l'orgue. Qui presentà l'acte, a més de tocar amb els altres músics professionals, va ser l'organitzador de la trobada Daniel Regincós. Podríem destacar que el concertino de l'OBC Nabí Cabestany hi va fer un magnífic solo. També hi hagué l'«estrena mundial» d'una obra del mateix germà Odiló, *Variacions sobre la cançó popular El cant dels ocells*, i variacions sobre Bach, sardanes (Pérez Moya, Pau Casals) i The Beatles per a violoncel, i algun fragment original amb orgue. Altíssim nivell. El pare abat de Montserrat no hi va poder assistir perquè tenia altres compromisos. Però la santa muntanya amb la seva imatge s'hi van fer ben presents amb la tocada final, impressionant i devota, del *Vírolai*, en part corejat amb entusiasme per tots els assistents.

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

Supervivent de l'infern de Sibèria

Vaig conèixer el rus Alexander Ogorodnikov, cristià ortodox i activista pels drets humans, a la Trobada per la Pau de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona. És un supervivent del gulag, les presons dels camps de treball forçats de Sibèria. El seu pare era del Partit Comunista i el va educar en l'ateisme i en l'exaltació dels ideals soviètics, botxins de la llibertat religiosa. Però, de jove, l'Alexander descobreix que aquests ideals trepitgen la dignitat humana i s'atreveix a criticar el règim totalitari de la Unió Soviètica. Estudia Filosofia a la universitat dels Urals i la temible policia secreta, la KGB, el deté i en simula l'assassinat. Ha d'abandonar el país o el deportaran. Però quin dissident podia fugir de l'URSS als anys setanta? L'expulsen de la universitat i marxa a Moscou a estudiar cinema. De manera clandestina mira la pel·lícula *La vida de Jesús segons Sant Mateu*. El missatge el toca profundament i es converteix al cristianisme. Funda un grup cristià ortodox i el deporten a un gulag, a la presó Perm 36, en plena Sibèria, una de les pitjors de l'URSS. Els hiverns

són infernals, 46 graus sota zero, molts presoners moren de fam i fred. Ningú no surt viu d'aquest antic camp de concentració.

L'Alexander no té contacte amb el món exterior. Li prenen la Bíblia i la creu i li neguen l'assistència religiosa. Durant dos anys fa vaga de fam per defensar els seus drets i els dels altres presoners. El torturen obligant-lo a ingerir a través d'un tub un líquid que li crema l'estómac i li provoca uns dolors terribles. Alexander és un dels presoners més reivindicatius i valents. «Recordo quan el poeta i dissident rus Victor Nekipelov em va demanar ajuda. Es moria per falta d'atenció mèdica. Cridàvem auxili i ningú no ens feia cas. De cop, tots els presoners vam protestar tallant-nos la vena del braç. Això li va salvar la vida, perquè de seguida la KGB va deixar entrar-hi els metges. A mi em van

castigar a una cel·la glacial (les parets eren de gel), despullat i sol. Em moria de fred, em congelava, no sentia les cames. Cridava desesperat: "Déu meu per què m'has abandonat." I de sobte vaig experimentar pau, consol i escalfor. Quan em van venir a treure, pensant-se que era mort, no s'ho podien creure. No m'havia congelat i la circulació de la sang era normal», explica Alexander Ogorodnikov. El 1987, després de 9 anys al gulag, inesperadament, va ser alliberat per ordres de Mikhaïl Gorbtxov. Torna a casa. La seva dona està casada amb un altre home. L'Alexander lluita fins alliberar tots els seus companys de la presó. Diu que els seus perseguidors són amics de Vladimir Putin i que no li permeten sortir a la televisió russa. Malgrat tot, ell no perd el temps. Ha creat la Unió Democràtica Cristiana de Rússia i la Societat Cristiana de Solidaritat. Dirigeix un orfenat a Moscou per a nenes víctimes de la pobresa, els abusos sexuals i la droga. I recorda amb agraïment la seva estimada àvia, que, de petit, el va fer batejar com a cristià d'amagat de tothom.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com

Mirada al món

Xile: «Senyor, gràcies»

Les imatges, plenes d'emoció i humanitat, del rescat dels 33 miners de la mina de Sant Josep a Xile han commogut el món sencer. La màgia i la llum de somriures infinits entre llàgrimes i alegries. Celebració de la tornada feliç a la vida. No únicament per la tecnologia, l'enginyeria i la tuneladora, construïda a Alemanya i portada d'Austràlia, sinó també per la solidaritat indestructible d'un poble, per l'escalf humà de familiars, amics i companys. Sense oblidar la fe profunda i senzilla, com la del carboner, dels que s'han aferrat «a la mà de Déu» en les fredes entranyes de la mare terra. Així ho expressava el miner Mario Sepúlveda, portant ulleres fosques, acompanyat pels seus i celebrant la victòria de la seva vida. Tornada a la llum, a l'aire assolellat, a la llibertat. Entre els aplaudiments

en ple desert, l'espera en els campaments mèdics i el cant de l'himne nacional. Una nació en festa popular, un món agenollat davant del miracle xilè, una humanitat rejuvenida amb l'epopeia brillant dels miners que d'il·lustres desconeguts han saltat a la fama mundial pel seu esperit ferm, el seu cor intrèpid i la seva ànima solidària. La joia i l'alegria han acaparat l'ansia, l'angoixa i el dolor. Enrere queden la incertesa i l'angoixa. Ja s'han afluixat els nervis del penós i llarg calvari. Ha arribat l'hora del brindis a l'esperança, del gaudi desbordant per l'alliberament, de la felicitat entranyable després de l'aclaparador tancament de 70 dies al ventre d'una mina. Als avenços tecnològics s'han afegit també la gràcia invisible, les pregàries adreçades a Déu, el miracle lluminós d'allò que aparentment

és impossible. La gràcia vivificadora de Déu que escolta el crit dels qui li supliquen, el plor exhaust dels afligits, la pregària desdibuixada dels humils. «Gràcies, Senyor», llegiem a la dessuadora d'un dels miners rescatats. Escrites en vermell i blanc, com si el dolor de la sang es barrejés amb l'albada del demà. «Gràcies, Senyor», l'himne més sublim i celestial de tots els temps. Que no coneix fronteres, ni nit ni albada, ni vida ni destí. Paraulles màgiques que brollen com l'aigua cristal·lina en un llunyà oasi del desert. Així ha passat a la missa de Sant Josep al desert xilè, on la sonda de la ciència i el sondeig del misteri s'han abraçat davant del món sencer. Una mina, fins ara desconeguda, per sempre famosa a la faç de la terra. Perquè la vida humana no és un núvol a la deriva.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

Paraula i vida

«Volem veure Jesús»

L'Església catòlica celebra avui arreu del món la Jornada Mundial de les Missions, coneguda entre nosaltres de forma abreujada com la Jornada del Domund. Aquest any té com a lema «Volem veure Jesús», unes paraules de l'Evangeli de sant Joan (Jn 12,21). Aquesta petició la varen fer alguns grecs, arribats a Jerusalem amb motiu del pelegrinatge de la festa de Pasqua, a l'apòstol Felip. Aquesta mateixa petició ressona en el nostre cor en aquest dia de les missions, que ens recorda que el compromís d'anunciar Jesús recau sobre tota l'Església, que és «missionera per la seva pròpia naturalesa», com ens diu el Concili Vaticà II.

«Com aquells pelegrins grecs de fa dos mil anys —diu el Sant Pare en el seu missatge—, també els homes del nostre temps, potser no sempre de forma conscient, demanen als creients no només que els *parlin* de Jesús, sinó també que el *facin veure*, que facin resplendir el rostre del Redemptor en cada angle de la terra davant les generacions del nou mil·lenni, i especialment davant dels joves de tots els continents.»

L'Església existeix per fer present Jesús i per anunciar el seu Evangeli. L'impuls missioner no és una necessitat exclusiva dels anomenats «països de

missió». En els darrers temps ha crescut a Europa la consciència que fins i tot les antigues nacions de tradició cristiana tenen necessitat de viure aquest compromís missioner. En aquesta Jornada del Domund, faig meu aquest desig del Sant Pare Benet XVI, que ha titulat el seu missatge per a aquesta jornada: «La construcció de la comunió eclesial és la clau de la missió.» La comunió eclesial neix de la trobada amb Jesucrist. L'Església es converteix en comunió sobretot a partir de l'eucaristia, en què Crist, present en el pa i en el vi consagrats, amb el seu sacrifici d'amor edifica l'Església com a cos seu i ens uneix al Déu u i tri, i entre nosaltres.

Tanmateix, aquest amor no el podem guardar per a nosaltres, com un bé que gaudiríem en el si de la nostra consciència o de les nostres comunitats. Hem de sentir-nos tots protagonistes del compromís de l'Església d'anunciar l'Evangeli de Jesús. L'impuls missioner ha estat sempre un signe de vitalitat de les nostres comunitats cristianes.

La visita apostòlica del Sant Pare Benet XVI a Barcelona els propers dies 6 i 7 de novembre ens enriquirà amb la seva sol·licitud per totes les Esglésies esteses d'Orient a Occident. La seva presència entre nosaltres i el seu magisteri alimentaran

l'apostolicitat i la catolicitat de la nostra Església diocesana i ens han de fer més missioners i més evangelitzadors per tal que l'Evangeli sigui anunciat aquí i arreu del món. La visita del Sant Pare pot suscitar noves vocacions missioneres entre els sacerdots i els laics.

Quan ja falten només dues setmanes perquè tinguem entre nosaltres el Sant Pare, que vindrà a «confirmar-nos en la fe en Jesucrist», hem de sentir ben vius els compromisos de donar testimoni de Jesucrist amb fets i amb paraules, i d'ajudar els missioners i les missioneres que tant treballen perquè els homes i les dones del nostre temps també puguin, com aquells grecs de fa dos mils anys, «veure Jesús».

En nom de l'Església de Barcelona, desitjo fer un reconeixement explícit i molt agraït a tots els missioners i les missioneres que donen testimoni de Crist en els llocs més llunyans i més difícils, sovint amb el sacrifici de la seva vida. Per això, hem d'acompanyar-los, sobretot en aquesta jornada, amb la pregària i, malgrat les dificultats econòmiques d'aquesta hora, amb la nostra aportació solidària, que les Obres Missionals Pontificies fan arribar a les joves Esglésies més necessitades.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Gaudí, l'arquitecte de Déu

Sense entrar en valoracions concretes sobre l'arquitectura de Gaudí, el mèrit del qual està a la vista amb un reconeixement que és universal, en aquestes vigílies de la visita del papa Benet XVI a la Sagrada Família vull posar de manifest la coherència de vida de l'autor del gran temple expiatori de Barcelona.

Home de caràcter, Antoni Gaudí construïa, al mateix temps que la seva gran obra, la seva biografia. Alhora que aixecava columnes i arcs, elevava el seu esperit en noves conquestes d'una vida cristiana cada dia més profunda i exemplar.

Ens va deixar moltes proves d'aquesta exemplaritat que ha portat feliçment l'Església a obrir i portar endavant el seu procés de beatificació. Entre elles, la seva humilitat dins la seva grandesa, que el feia menysprear els honors i agenollar-se cada dia davant el sagrari de l'oratori de Sant Felip

Neri, o assistir, ciri en mà, com un feligrès més, a la processó del Corpus pels carrers de la ciutat. Rebutjava l'adulació dient que els dons els reparteix Déu i que possiblement «quan un ha fet una cosa important es deu a una ànima ignorada que prega pels èxits d'un altre».

El seu amor per la perfecció en el treball era una característica de la seva persona, una perfecció no renyida amb el valor d'innovar. Imitava de la naturalesa formes increïbles i es deixava portar per la imaginació sense cap temor. A algú que va comentar: «Les vidrieres que projecta per a la Sagrada Família, amb els sants els uns damunt dels altres, semblaran els Xiquets de Valls», va contestar: «Si així fos, no seria un defecte. Per arribar a terme ens hem de valer els uns dels altres.»

Recordava els seus orígens. Creia, per exemple, que les catedrals han de ser filles d'una llarga èpo-

ca, composta de diverses generacions, cadascuna de les quals els imprimirà el seu segell, i com exemple posava «la millor de les nostres catedrals, la de Tarragona, que imposa i encanta precisament per la seva magnífica varietat».

Aquesta relació amb Riudoms, Reus, el Camp de Tarragona, fa que el veiem més «nostre» que ningú i que ens alegri contemplar com la seva obra professional és cada vegada més apreciada, com la d'un dels grans arquitectes de tots els temps. I al mateix temps ens alegra que de les nostres comarques hagi sorgit una personalitat tan singular que és exemple de laïc cristià. Esperem que un dia puguem veure Gaudí als altars, ell que en va construir tants. Privadament ja hi ha molta gent que s'encomana a la seva intercessió intuïnt que ha d'estar molt a prop de Déu qui va dedicar la seva vida a construir-li una casa que és admiració de tothom.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

El Nobel i la fàbrica de nens

Robert Edwards, el «pare» de la fecundació *in vitro* i de més de quatre milions de descendents nascuts amb aquesta tècnica, ha obtingut el premi Nobel de Medicina. No es parla, però, dels perjudicis emocionals i físics d'aquests nens. Ja són nombrosos els testimonis de «fills *in vitro*» que, ja adults, jutgen amb duresa la decisió dels seus pares, perquè molts d'ells desconeixen algun dels seus progenitors, donants anònims de gàmetes, i carreguen durant tota la vida amb la ignorància de la seva base biològica, de les seves arrels i amb una frustració traumàtica.

D'altres s'arrisquen a cometre incest biològic en casar-se amb alguns dels seus germans, en el cas de donants habituals que hagin fertilitzat diferents dones en ciutats mitjanes. D'altres, com L. Brown, la primera nena proveta, reconeixen que se senten «estrany», perquè el seu origen no va ser natural fruit d'un acte amorós, sinó una transacció lucrativa en un laboratori.

És aquesta tècnica una manera de posar remei a un desig més utilitari que altruista? Què passa amb els milers de fills que resten a la gàbia de gel sense que ningú no els desperti del seu somni? És lícit fer-los servir com a material científic sense respectar la seva condició d'ésser humà i, en aquest cas, totalment desprotegit? La vida no es fa; neix per voluntat de Déu i avui, d'uns homes que volen ser déus manipulant-ne l'inici i el final. Al final, el fill és el menys important, estimat no per ell mateix sinó en funció d'un desig, egoista i tractat gairebé com una mascota.

MARÍA FERRAZ
Barcelona

La seva preocupació per l'ésser humà

En els darrers dies he sentit i llegit tota classe d'elogis al premi Nobel de Literatura concedit a Mario Vargas Llosa; tots es queden en els seus escrits, en la seva espanyolitat, en la seva persona, en la seva evolució ideològica, etc.

D'entre els centenars de felicitacions que li han arribat d'arreu del món, només el diari vaticà *L'Osservatore Romano* ha destacat, després de la concessió del premi, que l'escriptor peruà sempre ha col·locat en el centre de les seves obres l'ésser humà, preocupació que ha estat present en el seu activisme en «batalles civils i polítiques». Amb aquestes línies només pretenc felicitar Vargas Llosa pel guardó i a *L'Osservatore Romano* per haver proliferat més que ningú en l'obra de l'autor premiat.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Catalunya empresària

Des que es va iniciar la industrialització, Catalunya va lluitar per esdevenir el punt fort de l'empresa industrial a l'Estat espanyol. Potser no era aquest el propòsit inicial, però

Sorpresa a les taquilles

Qui ho diria. Al top de les pel·lícules més taquilleres de França, per sobre de *Salt*, amb 1,3 milions d'espectadors en només vint dies, s'ha situat un film sobre uns monjos assassinats a Algèria als 90. *Des hommes et des Dieux*, de Xavier Beauvois, guardonat amb el premi Jurat Ecumènic del 63è Festival de Cannes, que distingeix les pel·lícules que exalcin els valors humans i solidaris. Ha estat seleccionada per representar França als Oscar.

Fa pocs anys *El gran silenci*, de Philip Gröning, documental de gairebé tres hores sobre la vida quotidiana dels monjos de la gran cartoixa de Grenoble, va tenir un èxit inesperat a diferents països. A l'Estat espanyol, *La última cima*, de Juan Manuel Coteló, que explica la història real d'un sacerdot de 42 anys mort en un accident de muntanya, ha tingut una acollida sorprenent.

Sembla que cada vegada hi ha més públic interessat en la temàtica religiosa, en concret catòlica, i les audiències poden superar les produccions nord-americanes més elaborades i costoses, en les quals participen actors de primera fila. Potser perquè el poti-poti de trets, aventures eròtiques i històries fantàstiques no parlen a l'ànima, creada per a coses grans, en un llenguatge que només comprenen els sentits.

LOLE BRAVO
Barcelona

aquesta va ser la realitat palpable i contundent. A partir de finals del segle XIX, les colònies fabrils, estructurades tan perfectament que podrien servir de model avui, mereixien l'aplaudiment i el respecte de tot Espanya. Dir *català* significava seriós, treballador i complidor. Potser era un tòpic, però era molt agradable a canvi de l'esforç. La immigració a Catalunya no era d'Amèrica, sinó d'Andalusia, Galícia, Extremadura o Castella i ens portàvem tots molt bé.

Per això, d'entre els aspectes de la vida d'avui que més pena em fan, s'emporta la palma la destrucció del teixit industrial català, que ens hem encarregat nosaltres mateixos de dur a terme, la pèrdua de consideració ben guanyada i la baixada en picat del pedestal en el qual estàvem enfilats. Com a filla d'industrial catalana, em dol moltíssim. I els polítics subvencionant qualsevol cosa, però sense ajudar l'empresa, la petita i mitjana empresa, que és qui crea llocs de treball. Amb un tancament obtús, es combat l'empresari com si fos l'enemic.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

Ensenyament i futur

Llegim amb sorpresa i indignació que en certes ciutats catalanes els nostres nens han hagut d'assistir a classe en barracons adaptats com a conseqüència de la demanda generada. També llegim, però, les ajudes i subvencions que es fan a diferents països per ensenyar la llen-

gua catalana. Això últim ens sembla molt correcte si les nostres necessitats estiguessin cobertes.

Com entendre la supressió de mestres a les escoles i d'ajudes a les famílies catalanes, la limitació d'ordinadors a les classes i la reducció d'aportacions a la universitat catalana?

La formació dels nostres joves és la millor de les herències en el seu futur. Què volem per a la nostra societat? Com aconseguirem que els nostres joves puguin competir professionalment?

Senyors, més rigor amb l'ensenyament. És el nostre patrimoni més gran.

A. VILLALONGA
Barcelona

Les despeses electorals

He llegit que la Generalitat de Catalunya destinarà un 9% més en despeses electorals fins arribar als 9.210.000 euros. Això en plena crisi econòmica, amb un nombre d'aturats més que respectable, amb persones sense casa perquè no poden continuar pagant una hipoteca...

Alhora, queixes pel que costarà la visita del Sant Pare a Barcelona. La despesa més gran la generaran les persones poc civilitzades que, per sistema, només busquen aldarulls, fer mal, destrosses. Aquestes són les que generen la gran despesa de seguretat.

No ens queixem més. Catalunya és terra d'acollida. Demostrem-ho una vegada més el 7 de novembre.

CARME SELGA
Terrassa

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les *vingt línies* mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

A què ve el Papa?

A propòsit de la propera visita a Barcelona i Santiago, veig que sorgeixen moltes crítiques, fins i tot entre catòlics, sobre aquest fet: que si costa molts diners en temps de crisi, que si estem caient en una papolatria preconiliar... Potser seria bo que en fes un comentari a la seva columna.

Miri, jo respecto que tothom pugui expressar les seves conviccions legítimes amb la correcció deguda, però em fa la impressió que amb certs grups laïcistes bel·ligerants que hi ha darrera d'aquestes campanyes passa allò de «hostes vingueren que de casa ens traqueren». Déu n'hi do! Que un país en què la majoria dels ciutadans es declaren catòlics hagi de demanar la vènia d'aquests senyors perquè ens visiti el Papa! Hem perdut el seny? Tenim tot el dret a rebre el Papa com es mereix i per a això paguem els impostos adients. A banda d'això, des d'un punt de vista purament econòmic, com deia un escriptor agnòstic fa poc, la visita del Papa és una inversió fenomenal per la projecció mundial que suposa de Barcelona i Santiago. Lamento més la presència de catòlics en aquestes campanyes, però hi ha de tot a la vinya del Senyor i aquests germans nostres sembla que senten campanes i no saben d'on. El Papa ve perquè és el seu deure anunciar Jesucrist i confirmar els seus germans en la fe. Després de l'experiència que tenim dels viatges apostòlics de Joan Pau II i Benet XVI, tots hauríem d'adonar-nos del seu potencial evangelitzador. Pere ve a complir l'encàrrec de Jesucrist de confirmar en la fe els seus germans i realment ho necessitem per renovar-nos en els nostres afanys apostòlics. El papa Benet XVI és un veritable regal de Déu a l'Església i a la humanitat. A una edat avançada, el Senyor li ha confiat el timó de la seva barca, en uns moments de veritable tempesta. I Benet XVI ens dona un exemple extraordinari de lliurament a la missió que Déu li ha confiat. Alguns burletes anglesos feien escarni del Papa abans de la seva arribada i en acabar el viatge el van reconèixer com un «ancià sant i savi». El mateix passarà al nostre país. L'important és que sapiguem respondre a la generositat de la seva visita. Benet XVI no escatimarà esforços per fer-se present enmig nostre. És el Papa, ve a visitar-nos i a confortar-nos. Sortim a rebre'l amb l'amor i entusiasme que es mereix.

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

La façana de l'església de les Serventes de Maria.

125 anys de les Serventes de Maria a Mataró

Manuel Roca Cuadrada
Escriptor i periodista

El 1885 van arribar a Mataró les Serventes de Maria, congregació religiosa la missió de la qual és tenir cura dels malalts en el seu domicili de forma gratuïta, fundada per santa Soledat Torres Acosta a Madrid i presents a Catalunya des del 1881.

La congregació arriba a Mataró gràcies a l'interès demostrat pel reverend Francisco Toller Berenguer, resident perpetu de la basílica parroquial de Santa Maria de Mataró, el qual juntament amb un grup de seglars va treballar amb zel i dedicació perquè Mataró pogués acollir una comunitat de la Congregació de les Serventes de Maria, de les quals en seria el capellà durant molts anys. Va ser el 30 d'octubre del 1885 quan van arribar amb tren, provinents de Barcelona, les primeres monges a la que seria la seva primera residència, ubicada al carrer de Sant Joan. El dia de la festivitat de Sant Josep de l'any següent va tenir lloc l'acte de benedicció de la capella de la residència de les Serventes de Maria, dedicada a la Mare de Déu de la Salut. L'acte va constituir un autèntic esdeveniment ciutadà, presidit per l'arxiprest de la basílica parroquial de Santa Maria, Dr. Bonaventura Castella.

El 1899 la comunitat de les Serventes de Maria es trasllada a la seva residència definitiva. Un complex conventual de nova planta, obra de l'arquitecte Emilio Cabañes, situat al carrer Onofre Arnau, núm. 33-35, de Mataró. El 15 de maig d'aquell mateix any va ser beneït el nou convent i l'església, també dedicada a la Mare de Déu de la Salut, la seva patrona. A partir d'aquella data i fins a l'actualitat, la comunitat resideix en el mateix convent.

Amb motiu dels cent vint-i-cinc anys de presència a Mataró, tindrà lloc el 24 d'octubre, a les 18 hores, a la basílica de Santa Maria de Mataró la celebració d'una Eucaristia d'acció de gràcies que presidirà el cardenal Lluís Martínez Sistach.

Les Serventes de Maria són senzilles, entranyables, estimen el malalt, s'hi desvien i acompanyen la família en hores tristes i de preocupació. Dormen de dia i treballen quan la ciutat dorm. Comencen la jornada laboral al costat del malalt, el vetllen a la nit, atenen les seves necessitats fins l'endemà i així, dia rere dia, setmana rere setmana, mes rere mes, any rere any, perquè la seva dedicació no té límits.

La mitologia taurina

Luciano Vergara
Historiador i il·lustrador

La mitologia taurina, no precisament la història, que forma part de la consciència de la memòria dels pobles, apareix localitzada a la riba mediterrània; a la de Catalunya hi està implicada. Hem de recordar que el «fet» taurí ens arriba de fora, tot i que el caràcter espanyol l'assumeixi com a element propi a la cruïlla de cultures.

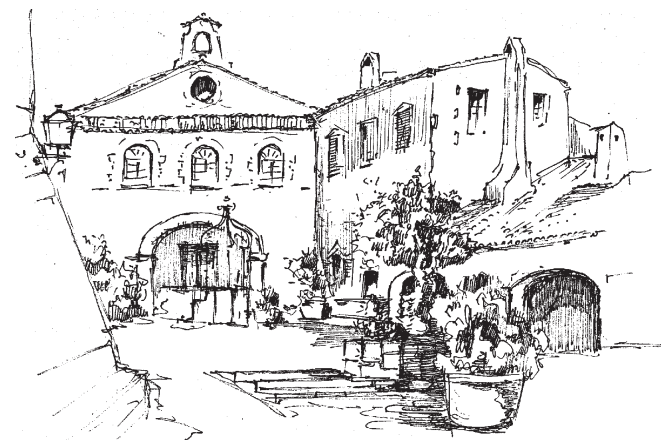
La imatge mítica taurina a l'antiguitat la condicionen el «sol» i la «fecunditat creadora». Osiris, el déu solar d'Egipte, es representava amb cap de brau. També trobem el misteriós culte a Mithras, deïtat indoarriana que va influenciar en el món hel·lenístic i que va ser introduïda a la península per les legions romanes.

Mithras es pot considerar el primer torero mitològic. Mata el brau, al qual domina, el degolla amb una punyalada precisa. Un sacrifici que compleix quan el sol es troba al zenit, mitjançant un missatge presidencial transportat per un corb. Del cos del brau brollaran les herbes; de la carn, el blat daurat; de la sang, el vi, i dels genitals, la llavor de la humanitat, que culminarà la fecunditat.

El tema taurí el tornem a trobar a Creta amb el mític minotaure, el monstre al qual Atenes havia d'oferir tribut. Al palau de Cnossos, a Creta, que data de l'any 2000 aC, es poden seguir escenes taurines amb joves que salten

els braus agafant-los les banyes. Van ser analitzades per l'arqueòleg Arthur Evans i alimentades en imatges per Picasso.

A Catalunya, els braus van penetrar per la nova Rodes (Roses), essent documentats en els fons arqueològics d'Ullastret d'Empúries a través de relleus, pintures sobre vasos, ceràmica, etc. Hi ha nombrosos documents que provenen de les illes Balears sobre la tauromàquia. Com a dada referencial, a Menorca es troba la muntanya del Toro, al cim del qual hi ha el monestir de la Mare de Déu del Toro. Una altra dada: la imatge de la patrona d'Olot, Nostra Senyora del Tura, apareix amb un brau.

Monestir de la Mare de Déu del Toro (Menorca).

Ser al costat dels més necessitats

Ubaldo Agüero Mulero
Pare de família

El diumenge 19 de setembre, el cardenal Lluís Martínez Sistach va presidir una celebració eucarística, amb motiu de la commemoració del primer centenari del naixement de la mare Teresa de Calcuta, a la parròquia de Sant Agustí, que també acull la parròquia personal filipina, on des de fa més de vint anys els filipins residents a Barcelona

celebren la fe catòlica. A la celebració van assistir més de mil fidels. Abans d'iniciar l'Eucaristia, el cardenal va saludar, una per una, totes les germanes de la comunitat de la mare Teresa de Calcuta, i els va agrair la tasca que fan a la nostra diòcesi a favor dels més pobres seguint la feina iniciada per la fundadora.

A l'homilia, el cardenal va tenir paraules d'alè i

consol per a tots els assistents, en la seva majoria immigrants filipins i sud-americans, provinents de països que pateixen gran pobresa. «Hem pogut escoltar a les benaurances: "Feliços els pobres, perquè vostre és el regne de Déu." Vosaltres, que heu hagut de deixar la vostra pàtria, sou cridats a veure Déu; els que ploreu, a riure... Us he de donar les gràcies per no haver abandonat la vostra fe, ara que sou lluny de la vostra terra, perquè vivint-la aquí serviu l'Església i la nostra diòcesi», va afirmar.

El cardenal sent una estimació especial pels més necessitats, els exclosos de la societat; per això no pot evitar emocionar-se quan en parla. Va recordar que el Sant Pare, en la seva visita a Barcelona, acompanyarà les famílies amb síndrome de Down i altres discapacitats «per donar-los suport, acompanyar-les i donar-los les gràcies per haver dit un sí a la vida en una societat que tantes vegades ni accepta ni vol aquests nens».

Qui escriu aquesta crònica té la seva pròpia experiència de l'amor i proximitat del cardenal Lluís Martínez Sistach. El 2006, a la meua filla de 2 anys, la menor de set germans, li van diagnosticar càncer de medul·la i va ser tractada amb

quimioteràpia. El cardenal li va trucar en diferents ocasions per interessar-se per la seva salut i per donar ànims a tota la família. Encara avui, cinc anys després, continua interessant-se personalment per l'evolució de la nena. Amb aquesta acció, mostra un gran lliurament per a tots els seus fidels, especialment els més desfavorits, per superar els seus patiments.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

OCTUBRE

24. DIUMENGE

XXX de durant l'any (F), Verd. Lectures: Siràcida 35,15b-17.20-22a / Salm 33 / 2 Timoteu 4,6-8.16-18 / Lluç 18,9-14
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Antoni Maria Claret, b. i fund.; Martirià, mr.

25. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 4,32-5,8 / Salm 1 / Lluç 13,10-17. Tarragona i Vic: *Sant Bernat Calbó* (MO), *Blanc*. Girona: *La Mare de Déu del Collell* (MO), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de la Bonanova*. Sants, Crisant i Daria, mr.; Crispi i Crispinià, mr.

26. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 5,21-33 / Salm 127 / Lluç 13,18-21. Vic: *Sants Lluç i Marcià* (MLI), *Vermell*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Rústic, b.; Viril, ab.; Evarist, p. i mr.

27. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 6,1-9 / Salm 144 / Lluç 13,22-30.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Florenci, mr.; Gaudiós, b.

28. DIJOUS

Sants Simó i Judes (F), Vermell. Lectures: Efesis 2,19-22 / Salm 18 / Lluç 6,12-19
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvi, erm.; Santes, Ciril·la, vg. i mr.

29. DIVENDRES

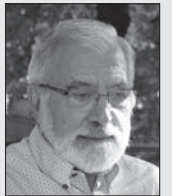
Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 1,1-11 / Salm 110 / Lluç 14,1-6. Girona: *Sant Narcís* (S), *Vermell*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, beat Miquel Rua, prev.; Santes, Eusèbia, vg. i mr.

30. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 1,18b-26 / Salm 41 / Lluç 14,1.7-11
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marcel, Claudi, Rupert i Victori, mr.; Santes, Eutròpia, mr.; Zenòbia, mr.

Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

Ja pots anat pregant,
ja, si menysprees l'altre

La lliçó que avui comentem completa la paràbola del jutge injust i la vídua que vam comentar diumenge passat: «Digué encara dirigint-se a alguns que confiaven en si mateixos que eren justos i menyspreaven els altres homes» (el text corrent afegeix «aquesta paràbola», posant-la en el mateix nivell de la comparació precedent). Jesús proposa un relat ben real, adreçat a «alguns» dels seus deixebles que participen de l'actitud farisaica, confiant en si mateixos i fent ostentació de ser «justos», la qualitat per excel·lència a què aspira tot bon jueu: «Dos homes pujaren al Temple a pregar: l'un era fariseu i l'altre recaptador de tributs» (Lc 18,9-10). Les dues maneres de pregar són diametralment oposades. Al monòleg d'autocomplaença del fariseu, constituint una casta a part que considera «la resta dels homes: lladres, injustos, adúlter» i, en concret, menysprea el recaptador que s'ha quedat «dret a distància», darrere seu, Jesús contraposa l'actitud del recaptador que «no gosava ni tan sols els ulls alçar cap al cel». El fariseu es pensa que pot comprar l'amor de Déu amb el mèrit de les seves obres: «dejuno dos cops la setmana; pago el delme de tot el que guanyo», mentre que el recaptador «es donava cops al pit» en senyal de contrició i demana a Déu que el perdoni: «¡Oh Déu, sigues-me propici, que sóc un pecador!» (18,11-13). El comentari revestit d'autoritat de Jesús, segons el text corrent, és més radical en la formulació del refús per Déu de la pregària del fariseu: «Baixa aquest justificat, i no pas aquell», mentre que, segons el còdex Beza, és més matisat: «Baixa aquest justificat, més que no pas aquell, el fariseu». El comentari final, comú a ambdós textos, ho raona: «Perquè tot aquell qui s'exalta serà humiliat, però el qui s'humilia serà exaltat» (18,14), el mateix comentari amb què cloïa la paràbola dels convidats a noces (14,11). Qui espera la seva rehabilitació de l'amor de Déu, l'obté. La història que Jesús proposa als deixebles no ha perdut validesa avui.

Lectures bíbliques

Diumenge XXX de durant l'any

Lectura primera

Sir 35,12-14.16-18

*El crit d'auxili dels desvalguts penetra
més enllà dels núvols*

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira:

El Senyor fa justícia, no té miraments amb el prestigi dels homes, no es deixa influir per ningú en perjudici dels pobres; escolta la pregària dels oprimits, no es fa sord al clam dels orfes ni al plany insistent de les viudes. El Senyor rep benèvolament els qui l'honoren, el clam d'aquests homes arriba al cel, el crit d'auxili dels desvalguts penetra més enllà dels núvols, i ells no es consolen fins que arriba a terme, no desisteixen mentre l'Altíssim no intervingui per fer justícia a favor dels innocents. El Senyor no s'entretindrà, no tardarà a sortir a favor d'ells.

Salm responsorial

33

Beneiré el Senyor en tot moment,
tindré sempre als llavis la seva lloança.
La meua ànima es gloria en el Senyor;
se n'alegraran els humils quan ho sentin. **R.**

R. Quan els pobres invoquen el Senyor,
ell els escolta.

Els ulls del Senyor vetllen pels justos,
escolta quan criden auxili.
Així que criden, el Senyor els escolta
i els treu de tots els perills. **R.**

El Senyor és a prop dels cors que sofreixen,
salva els homes que se senten desfets.

Glòria Monés

El Senyor rescata de la mort els seus servents,
i no acusarà els qui es refugien en ell. **R.**

Lectura segona

2Tm 4,6-8.16-18

Ja tinc reservada la corona que m'he guanyat

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu:

Estimat, pel que fa a mi, la meua vida ja és oferta com una libació vessada sobre l'altar. Ja m'ha arribat el moment de desfer les amarres i deixar el port. Després de lluitar en aquest noble combat i acabada la cursa

em mantinc fidel. I ara ja tinc reservada la corona que m'he guanyat. El Senyor, jutge justíssim, me la donarà quan serà el dia, i no tan sols a mi, sinó a tots els qui enyoren la seva manifestació.

Durant la meua primera defensa davant el tribunal no es presentà ningú a fer-me costat; tothom m'abandonà. Que Déu els ho perdoni. Però el Senyor m'assistia i em donà forces perquè acabés de proclamar el missatge de l'evangelí, i poguessin escoltar-lo tots els pagans. I Déu m'ha salvat de la gola del lleó. El Senyor em salvarà de tots els qui em volen perjudicar i em guardarà per al seu Regne celestial. A ell sigui donada la glòria pels segles dels segles. Amén.

Al·leluia

2C 5,19

*Déu en Crist, ha reconciliat el món amb ell mateix,
i a nosaltres ens confia el missatge de la
reconciliació.*

Evangelí

Lc 18,9-14

*Va ser el cobrador d'impostos i no el fariseu
el qui tornà a casa seva perdonat*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç:

En aquell temps, Jesús digué aquesta paràbola a uns que es refiaven que eren justos i tenien per no res a tots els altres: «Dos homes pujaren al temple a pregar: un era fariseu i l'altre cobrador d'impostos. El fariseu, dret, pregava així en el seu interior: «Déu meu, us dono gràcies perquè no sóc com els altres homes: lladres, injustos, adúlter, ni sóc tampoc com aquest cobrador d'impostos. De juno dos dies cada setmana i us dono la desena part de tots els meus ingressos.» Però el cobrador d'impostos, que s'havia quedat un tros lluny, ni gosava aixecar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit i deia: «Déu meu, si-gueu-me propici, que sóc un pecador.» Us asseguro que aquest tornà perdonat a casa seva i l'altre no; perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.»

L'altar de l'Església, taula parada i lluminosa

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Recobriment de l'altar

Després d'ungir l'altar i l'església amb el Crisma, i d'encensar també l'altar i l'església i els fidels, és el moment de preparar immediatament l'altar per celebrar-hi ja l'Eucaristia. Els ritus són simples, però expressius. Es tracta de deixar l'altar com una taula parada i il·luminada. Si la unció el feia imatge de Jesucrist, gran Sacerdot ungit per l'Esperit Sant, i l'encens recordava el seu sacrifici pasqual com a sacrifici de lloança perfecta del Pare —«plenitud del culte diví», diu la constitució *Sacrosanctum concilium*, 5— ara l'altar mostra de quina manera ha volgut el Senyor donar a l'Església el seu sacrifici únic: sota la forma d'un banquet. Per això Ell mateix ha volgut fer aquesta donació en el curs del banquet pasqual, en un lloc ben disposat i il·luminat. L'altar és, doncs, la taula del Senyor i de l'Església alhora que el lloc de la representació sacramental del sacrifici de Crist. Aquests dos aspectes de l'Eucaristia són inseparables.

Les tovalles que cobreixen l'altar, les flors que l'ornamenten, els candelers amb els ciris que s'han d'encendre, i la creu en el seu lloc: així queda preparada la taula. El lloc de les flors, dels candelers, i de la creu no és necessàriament sobre l'altar, però sí que ha de quedar clar que formen una unitat amb ell. L'altar no s'ha de veure com un lloc per posar-hi coses a sobre. Com més destaquí l'altar mateix, més ressaltarà la seva importància.

La llum de Crist

Quan l'altar ja està preparat, el diaca s'acosta al bisbe, el qual, dret li dona una candela encesa i diu en veu alta: «Que brilli en l'Església la llum de Crist, perquè tots els pobles arribin a la plenitud de la veritat.» I, tot seguit, el diaca encén els ciris per a la celebració de l'Eucaristia, i per tota l'església s'encenen els ciris i els llums com per a les grans festes; s'encenen també les candeles en els llocs on s'ha fet la unció. Aquest és un ritu espectacular i suggestiu, al qual acompanya, segons el ritual, aquesta antífona presa del profeta Isaïes que anuncia la glòria de la Jerusalem renovada: «Arriba la teva llum, Jerusalem; sobre teu clareja com l'alba la glòria del Senyor, i els pobles s'acosten a la teva llum, al·leluia.»

Aquest ritu equival al que és, cada any, la Vetlla Pasqual. També al començament de la Vetlla el diaca proclama: La llum de Crist!, i convida a la terra «que s'ompli d'alegria il·luminada i radiant de la claror que ve de la llum del regne etern», i a la mare Església, «ornada amb l'esclat d'aquesta llum». En l'església que es dedica, la celebració de la Vetlla Pasqual ha d'ésser la celebració culminant de tot l'any, així com la celebració de l'Eucaristia ha d'ésser la font de totes les celebracions que en ella hi hagi. Això és el que recorda als fidels aquesta brillant il·luminació de l'Església.

L'Eucaristia, Misteri de Llum

El venerable papa Joan Pau II va parlar diverses vegades, en el seus documents magisterials, de l'Eucaristia com a misteri de llum. Ho va fer en l'encíclica *Ecclesia de Eucharistia*, n. 19, referint-se a la dimensió escatològica de la celebració: «La comunió amb l'Església celestial... és un aspecte de l'Eucaristia que mereix ser posat en evidència. L'Eucaristia és veritablement una escletxa del cel que s'obre sobre la terra. És un raig de la glòria de la Jerusalem celestial, que penetra els núvols de la nostra història i projecta llum sobre el nostre camí.» Aquest text mereix una atenció contemplativa.

Sobre el mateix tema, va insistir encara Joan Pau II en la carta apostòlica *Mane nobiscum Domine*, en l'Any de l'Eucaristia. Allí, però, relacionava la llum amb la proclamació de la Paraula. La celebració eucarística comporta la «il·luminació» que ve de la Paraula de Crist, llum del món, i és invitació a la difusió d'aquesta llum a tots els homes. És això, també, el que diu el bisbe en donar la llum al diaca: «Perquè tots els pobles arribin a la plenitud de la veritat.»

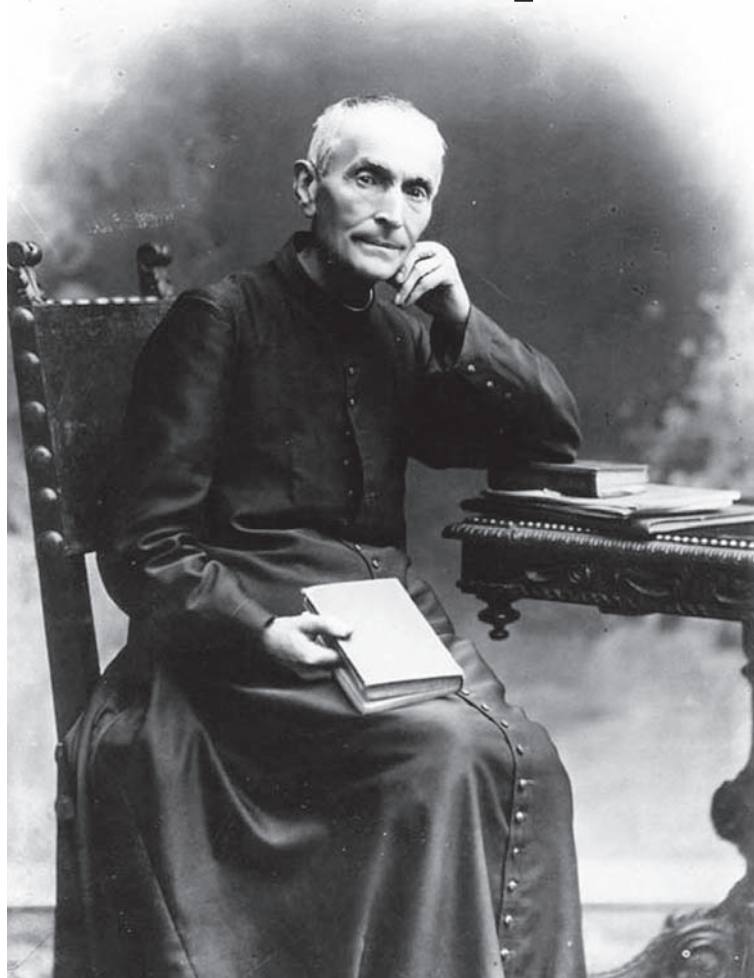
Que aquesta era una idea-força de Joan Pau II es demostra encara en la introducció de la institució de l'Eucaristia com un dels «misteris de llum» del Rosari.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Miquel Rua

- ✓ Nascut a Torí l'any 1837
- ✓ Deixeble de Don Bosco i segon superior general de la congregació
- ✓ Difusor de l'obra salesiana arreu del món
- ✓ Va morir l'any 1910
- ✓ Beatificat l'any 1972 per Pau VI

Don Bosco va començar la seva obra a la ciutat industrial de Torí, entre els fills dels treballadors de les fàbriques. Un dels primers que va conèixer el fundador dels salesians va ser el beat Miquel Rua, que havia quedat orfe de pare feia poc temps. El noi es va fer bon amic de Don Bosco i va participar ben aviat a l'oratori. Al cap de pocs anys va entrar a la nova congregació, va ser ordenat sacerdot i es va convertir en secretari i mà dreta del fundador, a part de ser un catequista i director espiritual destacat.

Quan l'any 1888 Don Bosco va morir, el beat Miquel Rua el va succeir com a superior general. En aquesta nova etapa els salesians, que ja s'havien escampat fora d'Itàlia, van conèixer una expansió sense precedents que els va dur a tenir presència fins a 30 països, amb 341 cases i 4.000 religiosos. Com a superior general el beat Miquel Rua va visitar nombroses comunitats, fundacions i escoles salesianes d'arreu d'Europa i, malgrat la seva salut delicada, va fer milers de quilòmetres en aquestes visites. Poc abans de morir va poder veure Don Bosco declarat venerable i acabada l'església salesiana de Maria Auxiliadora, a Roma.

LA COMUNITAT DEL CENACLE ACABA DE SER APROVADA PER

Centenars d'exdrogoadd

Text i fotos: Mónica García

Saluzzo

«No hi ha cap píndola que doni l'alegria de viure i la pau del cor!... Quin mètode terapèutic o medicina podria proposar-los?» Així de clar parla sor Elvira Petrozzi referint-se als drogoaddictes. Sap prou bé què es diu: si comencem a comptar fàcilment arribem a diversos centenars d'exdrogoaddictes compartint l'alegria de viure en la Festa de la Vida organitzada per la Comunitat del Cenacle. Cada any, des del 1993, els joves exdrogoaddictes, amb les famílies i amics, s'acosten a la casa mare de Saluzzo per gaudir junts de quatre dies de pregària, catequesi i testimonis.

La Festa de la Vida del 2010 va comptar aquest estiu amb la presència d'un centenar de catalans entre els prop de 5.000 participants arribats d'arreu del món. Alguns hi arribaven per primera vegada i, malgrat haver participat en esdeveniments similars en altres moviments, no deixen de sorprendre's. I amb raó. Veiem desfilar davant dels nostres ulls, astorats i sense arribar a entendre-ho gaire, desenes de nois, si l'un tatuat l'altre més, que amb tota la pau i l'alegria imaginables t'expliquen el seu passat i el seu present. El P. Stefano, mà dreta de sor Elvira, hi posa paraules dient que en el passat van conèixer «tantes cares lletges, rostres del mal, cares fosques i rabioses, rostres tristos... En canvi, ara, som part de la família de l'Església que té molts rostres lluminosos, alegres, molts cors bonics i nets, veritables, rostres d'homes i dones que han lluitat tota la vida per la puresa, per l'alegria, per la llibertat, per la fe, pels pobres... I ho han aconseguit!». Si alguna cosa defineix la Festa de la Vida és l'alegria... de viure.

La Festa de la Vida és molt senzilla, només cal fer un cop d'ull a l'horari. Al matí, primer, el Rosari. És una mica sorprenent perquè no es resa en un espai que queda entre la migdiada i la xerrada, no. La devoció a la Mare de Déu està en primer terme. De fet, si algú va deixar enrere el tràfic de drogues, d'armes i fins i tot de dones, ara els únics tripijocs són els que es fan amb els rosaris que ells mateixos munten per regalar als seus familiars... A continuació catequesi i adoració eucarística. I quina adoració! En la Festa de la Vida només pot ser adoració festiva. Jesús mateix passa entre cadascuna de les persones. Sense pressa, amb la màxima devoció i reverència, el sacerdot passa amb la custòdia entre la gernació. Cada dues passes s'atura i fa el senyal de la creu amb l'Hòstia. El silenci és total. Així, fins a passar per tot el recinte. No hi ha res de més important en aquest moment, Jesús passa, l'Amor es vessa, les ferides es guareixen. Aquesta és, en definitiva, la proposta de la Mare Elvira, «el que m'ha alleujat i m'ha tornat a donar confiança i esperança

«Si algú va deixar enrere el tràfic de drogues, d'armes i fins i tot de dones, ara els únics tripijocs són els que es fan amb els rosaris que ells mateixos munten per regalar als seus familiars...»

tantes vegades: la misericòrdia de Déu i la pregària eucarística».

Després de l'adoració es dina, i a les tres de la tarda es resa la coroneta de la Divina Misericòrdia. Alguns membres de la comunitat donen testimoni del seu pas «de les tenebres a la llum, gràcies a Déu». Agraïxen també emocionats l'esforç i la fe de la Mare Elvira. Alguns nens que viuen amb les seves mares a la comunitat li diuen «àvia» i li regalen cançons i balls. La religiosa els mira sorpresa, admirada, commoguda, com la més tendra de les àvies.

A les cinc de la tarda se celebra l'Eucaristia i després de sopar hi ha vetllades de pregària musical o l'espectacular musical bíblic *Credo*. Hi ha temps, entre una cosa i una altra, per comprar algun *souvenir* d'artesanía i sobretot per parlar molt i compartir la joia de la fe.

Associació de pecadors públics

La Festa de la Vida d'aquest any 2010 va girar al voltant de la paràbola del bon samarità, i més concretament es va centrar en la pregunta «Qui és el meu pròxim?». Davant de la qüestió capciosa del mestre de la Llei, el cardenal Schönborn va convidar tothom a posar el seu cor a prova, a ser sincers els uns amb els altres. «Ja n'hi ha prou de justificacions, de voler ser ben vistos, de defensar l'indefensable i d'aparentar.» Ja n'hi ha prou de mentides. «El pecat de cadascú fa mal a tothom», va afegir el P. Stefano. «Alliberem-nos de la por... Jesús és el bon samarità que s'inclina davant teu, et guareix, et dona pau i vida... No hi ha ferida tan gran que Déu no pugui guarir.» Aquestes i moltes paraules d'encoratjament i de veritat de vegades incòmoda van ser dirigides a tothom, i també als capellans.

Més tard, el purpurat austríac es va referir als casos de pederàstia dins de l'Església. «A Àustria, 60.000 catòlics han abandonat l'Església escandalitzats pels terribles casos de capellans pedòfils», va lamentar abatut, «però la veritat és la veritat i cal demanar perdó una vegada i una altra». El cardenal Schönborn va igualar la traïció dels sacerdots a la traïció de Judes al darrer sopar i va alertar que, tot i que a les famílies els abusos són molt més freqüents, el cas dels sacerdots és gravíssim perquè destrossa la relació d'un jove amb Déu. «És una obra de Satanàs per destruir les persones destruint la confiança en l'Església», va assenyalar el purpurat afligit.

Schönborn va apuntar també al recent reconeixement de la Comunitat del Cenacle com a Associació Internacional de Fidels de Dret Pontifici. «Tots aquí ens podem reconèixer també com a associació de pecadors públics... que avui donen una gran confiança a l'Església perquè s'han tornat sincerament a l'amor i la misericòrdia de Déu.»

BEATRIZ

«Aquí es respira una alegria diferent i alhora una gran pau interior. Veient-los explicar els seus testimonis t'adones de com eren i com són, i tot gràcies a Déu. Con-

templar això transforma els cors perquè veus la grandesa de Déu. M'adono que tenim motius per a l'alegria i que també nosaltres hem de ser testimonis.»

AGUSTÍN I MARINA

dat que també ell hagués vingut però... ni cas. Aquí, senzillament, venim a demanar-li al Senyor que ens doni forces per suportar una cosa que, en definitiva, Ell sap com començarà i com acabarà. Ell li donarà les forces necessàries al nostre fill perquè surti de la millor manera i que aquí estarem quan ens necessiti. Sense Déu no fem res.»

KIKE

món sinó com ells, com qualsevol cristià hauria de viure, que és tan difícil i alhora tan fàcil. Resar amb el cor, llevar-te amb un somriure i donar gràcies. En surts com nou, amb ganes de viure feliçment i amb ganes de donar-ho tot als altres.»

NOEMÍ

«L'alegria de la gent, dels nois, la festa i tant de color m'impressiona... En l'adoració pensava: això només es pot resumir amb un gran "gràcies". Palpes la misericòrdia de Déu. Això només ho pot haver construït Ell. Els joves del Cenacle experimenten que "amb Déu n'hi ha prou". Només així es pot recuperar la dignitat i estar complet, unificat. Ja n'hi ha prou de viure mediocrement... És una resurrecció.»

PER L'ESGLÉSIA COM A ASSOCIACIÓ INTERNACIONAL DE FIDELS

Adictees a la Festa de la Vida

El P. Stefano va recordar a tothom que, si bé molts dels nois i noies de la Comunitat havien caigut més avall que moltes altres persones, ha estat perquè també buscaven i desitjaven més la Veritat que molts altres que es van conformar abandonant-se a la mediocritat. Avui, va prosseguir el sacerdot, «amb alegria podem dir que hem trobat un Amor més fort que la nostra fragilitat». Blanca, una altra catalana que va voler fer una experiència de 40 dies en la fraternitat que la Comunitat té a Lourdes, afirma que «la ferida profunda de l'home és no haver-se sentit estimat, i a la Comunitat, això no obstant, s'experimenta l'amor incondicional les 24 hores: això és una revolució que t'ho fa qüestionar tot».

Assegurar la pobresa

Des que sor Elvira Petrozzi va decidir conuiu amb uns joves drogoaddictees el 1983, la comunitat ha experimentat un gran canvi, reflectit al seu torn en la transformació de milers de persones. Feina, amistat i pregària són suficients per dur a terme l'obra de Déu i restaurar els cors. La Mare Elvira és la més desconcertada quan repassa aquests darrers 26 anys. En rebre el reconeixement d'Associació Internacional de Fidels de Dret Pontifici de mans de Mons. Rylko, les llàgrimes van lliscar per les seves galtes desgastades... Però no hi ha truc per haver assolit aquest corrent de gràcia que

viu i desprèn la comunitat. L'explicació és ben senzilla: «Quan en les fraternitats va començar l'adoració eucarística contínua, es va produir un canvi substancial en la història de la Comunitat: van arribar-hi joves d'arreu, les comunitats es van multiplicar i van néixer les missions a Amèrica Llatina, així com les vocacions de famílies i de consagrats a Déu en aquesta obra seva.»

«M'ha cridat molt l'atenció l'alegria i la felicitat que es contagia»

Elvira i Manolo van viatjar amb el seu fill petit Marc des de Malgrat de Mar fins a Saluzzo per trobar-se amb el seu fill Alexis. Aquest va viatjar al seu torn des de la Fraternitat «Santa Teresa» de Lille, al nord de França, fins a la casa mare de la comunitat. En la Festa de la Vida Elvira i Manolo van quedar impactats per l'alegria i el canvi del seu fill gran, que des de feia anys vivia com a *okupa* i esclau de les drogues. També els avis i la tia d'Alexis es van decidir a viatjar fins al Piemont i tampoc no van quedar indiferents.

Vau deixar l'Alexis fa 5 mesos a la casa que la Comunitat del Cenacle té a Lourdes sense amb prou feines saber res de la comunitat...

Les altres coses que havia vist per sortir de les drogues no em convenien i aquí, a la Comunitat del Cenacle, em va semblar veure-hi una petita esperança. Va ser gairebé com aferrar-se a un clau roent, el darrer que hi havia per provar-ho...

Com heu vist el vostre fill després d'aquests mesos?

Molt bé! L'hem vist molt segur del que vol i del que no vol. Té clar que necessita quedar-se a la Comunitat tres o quatre anys, que vol una vida cristiana i formar una família amb una noia cristiana. Té moltes ganes de canviar i té molta esperança. Sap que o s'aferra a això o... no hi ha res més, res més. Nosaltres hem vist l'Alexis així però... el camí és llarg i dur!

Us esperàveu aquesta mena de festa en arribar aquí?

Més o menys havíem vist per internet el que era. Però arribar aquí i veure-ho en directe és una mica fort... Ens va impactar perquè no esperàvem tanta gent, ni tants nois, ni res de com és realment. És increïble, et trobes gent que sense coneixe't t'estima! És un tracte de tu a tu que sorprèn. Veus l'afecte que hi ha entre ells... M'ha cridat molt l'atenció l'alegria i la felicitat que es contagia.

Són feliços però no tenen res propi i viuen

Un dels nois que aviat complirà el seu primer any a la comunitat explicava feliç la total confiança en la Providència en què viuen, i gràcies a la qual no els falta res del que necessiten. Suprimir els diners de la «teràpia» ha estat una gran elecció de llibertat que ha fet la Comunitat. Quan tens diners et sents més fort, més poderós i de vegades també més prepotent, explica la fundadora, com els passava als nois quan tenien molts diners a la butxaca. Els nois mateixos se sorprenen que per entrar a la comunitat no calgui pagar o comptar amb els diners que el govern dóna en alguns casos per a aquest servei públic de recuperació. El motiu fonamental és demostrar-los que Déu existeix veritablement, que Ell és un Pare interessat en els seus fills i que la Providència vetlla sobre nosaltres dia i nit. La Comunitat s'ha imposat la condició de ser pobres, per atreure la Providència i la Misericòrdia de Déu.

La gràcia de la Comunitat del Cenacle arribarà també aviat, si Déu vol, a Catalunya. La diòcesi de Terrassa ha cedit una antiga casa rectoral que compta amb el vistiplau dels responsables de la Comunitat. D'aquesta manera pot també a casa nostra arribar l'onada expansiva del que a Colònia Benet XVI va anomenar «la revolució de l'Amor».

treballant de valent i de la providència...

Es veu que són feliços fins i tot en la manera de tocar-se, com si fossin germans, malgrat que l'Alexis, per exemple, només fa cinc mesos que és amb ells. Com que tots han patit i han passat pel mateix, s'uneixen molt. Hi ha una veritable fraternitat entre els nois. Semblen veritables germans i això omple molt i et dóna forces i esperances. També m'ha xocat la complicitat entre les mares: només mirant-nos, ja ens entenem. També nosaltres ara volem implicar-nos-hi més.

Què us ha explicat de la vida en comunitat?

Tot... Resen i treballen molt. Fins i tot a les 2 de la matinada, si ho volen, es poden llevar també per resar. Diu que és dur, però que aquesta duresa li ensenya coses. Els responsables de la comunitat tenen molta psicologia i saben portar-los per ensenyar-los a reflexionar, amb calma, des de dintre, sense ràbia.

I vosaltres com a pares, què heu après?

Aquests dies l'Alexis ens està ensenyant moltes coses. Ens ha demanat perdó i nosaltres també a ell, perquè també nosaltres li hem fallat, ens hem equivocat...

Tarraconense

Velocitat de creuer a les facultats eclesiàstiques

El Dr. Enric Cortés pronuncia la lliçó inaugural del curs 2010-2011

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Plens d'optimisme, amb la satisfacció d'haver acabat amb èxit la primera fase de la implantació del famós Pla Bolonya, les Facultats de Filosofia i Teologia de Catalunya, així com l'Institut Superior de Litúrgia i l'Institut de Teologia Fonamental, van celebrar el 13 d'octubre passat la inauguració oficial del curs 2010-2011. Presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, gran canceller de les facultats eclesiàstiques, la cerimònia va ser viscuda amb la convicció que s'obre una nova etapa en la història d'aquests centres emblemàtics, que van ser qualificats pel Dr. Armand Puig, degà de la FTC, com a «autèntics pulmons intel·lectuals de l'Església que viu i peregrina a Catalunya».

En aquesta nova etapa que s'inicia amb il·lusió i esperança a les facultats de eclesiàstiques de Catalunya s'ha valorat molt positivament el suport moral i econòmic dels bisbes de Catalunya, tots ells presents en la inauguració del nou curs. «El nostre model acadèmic —va dir el degà de la FTC— es caracteritza per una eclesialitat decidida i sense dubtes, per un rigor docent i investigador del qual

donen fe les activitats acadèmiques i publicacions dels nostres professors i per una plena consciència del rol formatiu que duem a terme com a entitat a la qual es confien els futurs pastors del poble de Déu.» I va afegir: «Aquestes institucions constitueixen un magnífic exemple de cohesió i treball conjunt de professors i alumnes de procedències molt diverses, que aquí descobreixen i enforteixen els lligams mil·lenaris exis-

tents entre les diòcesis catalanes.» Puig va destacar també amb satisfacció el bon treball realitzat en els últims anys pel que fa a la refundació dels Instituts Superiors de Ciències Religioses, vinculats tots ells a la FTC i immersos també en el Pla Bolonya. Pel que fa a la Facultat de Filosofia de Catalunya, de la URL, la gran novetat enguany és que el centre, juntament amb la titulació eclesiàstica, ja pot conferir també la

titulació civil. La lectura minuciosa de la memòria de l'any anterior de les facultats de Teologia i de Filosofia, a càrrec dels respectius degans, Dr. Armand Puig i Dr. Joan Martínez Porcell, va donar pas a la lliçó inaugural del curs 2010-2011, que va pronunciar enguany el professor emèrit de la FTC Enric Cortés. Amb el títol *Una comunitat jueva a la recerca de la causa del mal moral (Gn 6,1-4)*, l'exposició del Dr. Cortés va voler aprofundir «les vivències teològiques d'una comunitat jueva d'uns quants segles abans de Crist que per explicar-se el problema de l'origen del mal de tota mena —i, per tant, també moral— no recorre al pecat d'Adam i Eva».

La cloenda a l'acte la va posar el cardenal Lluís Martínez Sistach, gran canceller de les facultats eclesiàstiques, que va insistir en la importància que tenen aquests centres per a les diòcesis catalanes. «Evangelitzar la cultura és un repte molt important per a l'Església —va acabar dient—. Les nostres facultats i instituts fan una contribució decisiva per manifestar que la fe cristiana no és quelcom que es pugui reduir a l'esfera privada, sinó que constitueix una aportació molt vàlida i positiva per al bé de la societat.»

DR. JOAN PLANELLAS, NOU VICEDEGÀ DE LA FTC

«L'objectiu del Pla Bolonya és una participació més activa»

Com afronta aquesta nova missió que li ha estat encomanada?

L'afronto amb il·lusió i esperança, però també amb sentit de responsabilitat per la tasca que se m'ha encomanat, que en definitiva és ajudar en els aspectes acadèmics de la facultat, especialment en l'atenció als alumnes, que considerem un aspecte molt important. Precisament aquesta relació amb l'alumnat és una dimensió en la qual vull fer especial èmfasi.

El curs s'inicia amb la plena implantació del Pla Bolonya. Vol dir això més feina per a vostè?

Certament que l'aplicació del Pla Bolonya i la seva avaluació interna és fonamental, però aquesta és una missió que hem de fer tots plegats, no només el claustre de professors, sinó també els alumnes. L'objectiu és aconseguir una

participació més activa de tots en la docència. Pel que fa al vicedeganat, aquesta missió és més auxiliar ja que el pes recau més aviat en el deganat.

En la relació amb l'alumnat, quins són els reptes més importants?

M'agradaria sobretot que hi hagués seriositat en l'aspecte acadèmic, és a dir, que les coses es facin amb responsabilitat, la qual cosa exigeix una atenció personalitzada. Sense caure en rebaixes, la fita a la qual aspirem és que l'alumne pugui gaudir d'aquest treball d'aprenentatge i aprofundiment de la teologia. De fet, el Pla Bolonya aposta clarament per una interacció professor-alumne, que implica una responsabilitat per part de l'alumne a l'hora de treballar ell personalment i interessar-se per les matèries. Tot això ajudarà a *posteriori* a generar una dinàmica en favor de la formació permanent.

Com qualificaria l'estat actual de la facultat?

Tot i que vivim una època amb dificultats evidents, no cal parlar de la força que té avui dia el laïcisme o la manca de vocacions, jo crec que poden ser també una gran oportunitat. La tasca de la Facultat és oferir, presentar i aprofundir avui l'estudi teològic. Aquest repte el vivim amb molta il·lusió, esperança i esperit de servei a totes les diòcesis de Catalunya.

Pesa una mica la responsabilitat de succeir en el càrrec de vicedegà un professor il·lustre i ja emèrit com Gaspar Mora?

Sí, certament que m'imposa molt de respecte. He d'agradir, a més, al professor Mora tota l'ajuda i col·laboració que m'està prestant durant aquests mesos. Això em dona una certa tranquil·litat perquè em permet assumir el que ell ha fet amb responsabilitat i perspectiva de futur.

Un dels moments més emotius de la inauguració del nou curs va ser l'homenatge que es va fer a quatre il·lustres professors de la Facultat de Teologia de Catalunya: Mn. Joan Guiteras, Mn. Gaspar Mora, P. Xavier Alegre i Mn. Manel Claret. Tots ells van rebre paraules d'agraïment del degà, Dr. Armand Puig, i aplaudiments ben sonors de tot el públic assistent. Els nous professors emèrits, que encara continuaran exercint a un altre ritme la docència, van rebre la Medalla de la FCT de mans del cardenal Lluís Martínez Sistach.

XAVIER ALEGRE

«Docent imaginatiu i tenaç, un biblista de robusta formació alemanya i de somnis i compromisos llatinoamericans»

MANEL CLARET

«Ha dignificat la docència del sagrament del matrimoni i l'ha plasmada en un excel·lent manual, que ve a ser el seu testament intel·lectual»

JOAN GUITERAS

«Home acollidor i patern, ha guiat els currículums acadèmics de no pocs estudiants d'Amèrica Llatina que han vingut a Barcelona per assolir el grau acadèmic en Litúrgia»

GASPAR MORA

«Ha escampat un gran amor per la persona de Jesús, i els alumnes que ha tingut han percebut i han rebut aquest amor».

Barcelona

La projecció eclesial i social del santuari de Pompeia

Amb motiu del centenari s'ha presentat l'estudi «Pompeia: orígens històrics d'un projecte agosarat»

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins de Catalunya

La projecció eclesial i social del santuari de Pompeia. Aquest fou el títol de la conferència pronunciada al santuari barceloní de Pompeia el dia 4 d'octubre, festa de Sant Francesc, amb motiu del primer centenari de vida pastoral de tan emblemàtic santuari que fundà el caputxí Rupert Maria de Manresa, antic secretari a Roma del cardenal Vives i Tutó, i gran admirador de la irradiació del santuari italià de Pompei, bastit el 1876 per iniciativa del beat Bartomeu Longo.

Al llarg de la conferència, molt centrada en els aspectes de projecció social i cultural i, sobretot, en la vida litúrgica del santuari, en el moment de tractar sobre la projecció social pompeiana semblà convenient de posar en relleu que, al costat de les severes i abundoses crítiques a la pastoral de nou signe impulsada pels caputxins de la Diagonal —tant des de posicions anticlericals com des de l'integrisme catòlic—, també es produïren al seu dia força comentaris elogiosos. Per exemple, foren molt destacables els elogis formulats per Joaquim Ruyra, Josep Carner, Josep M. de Sagarra, Alexandre Galí i àdhuc del catalanòfil i antic professor a la Universitat de Barcelona, Georges Dwelshauvers, bon amic i entusiasta admirador del P. Rupert.

Fou el Dr. Dwelshauvers qui, foragitat de Barcelona durant la dictadura de Miguel Primo de Rivera, l'any 1926 escriví des de París algunes pàgines a favor de l'acció social i pastoral desenvolupada pels caputxins de Pompeia. En efecte, dins d'un assaig sobre Catalunya i la qüestió catalana Georges Dwelshauvers manifestà que: «*L'apostolat des Pères Capucins de Pompeya est très actif à Barcelone. Ils ont fondé des écoles entièrement gratuites pour les enfants du peuple, une société chorale, un théâtre, un dispensaire avec 16 médecins. Ils font d'importantes prédications à Barcelone et dans plusieurs villes catalanes*»; (cf. *La Catalogne et le problème catalan*, París 1926, p. 222).

En efecte, tal com s'indicà en aquest text de Georges Dwelshauvers, a l'entorn del santuari pompejà hi foren situades innovadores i agosarades institucions culturals i benèfiques d'esplai i d'acció social, molt ben organitzades que comptaven, àdhuc, amb una caixa de préstecs per tal d'ajudar a tirar endavant els obrers, especialment en el moment de casar-se i formar família.

Pel que fa a les escoles gratuïtes pompeianes per a obrers foren inaugurades el 5 d'octubre de 1911, mentre que el primitiu col·legi per a l'escolania començà la seva singladura el dia 23 de gener del 1912 en uns locals situats a la Travessera de Gràcia, entre els carrers de Santaló i Rosés. Aquestes escoles foren posades sota la direcció del P. Ezequiel de Mataró, expert en associacionisme catòlic qui, l'any 1906, ja havia fundat a

Portada de l'estudi fet per Fra Valentí Serra de Manresa.

Arenys de Mar l'entitat social i benèfica *Juventut Seràfica*.

A propòsit de la bona qualitat de l'ensenyament impartit per les escoles pompeianes, quan foren visitades l'any 1915 per l'arquebisbe de Beirut, monsenyor Athanasios Savoia (que fou hoste dels caputxins de Pompeia durant la Primera Guerra Mundial), el prelat posà de manifest la solidesa de la instrucció cultural i moral que allí rebien els infants.

I, ben cert, fou gràcies a la bona qualitat de l'ensenyament impartit a l'escolania de Pompeia que d'aquesta institució docent en sortiren bons músics (com el P. Robert de la Riba), artistes (com el P. Josep M. de Vera) i humanistes (com el P. Nolasco del Molar). El P. Nolasco del Molar fou el primer noi de l'escolania pompeiana que professà com a religiós entre els framenors caputxins de Catalunya l'any 1919.

Pel que fa al dispensari pompejà, ja des del moment de la seva creació el dia 2 juny de 1914, fou dirigit pel Dr. Gaspar Costa, qui comptà amb la col·laboració desinteressada dels principals metges de Barcelona i, també, amb la generositat d'alguns laboratoris i farmàcies que regalaven medicaments a benefici dels pobres que acudien al dispensari procedents de tots els barris de Barcelona. L'any 1919, el butlletí

«Una de les realitzacions més agosarades de l'obra pompeiana fou la creació de la Societat Sportiva Pompeia, inaugurada el dia 7 de desembre de l'any 1913»

dominical de Pompeia oferí una síntesi de les activitats i desenvolupament del dispensari: «*Nuestro dispensario médico consta de trece médicos y varios practicantes; atienden a los enfermos con esmero y detenimiento [...] Tiene especialistas para enfermedades de niños, enfermedades de garganta, nariz y oído, enfermedades de ojos, y enfermedades de la mujer; tiene aún electroterapia y dentista. Tiene un pequeño laboratorio y decisión para ampliarlo. Ahora abre en sus locales*

una nueva sección; crea un sector de medicina homeópata.»

Una de les realitzacions més agosarades de l'obra pompeiana fou la creació de la Societat Sportiva Pompeia, inaugurada el dia 7 de desembre de l'any 1913. Aquesta entitat s'ubicà a la cruïlla de l'avinguda Diagonal amb el carrer de Casanova, al costat de la travessera de Gràcia, i nasqué orientada al servei de l'esplai catòlic de nois i noies. La premsa del moment se'n féu ampli ressò, especialment de la festa inaugural del camp d'esports, tot fent esment d'un cert tarannà elitista en la societat esportiva, on el futur escriptor Josep Pla hi féu una temporada d'escriurent: «*Inauguración del Campo de Sports de la Sociedad Sportiva Pompeya. En esta sociedad, fundada y patrocinada por los RR. PP. Capuchinos, figuran inscritas las más conocidas familias de la buena sociedad de Barcelona*»; Cf. *La Actualidad* (1 maig 1915) p. 1.

La Societat Sportiva Pompeia, junt amb les representacions teatrals de caràcter mixt, com ara *Els pastorets*, que escriví Josep M. Folch i Torres (i que l'any 1916 foren estrenats al Coliseu Pompeia), foren algunes de les accions culturals i recreatives més agosarades que tingueren lloc a l'entorn del santuari pompejà. El Coliseu Pompeia ocupà l'edifici de l'antic Teatre Modern, adquirit l'any 1915 pel Patronat de Pompeia. El Teatre Modern era una edificació situada a la Travessera de Gràcia prou àmplia per acollir bona part de l'obra social desenvolupada pel Patronat pompejà: dispensari, rober i escoles gratuïtes. El Coliseu Pompeia fou inaugurat l'any 1915, amb la presència de l'arquebisbe de Beirut, el ja esmentat monsenyor Athanasios Savoia, junt amb l'exsoldà de Marroc Muley Afid. L'estrena consistí en la representació d'una peça del comediògraf arenyenc Josep M. Arnau.

Les representacions teatrals del Coliseu Pompeia van causar força problemes al P. Rupert, tants, que la Nunciatura i el Govern de Madrid, tramitaren la deportació de Barcelona de Rupert M. de Manresa acusant-lo de fomentar les associacions mixtes i les representacions teatrals poc pietoses i de ser, és clar, un eclesiàstic massa «modernista», és a dir catalanista, car darrera del terme «modernista» s'hi camuflaven les acusacions als eclesiàstics vinculats al moviment de represa cultural catalana.

Després de la conferència, fra Juli Massagué, custodi del santuari, saludà els assistents i, seguidament, fra Jacint Duran, ministre provincial dels caputxins, clogué l'acte amb la presentació de l'estudi *Pompeia: orígens històrics d'un projecte agosarat*, que acaba de publicar l'editorial Mediterrània coincidint amb la commemoració del centenari pompejà que, ajudant Déu, es clourà per la festa de la Puríssima d'enguany en el marc d'una solemne concelebració eucarística que tindrà lloc a les 12 del migdia.

Tortosa

Nou curs a l'Institut Superior de Ciències Religioses

En el primer quadrimestre hi ha un total de 52 alumnes inscrits

Víctor Manuel Cardona
Tortosa

Amb la reunió del claustre de professors de l'Institut Superior de Ciències Religioses a distància Sant Agustí de la Universitat Pontifícia Comillas a la seu de Tortosa, el 29 de setembre passat, es donava per inaugurat el nou curs acadèmic 2010-2011 que tindrà, en aquest primer quadrimestre, 52 alumnes amb un total de 21 assignatures.

Una de les notícies més esperades pels professors de la seu de Tortosa era els resultats dels tres alumnes que a l'estiu s'havien presentat a examen a Madrid, a la Universitat Pontifícia Comillas, per aconseguir el títol de diplomatura en Ciències Religioses. I la veritat és que van ser les esperades: 2 aprovats i un suspès. Va ser un moment d'alegria veure l'èxit i la bona marxa de la seu tortosina que va formant i educant religioses i laics d'arreu del territori diocesà i extradiocesà.

Després va venir el moment d'explicar les novetats del curs. Una va ser la de suprimir el quadrimestre de l'estiu. Cada cop hi ha menys alumnes en aquest temps, els professors també fan vacances... les dificultats han portat la direcció a fer tot el curs en només tres quadrimestres i deixar els mesos de l'estiu—juliol, agost i setembre—de vacances i per preparar tesines i treballs.

La grata sorpresa per a tots és el nombre d'alumnes que estan ja en lli-

Cada cop més alumnes s'interessen pels estudis de Ciències Religioses.

cència, quatre en total, que vol dir que han passat classes, treballs, exàmens, i el tribunal a Madrid. A més, vol dir que hi ha gent interessada a aprofundir més en l'estudi de la teologia i preparar-se bé per oferir bona qualitat del seu mestratge. L'altra sorpresa agradable va ser el nodrit grup d'alumnes del primer quadrimestre, 52 alumnes. Alguns van intentar fer algun suggeriment sobre els motius d'aquesta alta matriculació, però el fet és aquest, i ens n'alegrem perquè dóna vitalitat i exigència als docents de la seu de Tortosa. Cal tenir en compte que els tres cursos de diplomatura en Ciències Religioses suposen

«En aquesta realitat es veu el compromís educatiu i formatiu de la diòcesi tortosina i la bona preparació dels laics i laiques»

un total de 1.500 hores i un preu de matrícula de 2.233€ cosa que suposa per part dels alumnes, treball, esforç, sacrifici i molt d'interès. I la llicenciatura és un total de 900 hores a més de la matrícula i el treball final o tesina, que ha de ser dirigida per un professor de Tortosa i enviada a corregir i aprovar a Madrid.

També es va presentar la nova forma *on line* de presentar els treballs i seguir algun curs, cosa que suposa una nova metodologia, així com el fet d'adaptar-se a les noves tecnologies compaginant la tutoria presencial amb la feta pels canals que presta internet.

Cal també aquí fer menció dels cursos que es donen al Campus de Tortosa de la Universitat Rovira i Virgili per als alumnes de magisteri que volen obtenir la Declaració eclesiàstica de competència acadèmica per poder fer les classes de religió, principalment a les escoles del bisbat.

De fet hi ha prop de trenta alumnes que aquest curs hauran de realitzar, de setembre a maig, 24 crèdits dividits en quatre matèries: El missatge cristià – Introducció a la Bíblia; Església, sagraments i moral cristiana; Religió, cultura i valors; Pedagogia i didàctica de la Religió.

En aquesta realitat es veu el compromís educatiu i formatiu de la diòcesi tortosina i la bona preparació dels laics i laiques per poder «donar raó de l'esperança» en la qual creiem.

Les parròquies de l'Aldea pelegrinen a Roma

V.M.C. / L'Aldea

Amb motiu del 850è aniversari de la fundació de la parròquia de l'Aldea, les dues actuals —Sant Ramon i Sant Josep— han organitzat una peregrinació a Roma, del 8 a l'11 d'octubre amb la participació a l'Àngelus del Papa a la plaça de Sant Pere del Vaticà.

Dels diferents actes preparats per a tot l'any 2010 en què es commemora el 850è aniversari de la parròquia de l'Aldea, el que estava programat per aquest mes d'octubre era la peregrinació a la Ciutat Eterna, Roma. Un grup de 26 pelegrins, acompanyats pel rector de les dues parròquies que hi ha ara a l'Aldea, van pelegrinar durant quatre dies per la ciutat on hi ha enterrats Pere i Pau, els dos grans apòstols de Jesucrist.

El primer dia, després d'una bona matinada, els pelegrins visitaven els Museus Vaticans, on quedaven enlluernats per la Capella Sixtina i sobretot pel gran Judici Final de Miquel Àngel. Després va ser el moment d'arribar a la basílica vaticana, on van resar la professió de fe davant la tomba de sant Pere, pregant pels qui no havien pogut venir per malalties de darrera hora, pels membres de les comunitats de l'Aldea, per la diòcesi de Tortosa, per l'Església universal i per la pau arreu del món.

L'arribada a l'hotel va ser ja per anar

a descansar després d'un dia intens de viatge i de visites. El dissabte 9 va ser el dia de visitar, al matí, els monuments arqueològics més importants de la Roma clàssica: Colosseu, Fors Imperials i de Trajà, el Capitoli, el Circ Màxim, la Boca de la Veritat i els temples que hi ha davant d'ella, la plaça de Venècia... A la tarda va ser el moment de visitar dues basíliques majors: Santa Maria la Major i Sant Joan del Laterà, on van celebrar l'Eucaristia. Després van continuar la visita turística: la plaça Navona,

Fontana di Trevi, Panteó. Després de sopar, una ruta turística de més d'hora i mitja per la ciutat va fer gaudir d'una mirada nova de la ciutat i dels seus encants. La parada va ser davant de Sant Pere del Vaticà, on tots junts van resar el Credo. Els més valents encara van anar a visitar el Trastevere per veure l'impressionant ambient festiu i juvenil d'aquella zona.

Diumenge va iniciar-se amb la visita a les grans places de la ciutat: plaça d'Espanya, plaça del Popolo... per ar-

ribar a l'Àngelus del Papa a la plaça de Sant Pere. Després de resar la salutació angèlica amb el Papa i la multitud ja va ser l'hora d'anar a dinar. A la tarda va ser el temps d'anar a celebrar la missa a Sant Pau Extramurs. Es visitaven així les quatre basíliques majors i s'oferia la possibilitat de guanyar el jubileu.

Després va ser el moment de fer el gelat vora la plaça Colonna, visitar la Fontana di Trevi a la nit, i el Panteó i la plaça Navona. Després de sopar es va poder assaborir el fantàstic passeig que va de plaça Navona fins al Vaticà passant pel Tíber, el Palau de Justícia i el Castell del Sant Àngel.

Dilluns, el darrer dia, es va tornar a Sant Pere del Vaticà per celebrar l'Eucaristia —amb la casualitat que allí se celebrava la memòria del beat Joan XXIII perquè era l'aniversari de la inauguració del Concili Vaticà II, pel qual van donar gràcies—, visitar les tombes papals, especialment la de Joan Pau II, sempre plena de gent i els més agosarats pujar a la cúpula de Sant Pere. Encara va quedar temps per anar a fer les darreres compres abans de dinar, ja que després es va anar a les Catacumbes de santa Priscila per marxar en acabar cap a l'aeroport per tornar a casa cansats, contents i esperançats per continuar vivint la nostra fe, procurant aprofundir-la i celebrar amb més freqüència i intensitat.

Mallorca

«La presència de Mallorca a països de missió dóna vitalitat a les comunitats d'aquí»

Sebastià Salom, missioner a Burundi

Cristina Sánchez
Palma de Mallorca

Després d'una vida entregada a la diòcesi, Sebastià Salom, sacerdot diocesà, tornà fa tres anys a Burundi, on l'any 1969 ja va fer-hi una primera experiència d'acompanyament. Amb ell parlem d'esperança, de reptes i d'incertesa en el futur d'un continent cada vegada més pobre.

No és la primera vegada que residiu a Burundi.

L'any 1969 vaig arribar per primera vegada a Burundi i hi vaig estar cinc anys que era el compromís que els capellans contrèiem en aquell temps. Sis anys més tard em vaig tornar a oferir per anar-hi, i així ho vaig fer. Després d'un llarg parèntesi de vint-i-busques anys hi vaig tornar fa tres anys. A Burundi faltava gent i si esperava una mica més els anys se'm tirarien a damunt.

Com recordau aquella primera estada a Burundi?

Jo no vaig ser dels primers que hi anaren. Quan arribàrem els de la segona promoció, els mallorquins ja tenien dues parròquies confiades. La independència del país era recent, del 1962, i em vaig trobar una nació que no estava preparada per ser independent. Hi havia una lluita per obtenir el poder, però entre la gent es vivia una certa calma encara que a les altes esferes hi hagués tensions polítiques. Ara bé, el 1972 va començar un conflicte seriós de races que ha durat fins fa poc. Ara pareix que tornam a entrar en una fase de relativa pau i tranquil·litat, que és el primer que es necessita no tan sols perquè els missioners puguem fer feina, sinó perquè els organismes internacionals ajudin, les ONG s'animin a anar-hi, els comerciants vulguin invertir..., i el país surti endavant.

Com rep un jove sacerdot aquest canvi tan radical?

Jo tenia clar que anava a ajudar el grup de mallorquins, i si et trobes a gust amb el grup, les dificultats passen a un segon terme, encara que hi són. A Burundi hi ha dues llengües oficials, que són el francès i el kirundi. Jo vaig arribar allà sense saber-ne cap de les dues. I comences en un centre de llengua que explica en francès la llengua kirundi. Jo tenia 25 anys, i es veu que en aquesta edat hi ha més capacitat d'aprendre... (rialles) A més, hi ha el cop del contrast. Veure una gent tan pobra, i alhora tan feliç perquè no han conegut altra cosa. I comparar-ho amb el nostre món et crea molts d'interrogants, fins i tot que afecten la teva fe: «Com és possible que siguem tots germans fills d'un mateix Déu? Déu vol això? Déu ens ha creat rics i pobres?» Déu demana que tots siguem germans i si a Burundi hi ha el 50% d'infants que moren abans dels tres anys no és

perquè Déu ho vulgui, sinó perquè la humanitat no ha sabut progressar plegats, no ens hem sabut conèixer i ajudar. Per tant la culpa no és de Déu, és nostra, de no haver sabut fer costat als germans pobres.

Ja n'estau curat, d'aquesta impressió?

Ara les reflexions han anat d'una altra manera. És cert que en trenta anys Burundi ha progressat: la gent vesteix millor, va més arreglada, les cases estan millor, els nins no es moren tant per mala alimentació... Però resulta que si ells han avançat deu quilòmetres, Europa n'ha avançat cent. Ara encara estam més enfora uns dels altres. I crec que ells ho han detectat. Em pensava veure fa trenta o quaranta anys que Burundi tenia il·lusió i esperança per sortir de la seva pobresa per ell mateix.

«Em pensava veure fa trenta o quaranta anys que Burundi tenia il·lusió i esperança per sortir de la seva pobresa per ell mateix. Ara sembla que han posat les regnes damunt el mul i han desistit»

Ara sembla que han posat les regnes damunt el mul i han desistit. Veuen aquest món europeu tan enfora d'ells que ara només paren la mà. Si han de fer una escola o menjar bé, és gràcies als europeus.

Aleshores?

És vera que els hem d'ajudar, però hauríem de saber-ho fer perquè ells mateixos se'n sortissin. És el famós proverbi: no els hem de donar el peix damunt la taula, cuinat i ben arreglat, sinó la canya de pescar. I fins i tot els hem d'ensenyar com trobar una canya. Això és molt més difícil que donar-los coses. Si al Tercer Món només els donem coses no sé quin favor els feim.

Hi ha motius per a l'esperança?

El món occidental fa tanta via i ells avancen tan a poc a poc en relació amb nosaltres! És cert que ells han augmen-

tenen? Val més ensenyar-los a treballar amb les seves eines tradicionals. Cada any, sis o set joves surten amb les eines i elements bàsics per fer el mobiliari que es necessita en una casa. També tenim un petit restaurant —tal vegada sigui pretencios dir-li restaurant— on, amb l'equivalent a 15 cèntims d'euro, tenen una menjada. No interessa guanyar-hi, però tampoc perdre-hi, perquè si un dia ens n'anam els qui regenten aquest restaurant l'han de poder mantenir no amb les ajudes de fora sinó ells mateixos. Hi ha un taller de cosir, amb un bon grup d'al·lotes, sense interès de molt de lucre però que puguin subsistir.

I pel que fa a l'educació?

A la parròquia es fa una alfabetització a les persones que no han tengut oportunitat d'anar a escola, i també una catequesi als al·lots escolars. La meitat de la població no és catòlica, però intentam oferir allò que tenim. Durant aquest tres anys he fet classe a les escoles secundàries, i d'una seixantena d'alumnes només n'hi ha 20 de catòlics. És gratificant perquè veus un interès que aquí seria impossible.

Com veis el futur de la missió de Burundi?

La resposta és o «malament» o «que haurà de canviar». Actualment som tres capellans mallorquins de més de 60 anys. I tres germanes de la Caritat més o manco d'aquesta edat. Si no hi ha un relleu, si no vénen capellans o monges joves, la nostra presència haurà d'acabar. Però tal vegada pot continuar d'una altra manera. Potser amb altres projectes, amb seglars, amb ajudes d'altres tipus, amb un compromís econòmic..., però tot això està per concretar.

És possible la cooperació seglar?

A Burundi és especialment difícil la cooperació amb seglars per mor de la llengua. Allà només sap francès la gent que té estudis superiors. I si ajudes en un dispensari necessites sempre qualcú que t'ajudi amb la traducció. És necessari que les persones tinguin un parell d'anys per aprendre la llengua, conèixer la situació i llavors aportar qualque cosa.

De fet a Burundi a la nostra diòcesi hi ha moltes ordenacions de capellans natis. Fa 30 anys la nostra presència era necessària perquè no hi havia capellans suficients per atendre els cristians; actualment no és tant per suplir una manca de capellans sinó que és més testimonial. Veure que esglésies d'altres països venen a ajudar-nos aquí. I l'intercanvi és molt interessant. A la nostra diòcesi hi ha set o vuit capellans que han estudiat a Espanya, a Burgos i Toledo, per exemple. Crec que som jo el primer que me n'he enriquit, i la presència de Mallorca a països de missió al final ens dóna vitalitat a les comunitats d'aquí.

tat el preu dels productes que venen, però en una proporció molt inferior a allò que han de comprar que els ve de fora. Així l'abisme entre el primer i el tercer món es fa més gran. I és en certa manera el que passa a nivell més petit entre les empreses grans i les petites. Les grans van creixent i enriquint-se, i les altres cauen dins el pou de la crisi.

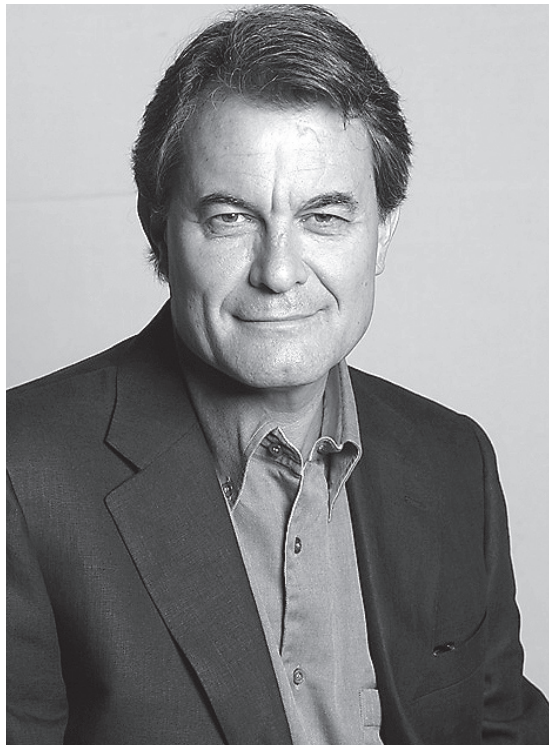
Quina és la vostra ocupació actualment?

Ajudam en allò que podem, conscients que no resollem el problema de fons. Tenim la parròquia, amb el que suposa de predicar la paraula de Déu, ajudar-los a entendre la fe cristiana..., però va unit necessàriament a qualsevol projecte de progrés. Ara hem engegat una fusteria, però també una escola de tot i fusters. I no amb maquinària moderna, que amb ajuda de Mallorca la podríem tenir. Per què comprar aparells sofisticats amb electricitat si no en

Els candidats responen a...

ARTUR MAS

Candidat de Convergència i Unió

❶ La Sagrada Família és efectivament un atractiu turístic de primer nivell, un exponent cultural i arquitectònic del nostre país i un espai de trobada. I a nivell simbòlic, la Sagrada Família simbolitza alguns dels trets més positius que configuren la societat catalana. La capacitat d'emprenedoria, d'arriscar, de ser creatiu, d'innovar, de pensar en el futur, d'obertura, de treball col·lectiu per a una obra comuna i popular, de mirar més enllà, són conceptes clarament presents en una de les obres més destacades d'Antoni Gaudí i alhora són virtuts que han definit els catalans al llarg del temps fins avui i que ens han permès avançar. En aquest sentit, la Sagrada Família és també una oportunitat per donar a conèixer el nostre país i posar-lo en valor de cara al futur com un dels nostres referents. Ens obliga, però, a fer les coses bé, especialment en aquests moments, i a fer pedagogia sobre el seu origen i el seu significat.

❷ Tots els guanys que es facin en matèria de polítiques socials a Catalunya són positius per configurar una societat més cohesionada i justa. Ara, bé, aquests avenços han de ser reals i en cap cas no es poden crear unes expectatives que després no es compleixin. Això és el que ha passat amb la llei de la Dependència i la llei de Serveis Socials. Havia de ser el quart pilar de l'estat del benestar, però a l'hora de la veritat la manca de finançament (tres de cada quatre euros els posa la Generalitat!), la imposició d'un model per a tot l'Estat sense tenir en compte les necessitats de Catalunya i el cost diferencial de la vida que hi ha aquí, juntament amb la mala gestió per part del govern tripartit han provocat la decepció a milers i milers de persones dependents, que encara avui no han rebut cap prestació o bé n'han rebut una que no s'adequa al que els caldria. Per tot això, el nostre objectiu és impulsar un model de promoció de l'autonomia personal i de vida independent català, que presti atenció i serveis a les persones en situació de dependència d'acord amb les necessitats dels ciutadans de Catalunya i no del conjunt de l'Estat. En matèria de finançament, és evident que caldrà reclamar que l'Estat pagui la part que li pertoca de la llei de la Dependència i no com ara que la majoria del pes recau sobre la Generalitat, però sobretot ens caldrà reclamar un model de finançament propi per a Catalunya, un concert fiscal català, per poder decidir sobre la totalitat dels recursos que generem els catalans, posar fi al dèficit fiscal i sobretot poder desenvolupar unes polítiques socials més avançades que ens ajudin a cohesionar més el país. En aquest sentit, comptem amb la societat civil tant a l'hora de reclamar el concert fiscal català com a l'hora de desenvolupar les polítiques socials al nostre país.

JOSÉ MONTILLA

Candidat del Partit Socialista de Catalunya

❶ Els socialistes considerem que és gairebé impossible afegir encara més càrrega simbòlica a la Sagrada Família, donat que és reconeguda arreu del món com una icona de Catalunya. A més, per nosaltres aquesta construcció significa l'exemple paradigmàtic de la manera de fer dels catalans: la persecució d'un objectiu fins a arribar a assolir-lo mitjançant l'esforç de la societat civil, en aquest cas un centre de culte cristià que omple d'orgull molts catalans.

❷ Efectivament, la societat civil, i molt especialment les entitats del Tercer Sector, van tenir un paper important en l'impuls d'aquestes dues lleis. També cal tenir en compte, però, que han estat governs d'esquerra a Catalunya i Espanya els que les han tirat endavant. De fet, la llei de Serveis Socials va ser, precisament, la primera a aprovar-se sota la meua presidència i no va ser un fet casual, sinó tota una declaració d'intencions: les persones i el seu benestar han estat la prioritat per al meu govern.

JOAN PUIGCERCÓS

Candidat d'Esquerra Republicana de Catalunya

de difusió d'uns valors àmpliament compartits. Cal doncs treballar des de les institucions per assolir aquest objectiu i cercar la complicitat del conjunt d'organisme internacionals en aquesta tasca. Aquesta és la meua visió política, de com crec que es pot potenciar la força simbòlica de la Sagrada Família.

❷ Abans de l'aprovació de la llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, el 5 d'octubre de 2006, Esquerra ja va advertir que la seva aplicació necessitaria que any rere any en el marc dels Pressupostos Generals de l'Estat es garantís el seu correcte finançament. Malauradament, ben aviat vàrem poder constatar la manca de lleialtat institucional per part del Govern de l'Estat cap a les comunitats autònomes en aquest àmbit, fet que va comportar que en el cas de la Generalitat de Catalunya, s'haguessin d'assumir uns costos molt importants que inicialment no s'havien previst. A tall d'exemple, només indicar-li que l'any 2009, el Govern de Madrid només va aportar 1€ per cada 2,5€ que invertia Catalunya, molt lluny doncs del 50% del que preceptivament havia de transferir. Amb tot, l'esforç que el Govern a dut ha terme al llarg dels darrers anys ha estat molt notable i en aquest sentit voldria destacar que dels 272 milions d'euros destinats a dependència l'any 2003 hem passat a prop de 1.190 milions per l'any 2010. No tingui cap dubte doncs que reclamarem un major esforç inversor que faci possible dotar aquestes dues lleis dels recursos necessaris pel seu desplegament. Alhora, li garanteixo que els nostres diputats i senadors de Madrid seguiran exigint de manera reiterada al Govern de l'Estat, el compliment íntegre de la llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, i per tant el seu correcte finançament.

❶ Ben aviat, tindrà lloc la consagració de la basílica de la Sagrada Família que de ben segur serà tot un èxit. Un moment doncs, molt important per a aquest temple i per a tots aquells catalans i catalanes de conviccions catòliques. Tanmateix, aquest esdeveniment serà un fet puntual en la seva llarga història, mentre que la seva projecció serà permanent. I per això, des de Catalunya hem de vetllar perquè els anhels que Gaudí va esculpir en pedra arribin a tot el món. La Sagrada Família no pot limitar-se a ser un dels monuments turístics més importants del nostre planeta, com tampoc un dels temples catòlics més extraordinaris. Ans al contrari, justament cal aprofitar aquesta projecció internacional a potenciar aquesta basílica i per extensió la ciutat de Barcelona i el nostre país, com un pol d'atracció i alhora

JOAN RIGOL

President-delegat de la junta constructota de la Sagrada Família

❶ La Sagrada Família és un monument que atreu molts visitants, és un símbol de la cultura i de la catalanitat de Gaudí, és un espai de l'esperit obert a tothom, és un temple cristià. Des de la seva visió política, creu que es pot potenciar la força simbòlica de la Sagrada Família?

ENRIC OLLÉ

Portaveu de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya

❷ Gràcies a la pressió de la societat civil, es va aconseguir la llei de les Dependències, a tot Espanya, i la llei de Serveis Socials a Catalunya. Aportaran els diners suficients per aconseguir un desenvolupament correcte d'aquestes lleis?

ALÍCIA SÁNCHEZ-CAMACHO

Candidata del Partit Popular de Catalunya

❶ La Sagrada Família és, en primer lloc, el que Gaudí volia que fos: un temple cristià que a les seves parets expressa d'una forma única els principis de la fe cristiana. Que, a més a més, sigui una icona cultural de la ciutat de Barcelona, de Catalunya i del conjunt d'Espanya —ja que Gaudí se sentia profundament català i espanyol— és la conseqüència del geni del propi creador.

La funció simbòlica principal que té la Sagrada Família és estrictament confessional i no seria bo que des d'instàncies polítiques es volgués convertir aquest recinte sagrat en una altra cosa. És un temple sagrat que està obert a tots, que és universal i no ha de distingir ideologies o colors polítics.

Dit això, és evident que les administracions públiques tenen l'obligació de donar suport a la promoció de la Sagrada Família com a valor cultural o turístic.

❷ Aquestes lleis es van fer per consens en un moment en què la situació econòmica encara no havia entrat en crisi total. Ara estem en un moment de col·lapse que ha erosionat, juntament amb les errònies polítiques de despesa socialista, la capacitat financera de l'estat, de la Generalitat i dels ajuntaments.

Els recursos no neixen de l'aire. Hem de ser conscients que el ritme de l'aplicació d'aquests drets serà més lent i dependrà de la recuperació econòmica. No és possible gastar el que no es té. No podem augmentar els ingressos si l'economia cau, perquè la pressió fiscal ja és molt elevada per a les petites, mitjanes empreses i per a les famílies. Els socialistes han fet retalls desordenats i injustos de la despesa pública. Si l'economia no es recupera no hi haurà política social possible. Per això és necessari que Catalunya es compromet, no només a no donar suport a Zapatero sinó també a afavorir el canvi del govern a Madrid i no provocar crisis polítiques que posin en risc la recuperació econòmica.

JOAN HERRERA

Candidat d'Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa

❶ ICV-EUiA és una força política laica i la seva posició respecte de les creences filosòfiques i religioses és la de vetllar per l'exercici del dret de totes les ciutadanes i tots els ciutadans a la llibertat religiosa i de consciència, en el marc d'un estat democràtic i aconfessional. En el cas de la Sagrada Família, la gent de tot el món ve a visitar-la perquè és un referent cristià o pel seu valor arquitectònic singular? El seu reconeixement internacional, la seva declaració com a Patrimoni de la Humanitat ho són pel seu caràcter religiós —importantíssim— però igualment pel seu gran valor arquitectònic. La força de la Sagrada Família es projecta per si mateixa al món, perquè és l'expressió de la capacitat de creació d'un català universal.

❷ ICV-EUiA creiem que amb voluntat política i un canvi fiscal, on pagui més qui més té, es gravi l'especulació, es lluiti contra el frau fiscal i l'economia submergida, podem comptar amb els recursos per construir un veritable estat del benestar. La despesa social per habitant a Catalunya ha passat de 1.446 euros/any (2003) a 2.450 euros/any (2010).

Tot i això apostem per ampliar la Cartera de Serveis Socials per complir realment amb les lleis de serveis socials i d'autonomia personal. Volem incrementar les prestacions garantides, les ajudes de mobilitat i transport, de supressió de barreres arquitectòniques i adaptació d'habitatges, i els serveis de major abast com el SAD per a persones amb malaltia mental i les comunitats terapèutiques per a persones amb drogodependències. No podem permetre que els cicles econòmics adversos facin trontollar els drets de les persones.

ALBERT RIVERA

Candidat de Ciutadans-Partido de la Ciudadanía

❶ Naturalment que sí. La Sagrada Família és un temple que forma part de la cultura i arquitectura universal. La seva singularitat ens projecta al món.

❷ Malgrat els temps de crisi, C's aportarà els diners suficients perquè per a nosaltres els serveis socials són la base de la cohesió social, i el benestar social una de les nostres prioritats polítiques.

La veu del metge

La nostra memòria (1)

Les persones podem recordar els fets i els significats gràcies a un sistema complex de neurones escampades per diferents localitzacions especialitzades del cervell. El coneixement sobre la memòria és difícil perquè no hi ha un «òrgan de la memòria» aïllable i visible, com ara l'estómac o un ronyó. Les investigacions es fan sobretot a partir de casos de malalts o de processos quirúrgics causats per altres malalties. És complicat explorar el nostre cervell amb el nostre cervell: és difícil veure's un mateix.

Tipus de memòria humana

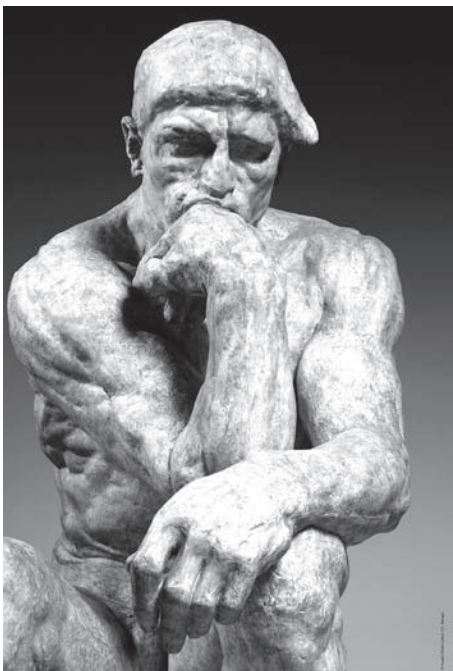
Determinats aspectes de la memòria poden permetre'ns comprendre'n els tipus, com funciona, els avantatges i els inconvenients.

1. El tipus més simple és la memòria

sensorial. És un magatzem d'informació en els sentits que prolonguen la durada de l'estimulació uns mil·lisegons. És l'encarregada que reconeguem com a destacat qualsevol canvi que hi ha al nostre voltant. Per exemple, si una persona va conduint, la seva memòria sensorial parará més atenció a vianants en moviment que als cotxes aparcats.

2. La memòria a curt termini o de treball és la part que s'encarrega que siguem conscients de la informació que ha estat captada pels nostres sentits. Així, emmagatzema la informació al cervell fins a quatre segons perquè es pugui fer servir en cada acció que s'està fent i es recarrega constantment amb nova informació que arriba des de la memòria sensorial.

3. La memòria a llarg termini és aquella en la qual s'emmagatzemen les vi-

«El Pensador», d'August Rodin.

vències, el coneixement, les imatges i els conceptes, adquirits tant des de fa segons com des de fa mesos o anys. La seva capacitat és enorme i desconeguda.

La memòria a llarg termini té dues maneres d'emmagatzemar-se: la memòria implícita i l'explícita. La memòria implícita és inconscient, fàcil d'aprendre i conté els hàbits, les respostes emocionals i els procediments rutinaris que permeten que fem actes automàtics: aixecar-se, caminar, anar amb bicicleta, etc. La memòria explícita és intencional, conscient, s'activa per preguntes i es pot relatar verbalment, però perquè sigui útil necessita que el que s'hagi memoritzat estigui organitzat i relacionat.

Característiques dels records

- Els records no són còpies exactes de les informacions, sinó que la memòria els reelabora en el moment de la recuperació, per la qual cosa un mateix record es recorda de manera diferent segons les circumstàncies.
 - La recuperació d'un record és més fàcil si es fa en el mateix context on va passar l'aprenentatge o en el mateix estat d'ànim que quan es va instaurar.
 - Es recorda més bé la informació quan està més ben organitzada o quan va ser viscuda en comptes d'apresa.
 - Recordem omplint els forats de la memòria. De vegades, afirmem coses que no han passat, simplement perquè al cervell li sembla lògic que hagi estat així.
 - L'oblit està causat per saturació d'informació o errades en la recuperació, tot i que recordar-lo tot seria tan terrible com no recordar res.
 - Oblidar és tan important com recordar. Alguns cops l'oblit és un mecanisme de defensa per al dolor que ens fa reviure alguna cosa. D'altres, obsessionar-se per un record pot fomentar depressions i certa ruptura amb la realitat actual.
- Semblaria que la vida és un continu devenir, com si ens arrosseguéssim a tots amb els seus canvis. La memòria és la capacitat que ens permet mantenir les relacions en un present canviant i també «viatjar en el temps», i poder tornar a veure, conèixer o sentir el que ja ens va passar.

Frankie Gikandi obté el Premi Harambee a la promoció i igualtat de la dona africana

Redacció / Madrid

La kenyana Frankie Gikandi ha rebut el Premi Harambee 2010 a la promoció i igualtat de la dona africana, que «reconeix la seva tasca per treure de la pobresa i millorar la salut de la dona i els nens d'una de les zones més pobres de Kenya», va assenyalar Juan Luis Rodríguez Fraile, president de l'ONG Harambee.

«Des del 1992 —va explicar Frankie Gikandi— mirem de donar formació professional a les dones que treballen en la recol·lecció del te a la zona de Limuru perquè puguin sortir de la pobresa i no caure en les xarxes de la prostitució. En aquests pocs anys, a Kimlea hem instal·lat tallers i centres de formació professional, escoles bressol i una petita clínica en els quals hem format més de dos mil dones i hem atès més de vint mil pacients.» Gikandi va comentar que «la dona rural a Kenya i pràcticament arreu del continent africà viu com una autèntica esclava. És l'esclavatge en el

segle XXI».

La directora de Kimlea va afirmar que «la majoria de les dones rurals no han tingut cap tipus d'educació. Les més afortunades recullen te o cafè per un euro al dia, la qual cosa no els dona per viure amb un mínim de dignitat». «Però sóc optimista —va afegir—, perquè formant la dona, Àfrica sortirà endavant.»

Gikandi va dir que la manca d'educació implica misèria i persones amb els drets limitats. «Estem convençuts que l'educació no només és la base de l'emancipació, sinó també de la dignitat i del futur», va assegurar.

Harambee promou iniciatives d'educació a Àfrica i sobre Àfrica a través de projectes de desenvolupament en l'àrea subsahariana i d'activitats de sensibilització en la resta del món, amb l'objectiu de difondre els valors, les qualitats i les possibilitats de futur de la cultura africana. Fins ara ha finançat 28 projectes a 14 països africans, tots ells impulsats per organitzacions africanes.

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi
per 117€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom
Cognoms
Adreça
Població
DP
Tel.
NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 117€
per any
☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Dos pagaments semestral
de 58,50€
☐ Domiciliació bancària
(ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte
els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció
al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat
Oficina
DC
Compte
Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Novahumanitas aposta per la maduresa personal

L'entitat inicia el nou curs amb diverses propostes que tenen la creu com a fil conductor

Redacció / Barcelona

«Qui no porta la seva creu i em segueix, no pot ser deixeble meu.» Aquestes paraules que l'evangelista Lluc posa en boca de Jesús, que aparentment poden semblar dures i inhumanes, marcaran els objectius i els projectes d'enguany de l'associació d'inspiració cristiana Novahumanitas. Són paraules que ben enteses i ben viscudes «poden ser portadores d'una gran humanitat i d'una gran felicitat», explica Mn. Josep Font, responsable de l'entitat a Catalunya. «A fons, el Crist ens invita a posar les coses al seu lloc: Déu al seu lloc i nosaltres al nostre —afegeix— I ens convida a cadascun de nosaltres a ser el que som en la profunditat de nosaltres mateixos dins la infinita varietat i riquesa amb què Ell ens ha creat. Es diu que, “quan Déu fa una persona, trenca el motllo” per expressar la infinita varietat de les riqueses personals de cada u.»

Per als membres de Novahumanitas, la humanitat és com un immens jardí en el que hi ha tot tipus de plantes, arbres i flors. «La creu que se'ns demana portar —continua dient Mn. Font— és la de treballar seriosament per ser unes persones madures, ser el que som en la nostra profunditat. Perquè Déu ens ha fet a imatge i semblança seva!» Si la persona és el que és de debò, ja farà bones obres, ja donarà bons fruits, com la pomera que té bona saba, dona bones pomes. «I així serem molts útils a la societat i a l'Església —exclama el responsable de l'entitat a Catalunya—, donarem molta gloria a Déu i serem molt feliços. En la proposta de Novahumanitas, «l'important és ser; no fer, ja que les persones fem segons som».

La primera creu que, segons Novahumanitas, es demana a la persona és la de fer un treball seriós d'autoconeixement. L'imperatiu de conèixer-nos a nosaltres mateixos ve de molt lluny. Expressat en l'oracle de Delfos i recollit posteriorment per Sòcrates, és una constant en els grans pensadors i en els sants. Aquesta associació, precisament, ofereix mitjans per conèixer-nos. A

«El món d'avui està necessitat de persones madures humanament. La maduració humana ajuda a la descoberta vital del Crist»

través de tècniques molt senzilles fa prendre consciència i «experimentar» el conjunt de realitats internes que constitueixen la persona, el seu funcionament i la seva mútua interacció en la vida quotidiana. Novahumanitas ajuda la persona a descobrir les seves principals riqueses, les seves qualitats i característiques (la petjada de Déu en ell) i n'ensenya a gaudir-les i a desenvolupar-les. Ajuda també a descobrir les «ferides», que són com les pedres que no deixen créixer les llavors positives que Déu ha posat en cada home. I la persona va veient les disfuncions que li impedeixen portar una vida harmoniosa i feliç.

La construcció interior d'una persona és un treball laboriós i llarg. Jesús ens convida a portar aquesta creu. La descoberta dels valors personals, a vegades, és lenta. I no n'hi ha prou amb descobrir-los; cal viure'ls. «La millor

manera de fer créixer les nostres riqueses interiors és practicar-les i saber-ne gaudir», assegura Mn. Font. Sovint, a més, les ferides o mals funcionaments impedeixen veure les riqueses de l'ésser humà i gaudir-ne. Cal reeducació, constància, treball interior. Novahumanitas ofereix mitjans per anar fent aquest camí de reconstrucció de la persona, ajudant-la a ser el que Déu l'ha fet en el seu interior. És com el jardiner que ajuda cada planta a ser el que és en la seva llavor.

«Les persones, que porten seriosament la creu de treballar per ser el que són en la profunditat d'elles mateixes, molt aviat en veuen els fruits —explica el prevere gironí—. S'adonen de quan actuen des del millor que tenen dins o des de la seva sensibilitat o el seu cos. Creixen en autoestima. Experimenten felicitat que els produeix actuar amb fidelitat i coherència. I creixen en seguretat interior, en llibertat i en felicitat. I, en estar feliços, poden donar felicitat als qui els envolten.» I afegeix: «El món d'avui està necessitat de persones madures humanament. La maduració humana ajuda a la descoberta vital del Crist. I, quan hi ha persones madures i amb una vida d'oració profunda, la presència salvadora del Crist es fa evident i es va creant la Nova Humanitat.»

L'associació Novahumanitas, estre-

tament vinculada als valors cristians, ofereix una psicologia aplicada, una psicopedagogia del creixement de la persona. Està inspirada en la psicologia humanística (Carl Rogers, Viktor Frankl, Abraham Maslow, etc.). Posa a l'abast de tothom els avenços de la psicologia moderna a través d'una metodologia senzilla, activa i inductiva. La finalitat profunda de l'entitat és ajudar la persona a descobrir les grans riqueses que Déu ha dipositat al seu interior i que pugui recolzar-se en aquestes riqueses per viure i servir més i millor. Això demana també un treball de curació de les ferides que tothom porta dins.

Novahumanitas vol ajudar les persones que desitgen descobrir i desenvolupar el seu potencial humà, que busquen créixer en profunditat de vida i en solidesa personal. «Vol ser un pont entre la psicologia i l'espiritualitat —matisa Mn. Font—, entre l'autorealització humana i la perfecció a la qual Déu ens crida.»

Novahumanitas ofereix cursos de formació (sessions), acompanyament en grup (iters) i acompanyament individual. Té dos tipus de sessions. Unes dirigides principalment a la formació humana en les quals s'utilitza un llenguatge universal: *Descobreix-te a tu mateix, La persona unificada...* I d'altres dirigides clarament al desenvolupament de la vida cristiana: *Viure avui el meu baptisme, Advent i vida cristiana...*

Hi ha un calendari de sessions. Les properes són: *Descobreix-te a tu mateix*, els dies 23-24 i 30-31 d'octubre a Barcelona, i *Determinar-me a créixer*, els dies 13-14 i 20-21 de novembre a Barcelona. Podeu consultar la pàgina web www.novahumanitas.org. Aquest any s'ofereix també una presentació extensa de Novahumanitas a tots els grups que ho desitgin (parròquies, centres, col·legis, catequistes...). Cal només ser un grup de persones interessades i trucar al tel. 616 164 006. «El nostre desig —acaba dient l'impulsor de Novahumanitas a Catalunya— és que hi hagi moltes persones que es puguin enriquir amb aquests mètode tan eficaç de creixement humà i cristià.»

El Barça dona suport al «joc net» a Colòmbia

Redacció / Barcelona

La Fundació del FC Barcelona acaba d'arribar a un poblet de la selva colombiana, a Selvas de Lipa, prop de la frontera amb Veneçuela, per animar infants i adults indígenes en risc de desplaçament a continuar endavant amb la seva vida a través de l'esport, els valors, les normes i el treball en equip. El projecte «Joc Net», que es fa en estreta col·laboració amb ACNUR (entitat de Nacions Unides per als Refugiats), vol ajudar a reconstruir entre grans i petits les normes de convivència trencades com a conseqüència de molts anys de violència.

Amb aquest projecte, els infants i joves de Selvas de Lipa redueixen el seu risc de desplaçament i subdesenvolupament mitjançant la recuperació d'espais d'integració, recreació i desenvolupament d'habilitats per a la convivència pacífica. Per això s'han creat equips sota el patronatge del FC Barcelona que apleguen

prop de 500 persones. Els entrenadors són educadors de pau que es reuneixen setmanalment amb els participants del projecte per formar els equips, establir les regles... Durant el desenvolupament de les activitats esportives, són els mateixos jugadors els qui vetllen pel joc net i posen en pràctica les regles bàsiques establertes anteriorment.

El projecte ha estat possible gràcies a l'aliança entre el Barça i ACNUR, que es va iniciar el gener del 2008 amb l'objectiu de promoure iniciatives a favor dels nens joves en situació de risc de desplaçament i susceptibles al reclutament forçat. La Fundació FC Barcelona pretén així potenciar la pau, el desenvolupament i la seguretat de les persones que han hagut de deixar casa seva. Avui dia, més de 100.000 infants i joves es beneficien de les activitats i infraestructures impulsades per les dues entitats, no només a Colòmbia, sinó també a l'Equador, Rwanda i el Nepal.

Anàlisi

La pedra que fa cent vint-i-cinc anys que no para de créixer

Josep M.
Aragonès
Canonge

El dia de Sant Josep de l'any 1882 es va posar la primera pedra del que havia de ser el temple expiatori de la Sagrada Família. Va oficiar la benedicció el bisbe de Barcelona, Josep M. Urquinaona i Bidot, gadità de naixença i barceloní de cor, que el 1880 havia aconseguit que el papa Lleó XIII proclamés la Mare de Déu de Montserrat patrona de Catalunya. Fou un gran esdeveniment de la ciutat que va comptar amb l'assistència de totes les autoritats barcelonines, civils i eclesiàstiques, així com també amb una gran gernació de barcelonins.

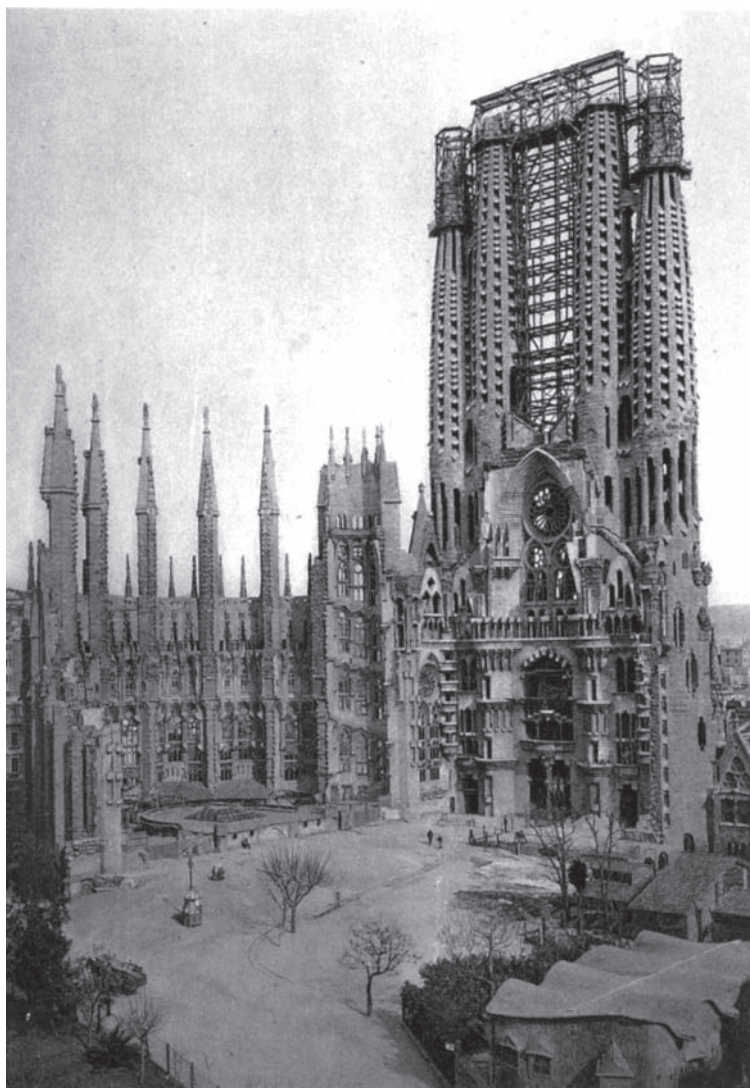
Feia tres mesos, el 31 de desembre del 1881, que el senyor Josep M. Bocabella i Verdaguer havia comprat un terreny de 388.000 pams —formen l'illa determinada pels carrers de Provença, Marina, Mallorca i Sardanya de l'Eixample barceloní— que va quedar de propietat de l'Associació de Devots de Sant Josep.

La col·locació de la primera pedra, més que un acte convencional, va ser la sembra de la llavor que va arrelar amb empena i fecunditat en el terra destinat a alçar-hi el temple. Tot seguit, es van fer les excavacions pertinents i es va iniciar la cripta, una rotonda d'uns 40 metres de diàmetre. Acabava de néixer el temple, que no pararia de créixer, desafiant totes les maltempsades, que no foren poques. I encara creix tirant cel amunt cap al final.

L'obra es va encarregar a l'arquitecte diocesà Francesc de P. del Villar, que ja l'any 1877 s'havia ofert a projectar gratuïtament els plànols del nou temple que havia de tenir tres naus, una cripta i un campanar en forma d'agulla, tot d'estil neogòtic, llavors usual en edificis religiosos.

Un arquitecte jove i enèrgic

Poc temps després d'iniciada la cons-

Estat de les obres de la Sagrada Família cap al 1915.

«Gaudí va imprimir al projecte del temple una renovació profunda»

truïció de la cripta, per discrepàncies en l'execució de l'obra, l'arquitecte Del Villar va renunciar a seguir en la direcció del temple. Aquell primer contratemps va donar pas a l'entrada d'Antoni Gaudí i Cornet, jove arquitecte de 31 anys, conegut ja com un home enèrgic i dotat d'una gran originalitat.

Per indicació de l'arquitecte Joan Martorell, el senyor Bocabella li va confiar el càrrec d'arquitecte del temple. Era el dia 3 de novembre del 1883 quan Gaudí es féu càrrec de l'obra començada i, sense cap sol·lemnitat, aquella primera pedra soterrada feia vint mesos va sentir el calfred de la renovació profunda que el jove Gaudí va imprimir al projecte del temple. Aquell 3 de novembre, l'endemà del dia dels morts, gràcies a la màgia del geni d'Antoni Gaudí, la primera pedra del temple va renéixer puixant i es va convertir en la pedra angular del temple de l'arquitecte de Déu.

Enguany celebrem el cent vint-i-cinquè aniversari d'aquells esdeveniments sorgits de l'espiritualitat d'un visionari que volia que Barcelona comptés amb un facsimil de la santa casa de Loreto i que, atrevit i genial, Gaudí va convertir en el símbol de la ciutat de Barcelona, conegut arreu del món i visitat constantment per multituds de persones. En admirar l'obra del geni, aquestes persones fan realitat aquella profecia de Gaudí que va anunciar un dia que vindria gent de tot arreu al temple de la Sagrada Família per donar glòria a Déu. Per això va voler que els campanars del temple clamessin enmig del traüt de la ciutat: «*Sanctus, sanctus, sanctus*» i, més amunt: «*Hosanna*» i «*Excelsis*», en acte d'adoració i, alhora, recordatori de la litúrgia celestial.

Enguany celebrarem amb goig aquest aniversari. Visitem el temple. Visquem-lo. És de tots.

Antoni Gaudí: un místic català

Xavier Biosca
Economista

L'arquitectura i fins i tot la genialitat d'Antoni Gaudí és coneguda i reconeguda arreu del món, però el que potser la gent no coneix tant és la font de la qual va brollar tota la seva inspiració i el sentiment patriota de la seva obra.

Sens dubte, Gaudí fou un místic, la qual cosa vol dir que dintre d'ell va trobar Déu, fruit d'una vida asceta i religiosa. Era de soca-rel, fill d'una família cristiana catalana tradicional, on la fe, el treball i la confiança en la Divina Providència eren el tarannà que els va bellugar tota la vida.

Com els grans sants, fruit de les penitències, va arribar a la inspiració celestial en la qual, dins del seu pensament, va identificar el que avui és el temple de la Sagrada Família amb la Jerusalem celestial.

Intimitat amb Déu

La seva joia i entusiasme eren tan grans que quan la gent li deia que allò que proposava era impossible, ell els contestava: «Jo treballo per Déu i el meu client m'ha dit que no té pressa.» Solament els grans místics

poden arribar a aquesta intimitat amb Déu.

Als seus col·laboradors els explicava que allò que estaven fent els depassava i solament es podria entendre comptant amb la Divina Providència. Quina confiança i quin encert quan, 125 anys després, veiem meravellats que ve gent de tot el món a veure el que s'està fent. El papa Benet XVI consagrarà oficialment el temple com a basílica el proper 7 de novembre.

La seva fe en Crist era tan gran que el va portar a concebre la creu de quatre braços, amb la qual va coronar tots els seus edificis. És més, la Sagrada Família va coronada amb una gegantina creu de quatre braços: un mira al Nord; un altre, al Sud i els altres dos, a l'Est i a l'Oest. El simbolisme és la universalitat de Crist i de la seva Església i que, si Déu vol, farà el cim del temple més alt de la cristiandat: 170 metres.

Era fill de Catalunya i avui català universal, i aquesta catalanitat, molt ben administrada pel que fou al seu amic, el gran bisbe Josep Torras i Bages, el va portar a projectar i construir en català, deixar senyals d'identitat catalana en tots els seus edificis i fins i tot a construir les façanes de la Sagrada Família amb les torres que representen els dotze apòstols, formant les quatre barres de la bandera catalana. Fe i pàtria; aquests van ser els motors de l'obra de Gaudí.

«Cal oferir coneixements teològics i metodologies per a l'animació en la fe»

Rafael Ruiz de Gauna, director de l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés

Miquel Àngel Codina

Rafael Ruiz de Gauna és llicenciat en Biologia i diplomat en Pedagogia del Lleure i Animació Sociocultural. És vice-president de la Taula del Tercer Sector Social (organització que aglutina més de 3.000 entitats socials no lucratives: associacions, cooperatives, fundacions, empreses d'inserció i centres especials de treball). També és gerent del Consell de la Joventut i Esplai de l'Hospitalet de Llobregat. Ha publicat nombrosos articles d'opinió sobre lleure educatiu, polítiques socials i tercer sector. Des de l'any 1988 treballa a la Fundació Pere Tarrés; el 2003 va ser nomenat director de l'Institut de Formació.

Quins són els objectius fonamentals de l'Institut de Formació?

L'Institut de Formació és una secció de la Fundació Pere Tarrés que es dedica a la formació i a la consultoria i estudis en l'àmbit socioeducatiu. Va iniciar el primer curs de monitors ara fa cinquanta anys, quan a Catalunya, després de la guerra civil i en el marc de l'Església, es reprenien les activitats de vacances.

Faci's cinc cèntims de cadascun d'aquests dos grans apartats.

En l'àmbit de la formació tenim l'àrea d'educació en el lleure (els cursos de monitors i directores d'activitats de vacances i d'esplais i agrupaments escoltes), i també l'àrea d'acció social, on desenvolupem cursos per a l'atenció a la infància en risc, persones discapacitades, gent gran, persones amb malalties mentals... i per a la gestió d'organitzacions no lucratives. S'ofereix tant per a voluntaris com per a professionals. D'altra banda, fem consultoria i estudis en l'acció social per identificar necessitats i canvis socials, i millorar la intervenció i la gestió de les organitzacions socials.

Quines novetats destacaria per al nou curs que ha començat?

Volem continuar fomentant l'educació en el lleure, sense oblidar el magnífic treball que fan molts monitors i monitores voluntaris, i ampliar l'oferta d'algunes especificitats de formació més orientades als espais escolars, d'escoles bressol o extraescolars. Hem potenciat una formació que tingui més impacte en les persones i les organitzacions, treballant no només els coneixements, sinó la identitat del monitor-educador, així com les habilitats per poder actuar adequadament. Això que ara s'anomena *competències*. També destacaria l'impuls als llenguatges expressius per a la intervenció social i educativa; és a dir, tècniques i recursos (teatre, plàstica, vídeos, jocs, natura...) que permeten educar les persones i possibilitar un creixement humà en diferents contextos. Finalment, cal esmentar el curs d'animadors de pastoral juvenil, fet amb la Delegació de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona i altres institucions, per oferir coneixements teològics i metodologies per a l'animació en la fe.

La infància i l'adolescència cons-

titueixen un dels col·lectius més vulnerables de la societat. La pobresa afecta d'una manera més punyent els més joves?

Els nivells de pobresa infantil i juvenil són actualment molt alts: superen el 20%. Afecten, en un nivell equivalent, la mitjana de la societat, si bé en el cas de la infància i l'adolescència comporta una exclusió que afectarà el seu futur. En el cas de la joventut, el fenomen és molt colpidor. Molts joves van creure que sense estudis —només cal recordar que tenim un 30% de fracàs escolar— es podia disposar d'una estabilitat vital, i van emprendre el camí de l'autonomia. Ara, amb un atur juvenil superior al 40%, es troben amb habitatges per pagar, sense feina i sense formació.

Com a cristians, quina ha de ser la nostra postura davant d'aquesta problemàtica?

La Bíblia i la tradició cristiana és contundent en aquest punt. La vídua, l'estranger o el pobre són els predilectes del Senyor i, per tant, la nostra acció —cadascú des del seu context personal i professional— ha d'anar orientada a treballar per aquestes persones.

Conjuntament amb Càritas i la Fedaia (Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència) tenim previst organitzar el proper mes de desembre una jornada per conscienciar la societat sobre la realitat de la pobresa infantil i juvenil.

Des de la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya, com es pot ajudar a lluitar contra les desigualtats que pateixen els col·lectius socials més desafavorits?

La Taula i les federacions que la componen treballen intensament per atendre aquests col·lectius més desafavorits afectats per la crisi, o més cronificats. Han dissenyat programes específics com ara els d'aliments, habitatges, formació, acompanyament individualitzat, captació de recursos... D'altra banda, també practiquen la denúncia social.

Ha canviat molt la formació per a monitors i directores de lleure educatiu en els últims anys?

Ha canviat i encara canviarà més. Sobretot ha canviat per als nous col·lectius que volen fer aquesta formació. Ara no són només joves que es dediquen

voluntàriament en caps de setmana i en períodes de vacances, sinó també persones —principalment dones de mitjana edat— que volen dedicar-s'hi professionalment, encara que sigui de manera parcial, a l'educació en el lleure en menjadors escolars, activitats extraescolars, sortides escolars, ludoteques... A més, hi ha previst que properament aparegui la qualificació professional de monitor i director de lleure, que suposarà un reconeixement a tot l'Estat d'aquesta figura professional i que comportarà una revisió de les formacions que actualment s'imparteixen. No diferenciarà entre la capacitació de voluntaris i professionals, la qual cosa creiem que és positiva perquè l'atenció a l'infant mereix la millor preparació, faci qui la faci, però es posarà l'accent en les competències (capacitats pràctiques). Pel que fa a la durada, en principi no hi haurà variacions gaire significatives.

Com proporcionar una formació integral i en valors als més joves?

En primer lloc, és fonamental el testimoni i la coherència de l'adult. I certament, la superficialitat en què vivim i ens fan viure instal·lats no hi ajuda. Més que una qüestió de tècniques —que indiscutiblement poden ajudar—, cal abordar més el sentit de la vida per a un mateix, per als altres i per al món. En la formació de monitors intentem tractar alguns d'aquests aspectes i trobem una acollida molt bona per part dels alumnes.

Quines dificultats tenen avui dia els monitors per impartir una formació en pedagogia de la fe als infants dels centres d'esplai?

El context social de secularització i en alguns casos de menysteniment de l'Església, conjuntament amb les limitades realitats d'aprofundiment i celebració de la fe entre els joves, dificulta aquest treball. També cal tenir en compte la indiferència o rebuig de moltes famílies. De tota manera, també val la pena destacar la recerca de sentit profund que apareix socialment i entre alguns joves, els quals no es conformen amb el materialisme, el consumisme i la insolidaritat.

I Jornades d'història del monestir de les Avellanes

Redacció / Os de Balaguer

Els dies 28 i 29 d'octubre, el monestir de les Avellanes acollirà la primera edició de les Jornades d'història del monestir de les Avellanes, una reunió científica que aplegarà especialistes internacionals en la investigació de l'orde dels religiosos premonstratsos.

Les I Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes tractaran el tema específic dels premonstratsos a l'edat mitjana i faran un èmfasi especial en la història del monestir de les Avellanes, antiga casa de canonges premonstratsos, pionera a l'antiga

Corona d'Aragó, i panteó dels comtes d'Urgell.

Les Jornades estan destinades a estudiants, professors i a totes aquelles persones que tinguin interès a conèixer una part de la seva història. L'hostatgeria del monestir ofereix una oferta d'allotjament per a tots els inscrits.

Aquesta iniciativa cultural forma part dels actes de celebració del centenari de l'arribada dels Germans Maristes al monestir de les Avellanes. Tot i això, els organitzadors han expressat la voluntat de donar continuïtat al projecte i organitzar noves trobades amb l'objectiu d'esdevenir un refe-

rent dels estudis sobre la història de l'Església i la religiositat.

Les Jornades d'història del monestir de les Avellanes estan organitzades per l'Associació d'Amics del Monestir de les Avellanes i el Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals Espais, Poder i Cultura de la UdL, amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, el Consell Comarcal de la Noguera, el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa i l'Institut dels Germans Maristes de Catalunya.

Més informació: tel. 973 438 006, a/e: avellanes@maristes.org i amics-monestir@maristes.cat, web: www.monestirdelesavellanes.com

Primer llibre sobre el pensament religiós de Joan Maragall

Ignasi Moreta ha dedicat vuit anys a l'elaboració d'aquesta obra

Eduard Brufau
Barcelona

Coincidint amb els 150 anys del naixement del gran escriptor català i l'inici de l'Any Maragall, Ignasi Moreta, editor de Fragmenta, ha publicat l'obra *No et facis posar cendra. Pensament i religió en Joan Maragall*. El títol del llibre està extret del primer vers de *Dimecres de cendra*. A una noia, un poema de l'any 1896 que exemplifica la posició del poeta davant del fet religiós. Segons Moreta en aquests versos Maragall es manifesta allunyat de l'ascetisme i de l'ideari religiós de l'època i es mostra, en canvi, clarament més partidari d'una fe vital, molt lligada a la vida quotidiana, amb una gran vivència interior i mística fins i tot. En aquest sentit l'obra de Moreta redefineix la imatge que fins ara es tenia de la religiositat de Maragall, i en general el presenta més com un veritable pensador religiós que com un poeta.

Un pensament religiós propi

En la presentació als mitjans de co-

Un moment de la presentació del llibre.

municació de *No et facis posar cendra* Ignasi Moreta va remarcar la necessitat de veure Joan Maragall no només com a autor líric sinó com a pensador, i especialment com a intel·lectual del

fet religiós. «No és pas un teòleg, certament, però té un claríssim discurs sobre la religió que cal tenir molt en compte. En llibre, doncs, no versa sobre la religiositat de Maragall, sinó sobre el seu pensament religiós.»

Segons l'editor de Fragmenta, a través de la seva producció literària però també de la documentació perso-

nal, es pot comprovar com evoluciona aquest pensament. Si durant els anys de joventut es manifesta allunyat del fet religiós, poc després s'acosta clarament a l'Església i a les posicions doctrinals per en els darrers anys de vida entrar en un procés molt interessant de reflexió i d'exploració de «l'home interior». És en aquesta darrera etapa quan va escriure una de les seves obres més conegudes, *Cant espiritual*, que dóna fe d'aquesta religiositat vital i mística. Per a Moreta és en aquest context que hem de rellegir certs termes que en la ploma de Maragall adquireixen matisos prou diferents dels habituals. És el que passa amb la paraula *eternitat*, que «per a ell no és el que ve després, sinó el que estem cridats a viure aquí i ara.»

És per aquests motius que la seva religiositat és molt més propera a la nostra que a la de la seva època. De fet aquesta visió particular del fet religiós el diferencia clarament d'altres personalitats del pensament catòlic més institucional de la Catalunya del tombant de segle, com ara Josep Maria Torres i Bages o Antoni Gaudí. D'aquesta manera Ignasi Moreta també trenca la imatge que tant els intel·lectuals de dreta com els d'esquerra han construït sobre Joan Maragall al llarg del segle XX, i que el presenten com un pensador integrat dins del corrent més aviat conservador de l'època i fins i tot poc original. Amb aquest nou llibre, en canvi, Moreta aposta per demostrar que Maragall té un pensament religiós propi i autònom, no classificable dins de cap corrent concret. *No et facis posar cendra* és una invitació a descobrir aquesta dimensió religiosa de Maragall, fins ara menystinguda.

CEP

Centre d'Estudis Pastorals
de les diòcesis catalanes

Curs 2010-2011

La sessió inaugural del curs 2010-2011 serà el proper dilluns 25 d'octubre a les 7 de la tarda, als locals del CEP. Presidirà l'acte l'Emm. Mons. LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH, cardenal arquebisbe de Barcelona i president del centre.

Impartirà la conferència inaugural el Sr. Josep M. Carbonell i Abelló, amb el tema «Per un catolicisme confessant i en diàleg. Joan Maragall com a referent.»

XARXA-CEP presentarà el resultat del treball de l'any sobre l'acolliment:

«Guia de bones pràctiques»

i proposarà el nou tema d'estudi

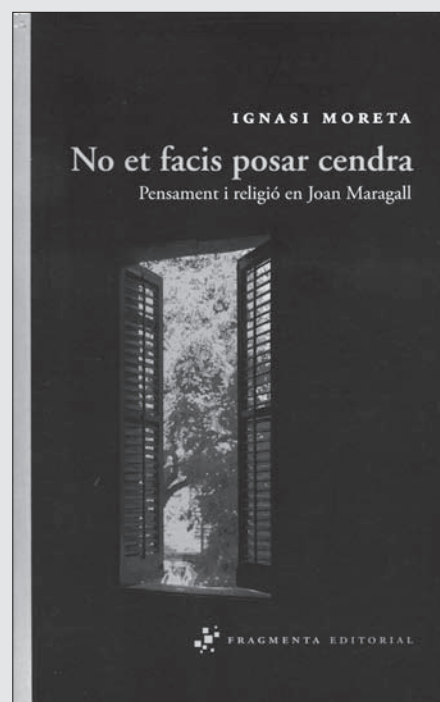
«Participació en la vida parroquial: per què, com i de quina manera»

El CEP és una institució que depèn de la Conferència Episcopal Tarraconense i que té com a objectius l'estudi i reflexió de la teologia i de la pràctica pastoral; l'actualització de la formació dels agents i la divulgació de propostes d'acció concreta. Els cursos de pastoral, els cursos bíblics, les sessions de formació, la revista *Quaderns de Pastoral* i, per segon any consecutiu, la Xarxa-CEP (grup virtual de reflexió), són algunes de les activitats que ofereix el CEP.

Per a informació, programes i inscripcions: CEP
c/ Rivadeneyra, 6, 3r - 08002. Barcelona. Tel. 933 174 858
cep@cepastorals.cat - www.cepastorals.cat

Una recerca exhaustiva

Ignasi Moreta és Doctor en Humanitats i professor de la facultat d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. Juntament amb Inès Castel-branco és fundador de Fragmenta Editorial, un segell bibliogràfic creat ara fa tres anys i especialitzat en obres religioses de totes les tradicions, tant pel que fa a textos canònics i sagrats com d'assaig. Les seves publicacions es caracteritzen per un rigor exemplar al mateix temps que per un esperit divulgatiu. La combinació de qualitat i voluntat d'arribar a un públic no necessàriament erudit ha fet que els seus títols tinguin una bona acollida. Les més de 500 pàgines de *No et facis posar cendra* són el resultat final de vuit anys de treball i recerca d'Ignasi Moreta. En tot aquest temps l'autor ha investigat exhaustivament l'Arxiu Maragall, que es conserva a la Biblioteca de Catalunya, on ha pogut accedir a documents personals de Joan Maragall com ara cartes a diverses persones de la família —sobretot a la seva esposa, Clara Noble—, diaris personals, calendaris, agendes, postals i fins i tot documentació administrativa. Aquest aspecte de la recerca, no centrat només en l'obra literària, és precisament una de les novetats més significatives del llibre que ara veu la llum. Aquest estudi exhaustiu de la producció no literària és el que ha permès a l'autor precisar amb molta exactitud les etapes, l'evolució i les influències del pensament maragallià.

No et facis posar cendra. Pensament i religió en Joan Maragall.
Fragmenta Editorial, Col·lecció Assaig, 2010, 548 pàg.

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés (19)

El Dr. Tarrés, professor universitari

A la seu actual de la Universitat Autònoma de Barcelona s'hi pot veure un monument-memorial dels catedràtics i professors que l'any 1939 van ser «deputats». Entre ells, s'hi llegeix el nom del professor Pere Tarrés i Claret. Certament, el Dr. Tarrés va ser un professor d'universitat, molt valorat i apreciat, malgrat el poc temps que va exercir la docència.

El Dr. Alfons Balcells Gorina, catedràtic de la Facultat de Medicina de Barcelona, confirma «que, entre els anys 1930 i 1934, era alumne de la Universitat Autònoma, a la Facultat de Medicina, ubicada a l'Hospital de Sant Pau, i vaig tenir de professor el Dr. Francesc Esquerdo, el qual tenia, entre els ajudants, el jove metge Pere Tarrés».

El Dr. Francesc Esquerdo va ser un dels preuats fruits de l'Escola de Medicina de l'Hospital de Sant Pau, una gran institució barcelonina fundada pel seu pare, el cèlebre internista Pere Esquerdo. Ell va continuar en la mateixa línia de prestigi i dedicació fins a fer la Facultat de Medicina de l'Autònoma. Aquest gran metge internista, conegut com Don Paco, va associar el Dr. Tarrés a la seva tasca docent i investigadora en el Servei de Patologia Mèdica de l'esmentada universitat.

A l'Arxiu Tarrés es guarda un certificat del mateix Dr. Esquerdo, que diu així: «L'infrascrit metge de número d'aquest hospital certifica que Pere Tarrés Claret assisteix al meu servei des del mes de juliol del 1928, amb tota regularitat, treballant en la secció de Sistema Nerviós i Endocrinologia. Ha participat en els cursos de malalties de ronyó, organitzats durant els anys 1931 i 1932. L'any 1931 va desenvolupar les lliçons teòriques i lliçons clíniques següents: [segueix una relació dels títols de les classes].»

La lliçó d'un mestre

El Dr. Esquerdo admirava el seu alumne fins al punt que va voler seguir personalment algunes de les lliçons

Dibuix de Pere Tarrés, fet a llapis per Rebeca Muñoz el 2007.

que impartia el jove metge Tarrés, i quedava sorprès agradablement per la profunditat i seguretat en l'exposició dels temes i per la claredat amb què explicava. Consta que en una ocasió va dir: «La primera vegada que li vaig fer explicar la nefropatia lipoidea vaig quedar meravellat en sentir-lo. Allò no era una conferència d'un principiant sinó la lliçó d'un mestre.» Per la seva banda, el Dr. Tarrés es preparava i s'entregava plenament i amb entusiasme a la docència.

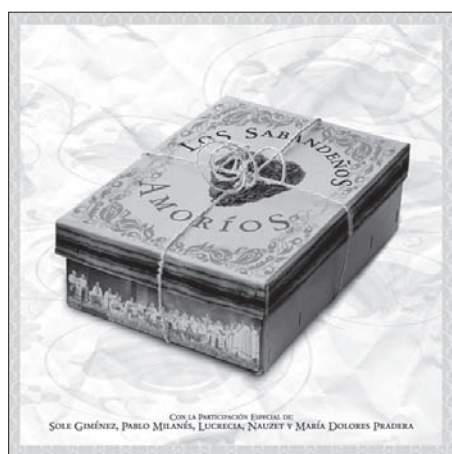
El Dr. Balcells recorda que «en les seves classes pràctiques, diverses vegades per setmana, ens acompanyava a fer les visites i ens exercitava en l'exploració dels malalts, i en altres moments, en reunions de seminari, comentava algun cas clínic; recordo l'afecte amb què tractava els malalts i l'eficàcia amb què ens ensenyava». Un altre alumne seu, el metge Joan Porta i Ros, explica que «les seves classes eren d'una qualitat extraordinària i assegura que va fer-se un bon metge gràcies a les classes dels doctors Tarrés, Esquerdo i Rocha. Era un professor que s'entregava totalment a l'ensenyament i a l'atenció dels seus malalts. Ens estimava de debò».

Interès tècnic i humà

Al llit, greument malalt, el dia 20 de juliol, quaranta dies abans de morir, va afirmar: «Podia haver obtingut una càtedra a la universitat. Això em feia molta il·lusió, però hauria hagut de deixar la vocació al sacerdoci.» I és que, com deia el seu amic el Dr. Manresa: «Estimava la medicina i l'exercici tècnic de la medicina el realitzava amb el màxim rigor científic, i sempre amb l'interès tècnic i humà de fer el bé en el sentit patobiològic i personal. En ell no es pot pensar cap omissió per negligència o per manca de preparació.» En tota la seva vida, sempre, es va esforçar a fer ben fet el que havia de fer.

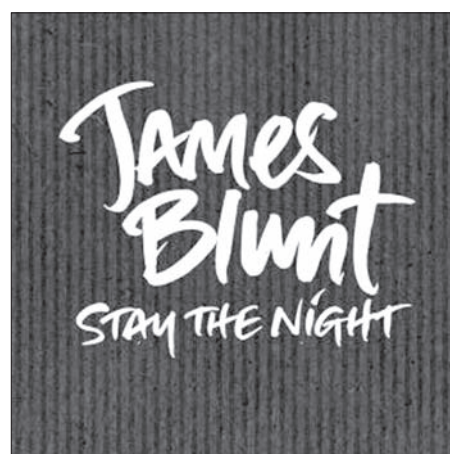
ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ **Los Sabandeños, Amoríos.** Universal Music.

★ **Bizarre, Zero.** Música Global Discogràfica.

★ **James Blunt, Stay the night.** Warner Dro.

★ **Companyia Elèctrica Dharma, Mompou's mood.** Picap.

Cançons d'amor

El grup Los Sabandeños, amb més de quaranta anys de trajectòria artística, presenta el seu darrer treball discogràfic, *Amoríos*, un recull d'algunes de les millors cançons d'amor en llengua castellana de tots els temps. S'hi inclouen des del bolero *Esta tarde vi llover*, d'Armando Manzanero, fins a títols més actuals com *En el muelle de San Blas*, de Maná. El disc compta amb la col·laboració, entre altres, de Maria Dolores Pradera i Pablo Milanés.

So contundent

El grup Bizarre, originari de Blanes, es va crear l'any 2003. Amb el seu primer àlbum, *Bizarre*, van obtenir un èxit fabulós. Des de llavors, el seu estil musical ha anat evolucionant fins aconseguir una fórmula més compacta, però sense perdre les seves arrels pop. El seu segon disc, *Zero*, té com a característica principal un so molt més contundent i amarat d'influències anglosaxones. El *single* titulat *No és massa tard* sumará de ben segur nous adeptes.

Música pop

James Blunt és un cantautor d'origen britànic que va assolir la fama internacional el 2005 amb el seu primer àlbum, *Back to Bedlam*, i el popular tema *You're beautiful*. El seu estil és una amalgama de gèneres musicals, fonamentalment pop, rock i folk. Ara, Blunt dona a conèixer un nou *single*, *Stay the night*, que anticipa el que serà el seu tercer àlbum d'estudi. És un tema pop i encomanadís que està predestinat a l'èxit des de la seva mateixa gestació.

Al peu del canó

La llegendària i aclamada Companyia Elèctrica Dharma acaba de publicar el seu nou àlbum. Es tracta d'un EP (extended play) que conté tres temes nous: *Mompou's mood*, *Patum jack blues* i *Mariagneta*. És un treball inspirat en el compositor Frederic Mompou, que era un miniaturista en les seves obres, gairebé sempre breus i d'una música relativament improvisada. Com a gran novetat, ha estat enregistrat als mítics Sun Studio de Memphis.

Llibres

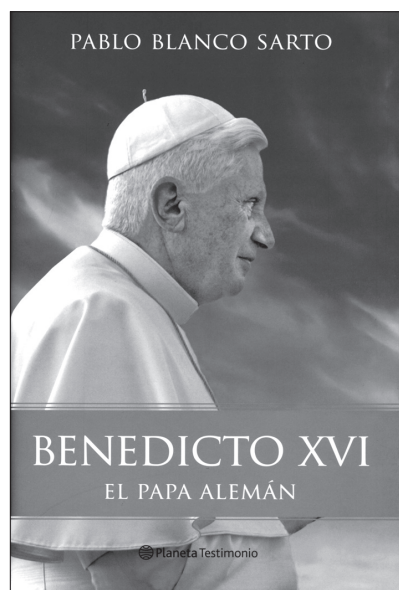

Figura clau

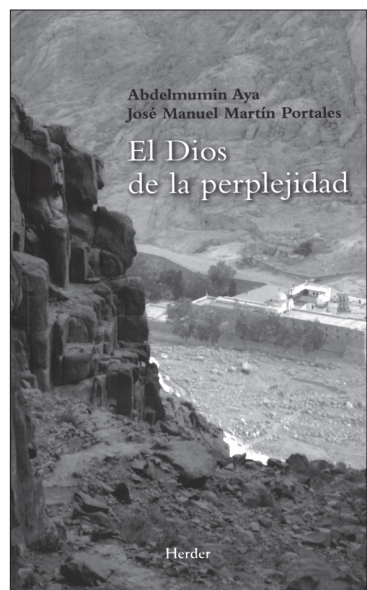
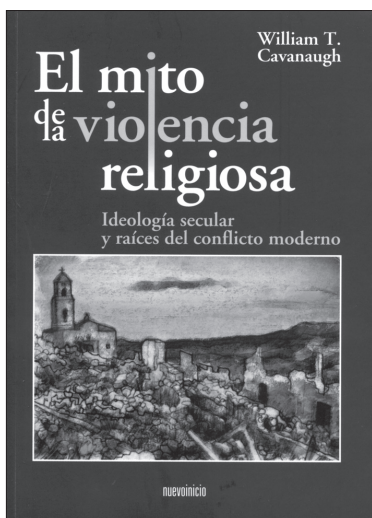
Senzill, reservat, combatiu, amb capacitat d'escolta i amb un gran sentit de l'humor, Benet XVI és una figura clau del segle XXI. Ha aconseguit, entre altres molts èxits, l'inimaginable: un diàleg continuat entre catòlics i musulmans. Aquesta biografia del sacerdot Pablo Blanco Sarto presenta un Pontífex intel·lectual, alhora que pastor, que ja s'havia fet un nom com a teòleg i filòsof abans de pertànyer a la cúria vaticana.

Pablo Blanco Sarto, *Benedicto XVI. El Papa alemán*. Editorial Planeta, Col·lecció Planeta Testimonio, 2010, 606 pàg.

Falsedats a la llum

El teòleg catòlic William T. Cavanaugh demostra en aquesta obra, argumentant a partir de fonts històriques, teològiques i jurídiques, que la religió no és una realitat transcultural i transhistòrica i que l'oposició «religiosa-secular» és una invenció de la modernitat occidental. Afirmar en la introducció que el seu llibre pretén «contribuir al desmantellament del mite de la violència religiosa», que «hauria de desaparèixer de tot discurs respectable».

William T. Cavanaugh, *El mito de la violencia religiosa*. Editorial Nuevo Inicio, Col·lecció Areópagos, 2010, 446 pàg.

Accedir a Déu

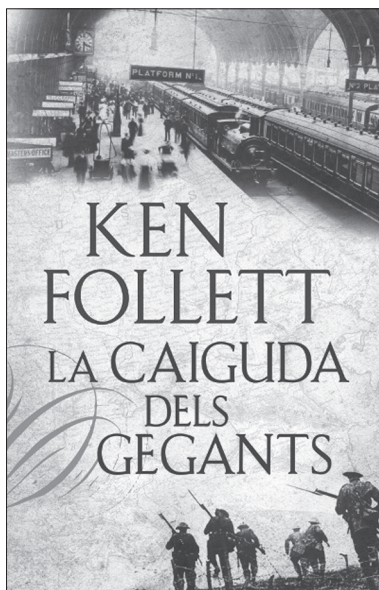
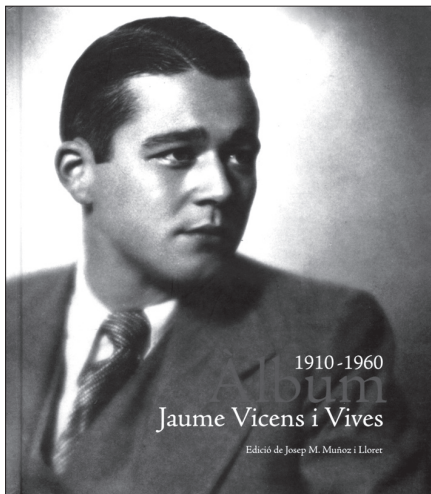
Dos creients, un musulmà (Abdelmumin Aya) i un altre cristià (José Manuel Martín Portales) —tots dos amants de la paraula essencial i, per tant, poetes—, entren en diàleg i exposen les seves conclusions en aquestes noranta-nou meditacions. Comparteixen la seva convicció que quan es pretén accedir a Déu pel camí de la raó, Ell desapareix. Però quan els sentiments prenen la paraula, es va desvetllant progressivament el Misteri.

Abdelmumin Aya i José Manuel Martín Portales, *El Dios de la perplejidad*. Editorial Herder, 2010, 116 pàg.

Gran historiador

Jaume Vicens i Vives va ser un dels historiadors més importants del segle XX. Dotat d'una forta personalitat, va haver de superar molts obstacles per poder elaborar una «nova història» que emanés autenticitat. En aquesta biografia, editada amb motiu del centenari del seu naixement, s'inclouen paraules de qui el va conèixer i també fragments de la correspondència que va intercanviar amb amics, familiars i companys.

Josep M. Muñoz i Lloret, *Àlbum Jaume Vicens i Vives. 1910-1960*. Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales, 2010, 224 pàg.

Novel·la èpica

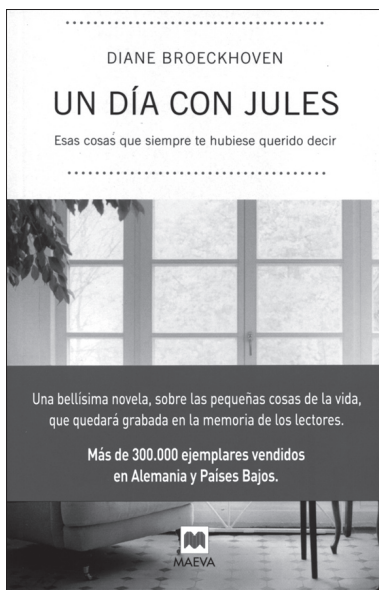
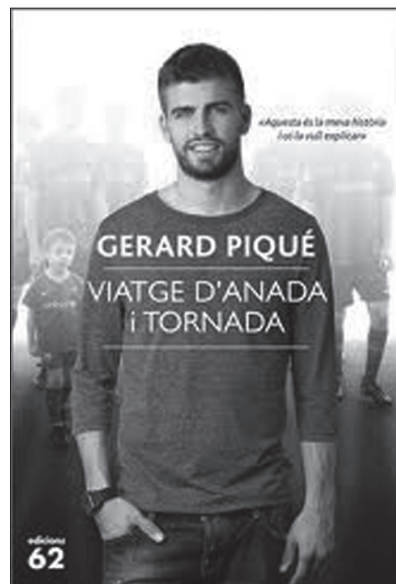
Amb aquest volum, l'escriptor Ken Follett inicia la trilogia The Century, en la qual es combina la dimensió èpica i el drama humà al llarg del segle XX. L'autor narra els destins entrelaçats de tres generacions de cinc famílies (de procedència gal·lesa, anglesa, russa, alemanya i nord-americana). La primera novel·la, *La caiguda dels gegants*, està emmarcada en els esdeveniments crucials de la Primera Guerra Mundial i la Revolució Russa.

Ken Follett, *La caiguda dels gegants*. Editorial Rosa dels Vents, 2010, 1.022 pàg.

Un número u

«Geri és un noi molt divertit, aconsegueix transmetre el seu bon rotllo a tots els qui l'envolten, i això, a la vida i al futbol d'elit també és molt important.» Són paraules del pròleg que ha escrit Carles Puyol sobre el seu company i amic Gerard Piqué. En aquest llibre, Piqué parla de la seva passió pel futbol i, concretament, pel Barça. Ha volgut compartir amb els lectors les seves vivències i sentiments «com a futbolista i com a persona».

Gerard Piqué, *Viatge d'anada i tornada*. Edicions 62, 2010, 136 pàg.

Tota una vida

Alice i Jules formen una matrimoni entranyable d'edat avançada. Un matí fred d'hivern, Alice s'adona que el seu espòs ha mort. Al llarg de tot el dia, evocarà a poc a poc els anys que han passat junts, la lluna de mel, els viatges fets, els moments bons i també els dolents. Es tracta d'una novel·la bellíssima i commovedora, escrita per Diane Broeckhoven, sobre les petites coses de la vida, sobre l'amor i sobre la mort.

Diane Broeckhoven, *Un día con Jules*. Ediciones Maeva, Col·lecció Littera, 2010, 88 pàg.

El poder de la imaginació

La protagonista d'aquesta novel·la és Olive Wellwood, una famosa escriptora de contes infantils. Quan el fill gran d'Olive sorprèn un altre nen, d'origen humil, en un museu londinenc dibuixant un famós canelobre, la vida d'aquestes famílies començarà a canviar. El nen serà adoptat pels Wellwood i ingressarà així en un món enlluernador. A S. Byatt és l'autora d'aquest llibre, que és un homenatge a la grandesa de la imaginació.

A. S. Byatt, *El libro de los niños*. Editorial Lumen, Col·lecció Futura, 2010, 958 pàg.

Tendresa

Sí, Tendresa amb majúscula. L'encontre entre el protagonista tractat per tothom, mare inclosa, com un cap de pardals, i l'amable i culta velleta, és l'inici d'una superació personal, sobretot en la vessant cultural a través dels llibres, que fa de fil conductor d'aquesta novel·la meravellosa i original.

Té un humor fi i sensible per fer-nos somriure des de bon començament. La primera frase ja promet, diu: «*He decidido adoptar a Margueritte. Pronto celebrará su octogésimo sexto aniversario, más vale no esperar demasiado porque los ancianos tienen tendencia a morir.*» El noi descobreix la part positiva i innovadora per a ell de les obligacions familiars i està convençut que la novetat de conèixer Margueritte ha fet que estimés per primera vegada, com diu ell: res de llit, només sentiments, tendresa, afecte, estimació, amor, confiança, com ningú mai li n'havia parlat, sentiments decents i purs.

I així avança la trama del llibre, entre el tracte boig i despòtic d'una mare eixelebrada, una xicota comprensiva i afectuosa, una colla d'amics i bona gent que l'estimen i que el volen a prop, però que el tenen per un cap de pardals incapaç d'entendre res de res i sempre en fan broma i, fins i

MARIE-SABINE ROGER
Tardes con Margueritte
Duomo/nefelibata, 2009, 210 pÀg.

tot, moments de burla, això sí, sense malícia.

Les lectures de Margueritte, que li fa en veu alta al parc, obren les finestres del coneixement i l'interès i omplen aquest cap que resulta ser receptiu i el que era erm es torna jardí o potser seria més adient dir-ne hort, atès que ell està orgullós de les seves verdures, sobretot dels seus tomàquets. El descobriment del significat de paraules desconegudes per a ell, són motiu de situacions que fan riure i/o reflexionar els seus companys i el lector gaudirà pàgina rere pàgina de la frescor i l'humor sa i profund d'aquesta obra que jo anomenaria original.

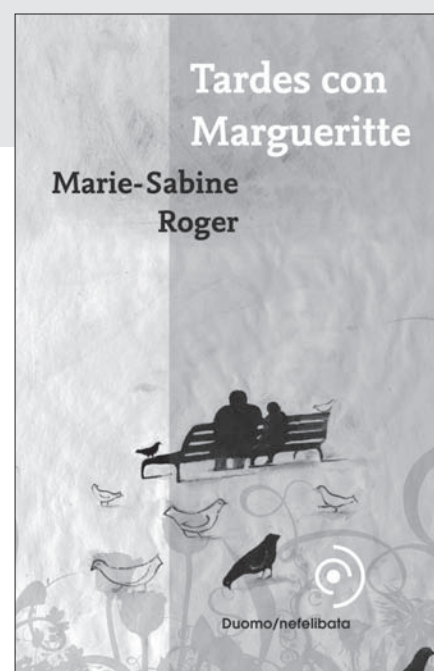
Per cert, també he anat a veure la pel·lícula i m'ha encantat. En Depardieu sembla fet exprés per al paper i els altres personatges et fan viure l'obra amb un realisme que s'agraeix. No és freqüent trobar a la pantalla ben

reflectida una novel·la. Espero que el company de pàgina de *Catalunya Cristiana*, Peio Sanchez, hi estigui d'acord. Entenc que moltes vegades la simplicitat amb què es tracta un tema no és el que agrada més als crítics, però, aquesta simplicitat evident del film, jo l'he vist com una manera d'arribar al gran públic i transmetre'ls la frescor de la tendresa més primària i autèntica. No sé si dir-vos que primer llegiu el llibre i després aneu al cinema o a l'inrevés.

Un petit però al vocabulari. No conec l'original, però, per donar realisme al temps actual, es fa servir un to un xic groller en boca del protagonista. Potser sí que cal per fer-ne notar el progrés i, certament, he de reconèixer que no arriba a ofendre. És un apunt al marge.

És, això sí, una lectura deliciosa i divertida.

Pere Fàbregues
Llibreter

Crítica cinematogràfica

Amador, Déu s'amaga darrere dels núvols

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

AMADOR
DIRECTOR: Fernando León de Aranoa.
INTÈRPRETS: Magaly Solier i Celso Bugallo.
Drama. 110 minuts.
Espanya, 2010.

No és freqüent trobar al cinema espanyol contemporani una pel·lícula que uneixi un guió intel·ligent, la profunditat de les qüestions que aborda i el reconeixement de la dimensió religiosa. El seu director Fernando León de Aranoa ja havia mostrat la preocupació social i antropològica a *Barrio* (1988), *Los lunes al sol* (2002) i *Princesas* (2005). Amb tot, la seva darrera pel·lícula resulta menys àcida i pessimista, més penetrant a pesar de l'austeritat formal i més lluminosa malgrat que no amaga la desolació dels seus personatges.

Preocupat pels personatges i paisatges marginals, el pròleg ens mostra un grup d'emigrants que roben flors de les escombraries. Aquesta introducció serveix d'indicador d'una narració on el que és essencial es concentra en el poder de les metàfores i en la peripècia dels personatges que, des dels marges, deixen brollar en la seva vida una inesperada generositat capaç de generar vida al seu voltant.

Marcela, interpretada amb subtileza expressiva i parsimònia dramàtica per Magaly Solier, és una jove peruana que espera secretament un fill de la seva parella. Amador —Celso Bugallo ens deixa empremta de la seva presència amb una intervenció curta però plena de càrregues de profunditat— és un avi que en la soledat de la seva habitació veu que la vida se li apaga. L'emigrant és contractada perquè en tingui cura

per la seva filla —contudent Sonia Almarcha— que indiferent a qualsevol afecte filial, viu a la seva. La trobada d'aquests dos solitaris és un intercanvi contingut i profund de veritats i de vida. On el que és fugaç i mínim deixa lloc al sacrifici i, fins i tot, la substitució en la difícil disposició de deixar el lloc a l'altre. La peripècia d'aquests dos protagonistes es veu secundada per una prostituta de les que ens precediran en el regne del cel, amb una interpretació genial de Fanny de Castro.

La història i els mitjans cinematogràfics són d'una gran austeritat. La reducció dels ambients —a penes dues habitacions— i l'escassetat del suport musical —la freqüència dels silencis— deixa com a únic suport la confiança en un guió sorprenent que deixa un rastre que es reprèn en progressiva eloqüència significativa i la transparència de les interpretacions que destil·len en la seva solitud una tendresa continguda i un humor fresc i paradoxal. Un ritme tranquil obliga l'espectador a sintonitzar amb els personatges que es teixeixen amb paràboles com la composició de les peces d'un trencaclosques, la conservació de la frescor i l'olor de les flors o la confiança que el cel sempre arribarà.

Té un interès especial l'aposta de la

història per la vida. Una vida que no és fàcil ni ingènua, que ha traspassat l'abandonament i el fracàs, però que resisteix i creix més enllà del desempaïment, de la mort o de l'exploació econòmica o afectiva. A *Amador* la vida sempre demana ser tocada i reclama tenir un nom. I això ens depara una altra novetat grata: la transcendència, el misteri i la religió són tractades com a realitats de l'ànima. Certament, no amb una actitud confessant sinó oberta, i deixa lloc a la intel·ligència de l'espectador perquè interpreti allò que tria. Així la mort pot tenir un més allà o no, l'ànima pot perviure o no, la pregària pot acompanyar la vida o no, un sacerdot pot ajudar o no i l'amor pot ser possible o no. I quan es reclama davant d'aquestes qüestions la llibertat de l'espectador és que darrere de la càmera i del guió hi ha algú que creu en els éssers humans, que apareixen enmig de la derrota sempre com molt més.

La metàfora del maquillatge referida al cinema també és una ocurrència suggeridora. Maquillar la vida o la mort pot ser una tapadora o una mentida. Però també el cinema maquillant les seves històries pot dir alguna cosa més. Benvinguda sigui aquesta pretensió. I novament una certesa, el bon cinema no exigeix gaires diners sinó una mirada penetrant capaç de fer-nos tornar sobre les nostres passes i convidar-nos a reprendre-les amb perspectives noves.

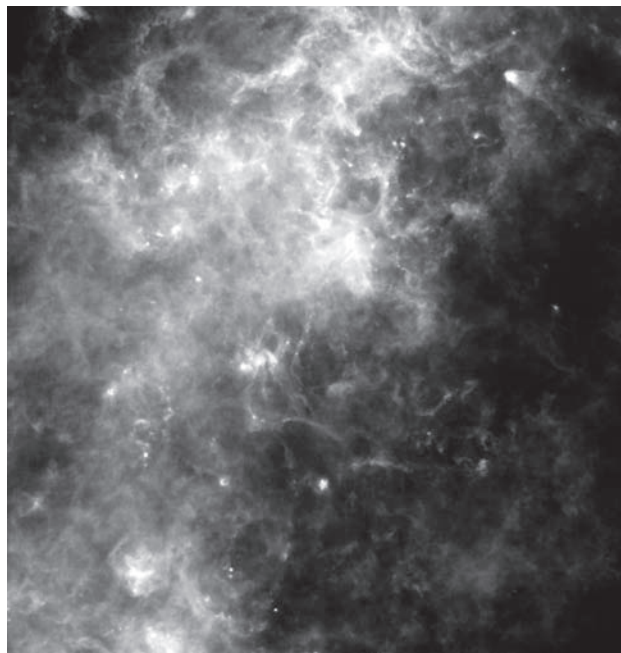
Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Èxit del telescopi espacial «Herschel»

Ja fa més d'un any que va ser posat en òrbita aquest telescopi. Es troba situat a un milió i mig de quilòmetres del nostre planeta, o sigui quatre vegades més lluny que la Lluna. A aquesta distància pot orbitar de manera que sempre es troba dins l'ombra de la Terra i no veu mai el Sol. Per què el van fabricar així? Per una raó molt senzilla: per evitar que s'escalfi. És un telescopi de raigs infrarojos, o sigui un captador d'ones de poca intensitat (els raigs calorífics). I posat així es pot mantenir a una temperatura de poques dècimes de grau sobre el zero absolut (-273,15 °C) gràcies a l'heli líquid que s'hi diposita i que podrà durar gairebé tres anys. Té un mirall de tres metres i mig de diàmetre i en comptes de fotografies d'objectes lluminosos capta imatges tèrmiques dels objectes.

Fa poc es varen reunir a Noordwijck (Països Baixos) uns 400 astrònoms per intercanviar els primers resultats de les dades que aquest telescopi tan original havia enviat. Què se n'ha tret? Imatges de naixements d'estrelles i milers de galàxies desconegudes de molt feble intensitat. Pel que fa a les estrelles s'ha vist que en neixen, a la nostra galàxia, moltes més del que ens pensàvem i que hi ha molta més pols còsmica disponible de la que es veu amb

Núvol còsmic.

els telescopis ordinaris i que encara que sigui de més feble intensitat proporciona prou material per a provocar-ne condensacions que acabaran convertint-se en estels, fins i tot dels gegants, com s'ha vist a uns 4.300 anys llum de la Terra, on un d'ells presenta una massa de deu vegades la del Sol, i el núvol que el rodeja pot donar origen a unes 2.000 masses solars més. I és que aquest telescopi pot explorar fins a dins dels núvols. I amb les febles galàxies llunyanes s'ha vist que la producció d'estrelles va començar molt aviat: quan el cosmos era jove hi havia galàxies que generaven milers d'estrelles cada any (a la nostra galàxia se'n registren unes tres per any). Un dels investigadors del projecte, Albrecht Poglitsch, de l'Institut Max Planck de Física Extraterrestre de Garching, està entusiasmat davant de la informació donada per aquest telescopi sobre les aglomeracions de gas i pols. «Mai no ho havíem pogut veure d'una manera tan clara i evident», diu. I és que es veuen enormes masses de pols que s'han ordenat espectacularment formant una immensa teranyina que es mou constantment i s'hi veuen estels nadons com enfilalls de perles en diferents estadis de desenvolupament. Les meravelles de l'univers són inesgotables!

La intimitat de la matèria

61. Matèria obscura i energia obscura

Hi ha al cosmos matèria diferent de la que coneixem? Hi haurà també fonts d'energia desconeguda? Són interrogants que es plantegen físics actuals. Quan es va demostrar per l'espectroscòpia que els astres estaven formats pels mateixos elements que hi ha a la nostra Terra els físics van exultar. S'havia fet una unificació de gran significat; la quinta essència d'Aristòtil no existeix. Però ara resulta que la mateixa astrofísica ens diu que hi ha d'haver en les galàxies una matèria que no veiem i que no sabem si és feta de partícules conegudes o bé es tracta d'una nova mena de matèria de la qual no en tenim idea. I també se'ns diu que al cosmos hi ha una energia obscura que resulta ser la part més important del conjunt còsmic. Diuen que la matèria obscura n'és el 23%, que l'energia el 73% i que només el 4% és la matèria ordinària que coneixem.

Què és la matèria fosca?

Si calculem la quantitat de matèria que contenen les galàxies pel que ens mostren els telescopis i radiotelescopis, que arriben fins a uns tretze mil milions d'anys llum de distància, ens trobem que és insuficient per ocasionar els efectes que s'hi veuen. S'observa en els cúmuls globulars d'estrelles i en els cúmuls de galàxies que la velocitat de rotació de les estrelles de les capes més externes o la de les galàxies més perifèriques en el cúmul, és superior a la que correspondria per la gravetat originada per la matèria que s'hi veu. Els núvols de gas més externs que rodegen les galàxies també ho mostren. Confirma això la desviació de la llum de galàxies llunyanes per efecte de *lent gravitatòria*, que és més alta que la que correspondria també a la massa

calculada de les galàxies més properes que la provoquen. A més sembla que la frenada que tingué l'univers després de l'etapa inflacionària hauria estat inferior si només hi hagués hagut la matèria que ara observem. Els astrofísics estan d'acord que hi ha d'haver més matèria que la que podem veure. En direm matèria obscura.

Quina mena de matèria serà aquesta matèria fosca? S'han inventat moltes hipòtesis, i cap de definitiva. Que sigui la massa dels neutrinos és una: ara sabem que és gairebé segur que tenen una massa no nul·la, si bé petitíssima, i cal tenir-la en compte. S'hi ha respost que és totalment insuficient per donar l'explicació de la cosa, fins i tot si s'hi afegissin neutrinos de quiralitat *dextrogira* (ja vam explicar al cap. 39 que només se'n coneixen de *levogirs*). Unes hipotètiques partícules supersimètriques dels fotons postulades en la teoria de la supersimetria són els *fotinos*; no podrien ser ells els constituents de la matèria fosca? Tenen pocs partidaris; són massa hipotètics. S'han proposat també les WIMP (acrònim de *weakly interacting massive particles*), partícules amb massa dèbilment interactives, fins ara no detectades. Unes altres, també hipotètiques però d'un tipus ben diferent serien els *axions* (nom que prové d'unes certes propietats que tindrien) que són partícules previstes en algunes (no totes) teories de cordes. Falta demostrar aquestes teories de cordes.

Però també hi ha astrofísics que diuen que potser no cal anar tan enllà de postular entitats noves. L'enorme forat negre que hi ha al cor de moltes galàxies (i potser en el de totes) en podria ser una adequada explicació, si s'hi afegeix, a més, la massa d'altres forats negres menors dispersos, indetectables

si són solitaris, i la de les *nanes brunes*. Aquestes són estrelles que brillen tan poc que només se n'ha pogut detectar l'existència a la nostra galàxia podrien ser moltíssimes i arribar, amb els forats negres dispersos, a la massa que s'ha calculat que tenen les galàxies.

En què consisteix l'energia fosca?

Que l'univers s'està expandint cada vegada més de pressa, o sigui amb acceleració i no amb velocitat uniforme, és una troballa del 1998. En van ser Saul Perlmutter i Adam Riess els descobridors. Com que les estrelles supernoves del tipus Ia presenten sempre una mateixa resplendor intrínseca, poden proporcionar, per la llum que ens n'arriba, la distància a què es troben, i amb ella la distància de la galàxia a la qual pertanyen. Això permeté a aquests astrofísics mesurar distàncies entre galàxies llunyanes i arribaren a la conclusió que la velocitat d'expansió en el passat era inferior, és a dir que ara s'accelera. Poc després arribà a la mateixa conclusió un altre astrofísic, John Webb, estudiant quasars llunyans. Actualment pocs són els entesos que en dubtin.

Què vol dir això? Que a l'univers hi ha un *fluid còsmic repulsiu* que actua en contra de la gravetat. En cert sentit seria aquella constant cosmològica que Einstein havia posat per donar raó d'un univers estable, i que després ell mateix va rebutjar quan sabé que no era estable sinó que s'expandia. Però ara no és un simple valor constant d'una equació sinó una energia que hi ha al cosmos que provoca aquest efecte. Se l'ha anomenat *energia fosca*. Energia fantasma n'han dit alguns. S'ha de descriure com una pressió negativa que té per resultat una força contrària a la de

gravetat. D'on prové aquesta força? Què la pot originar?

Aquesta força repulsiva constant no té res a veure amb la teoria inflacionària d'Alan Guth que posava una inflació ràpida poc després del Big bang inicial, que va ser inimaginablement intensa i va actuar (i ara ho faria igualment) també a petites distàncies. Aquesta nova força repulsiva, de la qual sembla que els efectes només són perceptibles a enormes distàncies, ja que actua entre galàxia i galàxia però no entre els astres dins de cada galàxia, té res a veure amb la física del microcosmos? És una pregunta que caldria fer. De la gravetat sabem que és tan poc intensa que se'n pot prescindir en tots els càlculs de les altres forces. Amb aquesta acció passa el mateix, però això no vol dir que en siguin estrictament nuls els efectes.

S'han proposat moltes teories per explicar l'existència de l'energia fosca, des de la influència de dimensions extra fins a l'existència d'un nou camp a part del de Higgs. Totes insatisfactòries fins ara. Fins i tot hi ha hagut qui ha suggerit la idea més radical: l'energia fosca no existeix; el que cal és modificar la teoria de la gravitació d'Einstein. Però això potser seria massa. Hem d'acabar dient que sembla segur que hi ha una energia fosca en el cosmos. Els càlculs dels astrofísics, com ja hem dit, donen com a resultat que constitueix un 73% de tot el que hi ha a l'univers, quedant només un 27% per a la matèria (23% per a la fosca i un 4% per a l'ordinària). Ho podem donar per definitiu? Si la gravetat era la força més difícil d'entendre i compaginar amb les altres tres interaccions, no es pot negar que és realment sorprenent que, a més, hi hagi una energia fosca tan descomunal que exerceixi una força contrària a la gravetat.

La ràdio
que dóna
la paraula

Enric Frigola
Coordinador Ràdio Estel

Aquesta nova temporada hem incrementat els programes de participació, espais on els oients tenen la possibilitat de manifestar-se sobre els temes més diversos. La unidireccionalitat és inevitable en qualsevol emissora de ràdio; la programació la dissenyen i l'executen els seus equips humans, però sempre és l'audiència la qui diu l'última paraula. Si es queda, és perquè interessa; si se'n va, alguna cosa falla.

En aquesta etapa és per a Ràdio Estel molt important que els oients ens acompanyin dia a dia amb els seus comentaris, les seves opinions, o fins i tot, si ho desitgen, en la selecció musical; en aquest sentit hem reestructurat alguns dels programes que continuen a la graella, i hem creat espais nous que basen el seu contingut en les aportacions de l'audiència.

El primer cafè, el nostre clàssic magazine matinal, és obert a la participació durant les seves dues hores d'emissió. En qualsevol moment és benvinguda l'opinió de l'oient, sobre els temes que s'estiguin tractant en el programa. També es llegeixen i comenten les aportacions dels oients de *Nits Estel* a través del Facebook, que està esdevenint un important element d'interactivitat. Després de les vespres de Montserrat, a dos quarts de vuit, s'obre el nostre *Capvespre* radiofònic, on durant mitja hora, entre música i música, els oients són invitats a formular desitjos, emetre comentaris, saludar persones o iniciatives, censurar actituds.

A poques setmanes del seu inici ja són molts els seguidors de Ràdio Estel que han contactat amb nosaltres, per via internet o a través del contestador automàtic, per recomanar llibres, saludar persones malaltes, formular peticions als partits polítics, manifestant el seu desacord davant de determinades actuacions de l'administració, fer senzills suggeriments de com és possible millorar una mica el món dia a dia....

Durant el cap de setmana hi ha dos programes especialment dissenyats perquè els oients en siguin els protagonistes: l'un és *Tenim un problema*, els dissabtes a la una del migdia, on es tracten temes relacionats amb la civilitat; amb els bons o mals hàbits de la societat catalana. I els diumenges, a les nou del matí, l'espai *Tot sardana* brinda la possibilitat que els seus seguidors facin cada setmana una bona tria musical. Es tracta d'un programa verterà que enguany ha canviat una mica de format, precisament en aquesta direcció. Volem saber què en pensem de les coses que passen, o no passen, a la societat catalana o al món sencer, però també necessitem saber les vostres opinions sobre els programes parlats que emetem, o la música que programem al llarg del dia, que enguany té una especial rellevància. Fruit d'una profunda reflexió, creiem que l'actual és la millor fórmula musical per als oients de la nostra ràdio, però en realitat no ho sabem prou bé. Només la vostra col·laboració ens permetrà millorar dia a dia una programació feta amb professionalitat i amor, però que no tindria cap sentit si no fos ben rebuda pels tradicionals oients de Ràdio Estel, o els que s'hi incorporen a partir d'ara.

Graella de Ràdio Estel

Gerard Carrion dirigeix i presenta «Tot sardana», els diumenges a les 9 h.

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0.00	
	l'Evangeli								
1.00	Dietaris de música i músics							1.00	
2.00	Espurna d'Alba							2.00	
3.00	Informació							3.00	
4.00	Informació							4.00	
5.00	Informació							5.00	
6.00	L'albada							6.00	
7.00	Titulars							7.00	
	El Rosari					l'Evangeli			
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30	
8.00	El primer cafè					El Campanar		8.00	
						Església viva	Església d'Urgell		
9.00						Serveis (Temps)		9.00	
						Sons de la terra	Tot sardana		
10.00	Informatiu					Santoral		10.00	
10.30	Santoral					A tota costa	Avui és festa		10.30
							La taula de l'Evangeli		
11.00	Informatiu					Trotamundos	Missa Conventual des de Montserrat	11.00	
11.30	Informatiu								
12.00	Angelus							12.00	
	Titulars					Cinema			
12.30	Informatiu					Trotamundos	En concert	12.30	
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat							13.00	
13.30	Informació					Tenim un problema	Rutes per Catalunya		
14.00	Informació								
14.30	Reportatge					Fora d'àrea		14.00	
15.00	Informatiu					Clip de teatre		15.00	
15.30	Informació					Club+amics	Catalunya Cristiana	15.30	
16.00	Informatiu					Clip de cinema		16.00	
16.30	Comentari General							16.30	
17.00	Informació							17.00	
17.30	Racó de premsa					Clip d'art		17.30	
18.00	Informatiu						La taula de l'Evangeli	18.00	
18.30	Serveis (Trànsit)						Avui és el dia del Senyor	18.30	
18.45	l'Evangeli								
19.00	Vespres des del monestir de Montserrat								
19.30	Capvespre							19.00	
20.00	Nits estel					1 raó per viure	Cantato Domino		
21.00	Informatiu							Clip de teatre	21.00
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Mètode Guardiola	Catalunya sense barreres		Missatge en una ampolla		
22.00	Informatiu Andorra							22.00	
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	Amb llum pròpia	Catalunya sense barreres	Escolta'm		
23.30	Informatiu Andorra							23.00	
	Kosmos	Tal com érem	Gent jazz	Escolta'm	Arsènic per compassió	Cantata del diumenge	Gent Jazz		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

□ Espais de radiofórmula

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

BARCELONA

• **AMICS DEL PARE PIUS DE PIETREL-CINA.**— Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Propera sessió, el **25 d'octubre**, a les 18.15. Parròquia de la Concepció, c/ Llúria, 70 – Barcelona, tel. 934 576 552.

• **CAIXAFORUM.**— El **25 d'octubre**, a les 19.30, presentació del cicle «Sons, fúries, ecos. Filmar la música i els músics del segle XX»; el **26**, a les 19.30, conferència *Complexitats i diversitats de la repressió*, amb Conxita Mir, catedràtica de la Universitat de Lleida; el **27**, a les 19.00, *Escriure a l'Himàlaia tibetà i a les jungles d'Indoxina*, a càrrec de Josep Lluís Alay (director de l'Observatori del Tibet i Àsia Central de la UB); el **30**, a les 17.30, cinema familiar *Animalets de paper i altres amics dels més petits +3*; el **31**, a les 12.00 i 13.00, activitat familiar *Wollny* (clown gestual). Av. Ferrer i Guàrdia, 6-8 – Barcelona, tel. 934 768 635.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— El **25 d'octubre**, a les 19.00, inauguració del curs amb la lliçó inaugural *A propòsit de Joan Maragall: per un catolicisme confessat i en diàleg*, a càrrec de Josep M. Carbonell; del **8 de novembre a l'11 d'abril**, de 18.00 a 20.00, curs sobre *Integrar l'acompanyament psicoafectiu amb l'acompanyament religiós-espiritual*, a càrrec de Joan M. Bovet i Josep González. Serà al carrer Rivadenayra, 6, 3r - Barcelona.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.**— Curs sobre *Antropologia cristiana y espiritualidad en el actual contexto de pluralismo religioso*, a càrrec de José Rico. Del **25 al 28 d'octubre**, de 19.00 a 21.00; del **3 de novembre al 19 de gener**, de 19.00 a 21.00, curs sobre *Ésser del món sense ser mundans: paradoxa cristiana i espiritual laical*, amb Albert

Barceló. Informació i matriculació: c/ Diputació, 231 – Barcelona, tel. 934 514 942, de dilluns a dijous, de 19.00 a 21.00.

• **FUNDACIÓ ALFONSO COMÍN.**— El **27 d'octubre**, a les 19.30, conferència de Joan Benach (professor de la UPF) sobre *Efectes del canvi climàtic sobre la salut*. Av. República Argentina, 216, pral. 1a – Barcelona, tel. 934 185 497, fax 934 188 145, fdacomin@fdacomin.e.telefonica.net, www.fdacomin.org.

• **COSMOCAIXA.**— El **27 d'octubre**, a les 19.00, conferència *El Big Band: el llibre del Gènesi reexplicat*, amb Josep Antoni Grífols (catedràtic de Física Teòrica i director del Departament de Física de la UAB); el **28**, a les 19.00, xerrada de Rosario Lunar (catedràtica de Jaciments Minerals de la Universitat Complutense de Madrid) sobre *La explotación de los recursos minerales en la nueva economía mundial. El caso del coltán*; el **31**, a les 12.00, activitat científica per a nens de 7 a 12 anys sobre *Plourà demà?*. C/ Isaac Newton, 26 – Barcelona, www.laCaixa.es/ObraSocial.

• **AULES D'HISTÒRIA ECLESIASTICA DE CATALUNYA.**— Aquestes aules, de la Biblioteca Balmes-Fundació Balmesiana, ofereixen la conferència inaugural *La visita apostòlica del 1928 del nunci Tedeschini a Barcelona i el seu informe final (segons textos inèdits de l'Arxiu secret vaticà)*, pel Dr. Ramon Corts i Blay, director de la Biblioteca Balmes i «Aules d'Història Eclesiàstica de Catalunya». Serà el **28 d'octubre**, a les 19.00, al carrer Duran i Bas, 9 – Barcelona.

• **SIGNIS.**— El **28 d'octubre**, a les 19.00, presentació de Signis Mundial, a la sala Sant Jordi de la Facultat de Teologia de Catalunya, c/ Diputació, 231 – Barcelona.

• **POMPEIA.**— El **28 d'octubre**, a les 20.00, concert de la coral Atzavara.

• **VISITA DE BENET XVI.**— El **30 d'octubre**, a les 11.00, conferència per preparar la visita pastoral del Papa *Itinerari històric de les intervencions*

dels papes a la diòcesi de Barcelona, a càrrec del canonge J. M. Bonet. Serà a la sala Mare de Déu de la Mercè de la catedral, a sobre del claustre.

• **ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS.**— El **30 d'octubre**, visita a l'Arxiu Joan Maragall en la celebració dels 150 anys del seu naixement. Cal inscriure's al tel. 933 230 616.

• **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà en la missa conventual del **31 d'octubre**, a les 10.30: ofertori, *Benedic, anima mea* de Sermisy; comunió, *Suscepimus Deus* de Byrd.

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— El **2 de novembre**, a les 18.30, dins del cicle «L'univers de les galàxies», Mn. Francesc Nicolau (sotsdirector del Museu Geològic del Seminari i professor emèrit de Filosofia de la Natura a la Facultat de Filosofia de la URL) pronunciarà la conferència *La Via Làctia és «la nostra Galàxia»*. Sala Sant Jordi, Seminari de Barcelona, c/ Diputació, 231.

• **ÀMBIT MARIA CORRAL.**— Els dies **2, 8, 15, 22 i 29 de novembre**, seminari interdisciplinari sobre *Redefinir l'educació*. Més informació: c/ Roger de Llúria, 89, 2n 1a – Barcelona, tel. 932 722 950, fax 932 722 951, info@ambitmariacorral.org, www.ambitmariacorral.org.

• **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **4 de novembre**, a les 20.00, sessió sobre *Sant Francesc en el segle XXI*. Convent dels frares franciscans, c/ Santaló, 80 – Barcelona.

• **FUNDACIÓ BALMESIANA.**— Els primers divendres de mes, de 18.00 a 19.00, cicle de conferències coordinat pel professor José M. Alsina, prevere. Aquest any s'estudiarà *El corazón*

Seguiu els preparatius de la visita del Papa a

www.papabarcelona2010.cat
Per apuntar-vos com a voluntaris podeu fer servir el correu electrònic vsp.voluntaris@arqbcn.cat, el telèfon 932 701 012 o el fax 932 701 303, els matins de 10 a 14 i les tardes de 17 a 19.30.

També podeu col·laborar en els donatius per a les despeses de la visita: 2100 5000 54 0200006289

de Jesús en la reflexió teològica actual, amb hora santa i eucaristia. Serà del **5 de novembre al 3 de juny**. Més informació: c/ Duran i Bas, 9 – Barcelona, tel. 933 026 840, secretaria@balmesiana.org, www.balmesiana.org.

• **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— Els dies **11, 12, 18, 19, 25 i 26 de novembre, i 3 i 10 de desembre**, curs sobre *Equipaments i recursos d'educació ambiental*. Més informació: www.peretarres.org/educacio-ambiental.

• **NOVAHUMANITAS.**— Del **12 al 14 de novembre i del 19 al 21**, a Barcelona, sessions de dimensió humana *Determinar-me a créixer*, amb Josep Font. Més informació: c/ Àliga, 12, baixos esquerra – Barcelona, tel. 933 313 072.

• **VOLUNTARIAT.**— El Centre Juvenil Sant Andreu-Salesianes (c/ Segre, 35 – Barcelona) necessita joves voluntaris a partir de 17 anys per ser monitors de temps lliure els **divendres i/o dissabtes** a la tarda, amb nois i noies de 8 a 16 anys. Més informació: tel. 933 110 311, cjsa@cjsantandreu.org, www.cjsantandreu.org.

• **RECÉS PER A JOVES.**— Cada **segon diumenge de mes**. Tema: *Mística i espiritualitat*. Horari: a las 10.30, laudes; a les 11.00, aproximació a la mística i col·loqui; a les 12.00, eucaristia; a les 14.00, dinar; a les 16.30, exposició sobre mística i espiritualitat a càrrec del P. Jordi M. Gil, o.carm.; a les 17.00, adoració al Santíssim; a las 18.45, vespres. Monestir de l'Encarnació, c/ Panamà, 12 – Barcelona. Més informació: tel. 932 037 569, ocarmelita@live.com.

GIRONA

• **COMPETÈNCIA DE COBLES.**— El **25 d'octubre**, a Banyoles: a les 11.30, concert de festa de la música per a cobla, al pavelló de la Draga; a les 17.00, sardanes a la plaça Major; a les 21.00, ball de fi de festa al pavelló de la Draga. Més informació: www.banyoles.cat i www.plaestany.cat/turisme.

LLEIDA

• **CATEQUISTES.**— El **25 d'octubre**, de

ENCONTRE MATRIMONIAL «Dialogar és la base d'una bona relació»

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA, del proper **12 al 14 de novembre**.

Durant aquests dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que posseeix cadascú. També està adreçat a sacerdots, religiosos i religioses que vulguin aprofundir en la seva relació amb l'Església.

Truqueu als nostres telèfons d'informació: **932 188 876 i 936 500 721**

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.
Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Pensant-ho millor

Antoni Coll Gilabert
Periodista

La porta de Messori

Aquests dies he tingut l'ocasió d'intercanviar una breu correspondència amb Vittorio Messori, el famós autor convers italià, entrevistador de Joan Pau II i de Benet XVI, a propòsit del seu llibre *Por qué creo*.

L'autor parla de diferents episodis de la seva vida, com la impressió que li van produir unes paraules de l'Evangeli la primera vegada que les va llegir, cosa que li va passar de gran, ja que abans no havia posat cap atenció en aquestes lectures. Les paraules pertanyen al capítol 11 de sant Mateu: «Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar.» Les va copiar amb la màquina d'escriure, va retallar el paper i el va enganxar a la porta de la seva habitació, però per dins, imitant potser inconscientment aquell gest de Luter quan va enganxar unes altres paraules en una porta, però per fora.

Per què el van impactar tant? Sens dubte, perquè li anaven com anell al dit en un moment d'estrès professional. Sóc capaç d'entendre'l, si em permeteu la confessió personal, perquè en un temps en el qual vaig compaginar la meua feina a *El Correo Catalán*, i a TVE, corrent tot el dia des de Consell de Cent fins a Miramar,

a Montjuïc, només trobava consol els dies que podia descansar uns minuts en una església, el nom de la qual no recordo, a prop del diari, que feia exposició del Santíssim cada dia.

És una experiència tan comuna que gairebé em fa vergonya relatar-ne el testimoni. La feina absorbent, apressar-se per arribar a temps, per trobar aparcament, per fer gestions que ens semblen ineludibles, és cosa de cada dia. Davant d'això, de vegades, cal que ens aturem un moment i que recordem el lema cartoixà: «*Stat Crux dum volvitur Orbis*», la Creu està fixa mentre que el món gira.

En això no hi ha error com en el cas Galileu. Crist roman al centre de la nostra vida, i ens espera per eixugar-nos la suor del front com li van fer a Ell en condicions més penoses; per encoratjar-nos, quan ens sembla que es tanca qualsevol horitzó; per lliurar-nos al somni després d'un dia de bogeria.

Messori va clavar a la porta la sentència evangèlica dirigida als cansats i oprimits. Amb porta o sense, tant de bo recordem en el moment adient que el món no s'acaba en una gestió que fem o que deixem de fer. I que puguem viure en una activitat compatible amb la pau.

Rauxa

Eduard Brufau

Cants cristians a la xarxa

Les noves tecnologies, especialment Spotify i els vídeos de Youtube, ens permeten un accés fàcil a tot un seguit de cants litúrgics de diverses tradicions cristianes que altrament no tindríem ocasió de sentir. Escoltar-los amb atenció i comparar-los és un plaer per a l'oïda, ens permet apreciar la bellesa musical de totes les Eglésies i en darrer terme acostar-nos més a Déu.

No cal dir que el gregorià, el cant litúrgic per excel·lència de l'Església romana, és molt abundant a la xarxa i el podem sentir interpretat per multitud de cors. Menys coneguts però igualment interessants són altres cants propis de l'Església catòlica avui en desús, com ara l'ambrosià, el gal·licà, el mossàrab i l'antic cant romà. Els dos darrers podem trobar-los interpretats a la perfecció per Ensemble Organum. Pel que fa a les Eglésies orientals, trobem el cant copte, l'àrab, l'armeni i especialment el bizantí. Dos intèrprets recomanables d'aquest darrer són la cantant sèrbia Divna Ljubojevic i el monjo grec Nikodimos Kabarnos. De les Eglésies protestants destaca el gospel i les espirituals negres de les comunitats afroamericanes. I també hem de fer esment del cant religiós popular, com ara les polifonies corses o catalanes. Un bon exemple de casa nostra és el *Magnificat* de la Vall d'Àssua, interpretat per la Nova Euterpe.

www.gencat.cat

Establiment: 0,33€. Cost/lin: 0,087€
Tarifació per segons. IVA INCLÒS

www.parlament2010.cat

EL 28 DE NOVENBRE, FES SENTIR LA TEVA VEU.

Perquè la teva veu és important. Perquè totes les opinions sumen. Perquè si tots hi diem la nostra, el futur de Catalunya serà molt millor per a tothom.

**Eleccions al Parlament
de Catalunya.
DIGUES LA TEVA.**

Telèfon gratuït de sol·licitud del kit de vot Braille
per a persones amb discapacitat visual.

900 101 115 Fins a l'1 de novembre.

**Generalitat
de Catalunya**